

Η ΒΟΥΛΗ ΑΡΧΙΖΕΙ ΔΟΥΛΕΙΑ

Συνταξιοδοτικό, ακρίβεια, φθινό ρεύμα

Οι επιτροπές Οικονομικών, Εργασίας και Ενέργειας αρχίζουν με βαριά ατζέντα τα κυρίαρχα προβλήματα που απασχολούν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις: Το συνταξιοδοτικό, η ακρίβεια και το φθινό ρεύμα με τον GSI, τα έργα στο Βασιλικό και η ενεργειακή επάρκεια στο επίκεντρο. **Σελ. 6**

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΑ ΤΙΣ ΘΑΡΤΕΣ ΚΡΕΚΕΣ. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΕ ΤΟΝ ΙΑΤΡΟ Η ΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΟ ΕΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

«Βούλιαξε» το Νότιο Αιγαίο

Το **Νότιο Αιγαίο** καταγράφει τη μεγαλύτερη συγκέντρωση τουριστών στην Ευρώπη, με 126.817 διανυκτερεύσεις ανά 1.000 κατοίκους, ενώ μαζί με τα Ιόνια Νησιά συγκεντρώνει τεράστιο όγκο επισκεπτών. Η τουριστική δραστηριότητα παρουσιάζει έντονη γεωγραφική και εποχική συγκέντρωση, δημιουργώντας πιέσεις στις υποδομές. Το ζητούμενο πλέον είναι η διάχυση των ροών στην ενδοχώρα και η πιο ισόρροπη ανάπτυξη. **Σελ. 18**

5 291296 000378

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

ΚΑΥΣΩΝΕΣ ΚΑΙ ΞΗΡΑΣΙΑ ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΤΗ ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Σελ. 12

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Σελ. 11

Παράθυρο αναβαθμίσεων από τους Οίκους για Κύπρο

Δεύτερος γύρος αξιολογήσεων της οικονομίας, με δύο από αυτούς να έχουν θετικές προοπτικές

Με το **κυπριακό** αξιόχρεο να βρίσκεται ήδη στο Α, ανοίγει ο δεύτερος γύρος αξιολογήσεων από τους διεθνείς Οίκους, με τις προοπτικές για νέα αναβάθμιση να παραμένουν ανοιχτές. Ο «χορός» αρχίζει την Παρασκευή 4

Σεπτεμβρίου με την DBRS, η οποία, έχοντας τις προοπτικές της Κύπρου σε «σταθερές», δεν αναμένεται εκτός απροόπτου να δώσει νέα ώθηση στο αξιόχρεο. Το ενδιαφέρον μεταφέρεται πλέον στον Standard & Poor's στις

18 Σεπτεμβρίου και στη Fitch στις 6 Νοεμβρίου, οι οποίοι διατηρούν θετικές προοπτικές για την κυπριακή οικονομία και θεωρούνται οι δύο Οίκοι με τις μεγαλύτερες πιθανότητες να προχωρήσουν σε νέα αναβάθμιση.

Το στοίχημα πλέον είναι η Κύπρος να ανέβει ακόμη ψηλότερα στην επενδυτική βαθμίδα, παρά τις προκλήσεις από το διεθνές περιβάλλον και κυρίως τις επιπτώσεις του πολέμου στο Ιράν. **Σελ. 4**

Το γεωπολιτικό αποτύπωμα της «Ασπίδας του Αχιλλέα»

Η **συμφωνία** για την «Ασπίδα του Αχιλλέα» προκαλεί εκνευρισμό στην Άγκυρα, η οποία θεωρεί ότι Ελλάδα και Ισραήλ έχουν συμπήξει αντιτουρκικό μέτωπο μαζί με την Κύπρο. Το γεωπολιτικό αποτύπωμα της συμφωνίας είναι προφανές, καθώς συνδέει τις δύο χώρες για ένα αρκετά σημαντικό χρονικό διάστημα. Επιπλέον, η μεταφορά τεχνολογίας δημιουργεί οιοσεί δυνατότητες συμπαράγνής. Το Ισραήλ γίνεται η τρίτη βασική χώρα (μαζί με τη Γαλλία και τις ΗΠΑ) από την οποία η Ελλάδα προμηθεύεται οπλικά συστήματα υψηλής τεχνολογίας και μεγάλης αξίας, ενώ ο Βενιαμίν Νετανιάχου ενέταξε και την Κύπρο στην εξίσωση. Παράλληλα, η ελληνική κυβέρνηση ετοιμάζεται για σκληρή στάση από πλευράς της Άγκυρας και στο ζήτημα της ηλεκτρικής διασύνδεσης Ελλάδας-Κύπρου (GSI). **Σελ. 7**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Τρέχοντας με φθαρμένα παπούτσια

Σήμερα, ο μεγαλύτερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει η Κύπρος δεν είναι άλλος από τον εφσυχασμό. Παρά τις όποιες ανησυχίες, η κυπριακή οικονομία καταφέρνει να ξεπερνά τις διεθνείς αναταράξεις. Η ανθεκτικότητά της απέναντι σε αλλεπάλληλες εξωτερικές κρίσεις είναι αποδεδειγμένη. Καταγράφει ισχυρή ανάπτυξη και συνεχή δημοσιονομικά πλεονάσματα και συγκαταλέγεται –όχι τυχαία– στις κορυφαίες επιδόσεις της Ευρώπης. Γίνεται όμως ολοένα και πιο εύλωτη από τον εσωτερικό εφσυχασμό. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προβλέπει ανάπτυξη 2,3% για φέτος, παρά το σοκ από τη σύγκρουση στη Μέση Ανατολή, ενώ το ΔΝΤ εκτιμά 2,5% για το 2026. Και οι δύο εκτιμήσεις βρίσκονται σημαντικά πάνω από τον μέσο όρο της Ευρώζωνς. Και εδώ ακριβώς είναι που

θα πρέπει να επικεντρωθούμε κατανοώντας ότι η βραχυπρόθεσμη υπερπόδοση συσκοτίζει το πραγματικό πρόβλημα και δημιουργεί την ψευδαίσθηση ότι το υφιστάμενο αναπτυξιακό μοντέλο είναι βιώσιμο. Την ίδια στιγμή, το δυνητικό ΑΕΠ της χώρας συμπιέζεται από διαρθρωτικές αδυναμίες που δεν αποτυπώνονται στα τριμηνιαία στοιχεία. Η Κύπρος έχει έναν σχετικά δυναμικό επιχειρηματικό τομέα και μια ευέλικτη αγορά εργασίας που της επιτρέπει μεγάλη ευελιξία και μέγιστη προσαρμοστικότητα. Όμως, τα σημαντικά κενά στην εταιρική διακυβέρνηση, οι αναντιστοιχίες αναγκών και δεξιοτήτων σε συνδυασμό με το ψηφιακό χάσμα επιβαρύνουν την ανάπτυξη. Με την ανεργία κοντά στα επίπεδα της πλήρους απασχόλησης, οι επιχειρήσεις δυσκολεύονται να

εντοπίσουν προσωπικό υψηλής εξειδίκευσης, με αποτέλεσμα μεγάλο μέρος της ανάπτυξης να στηρίζεται σε τομείς χαμηλής προστιθέμενης αξίας όπως είναι ο τουρισμός, οι κατασκευές, το real estate και η κατανάλωση. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στον τομέα της Δικαιοσύνης αποτελούν προϋπόθεση για τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Οι προσπάθειες των τελευταίων ετών απέτυχαν να απαντήσουν στα κρίσιμα ερωτήματα για το πώς θα απλοποιηθούν οι διαδικασίες, πώς θα αναβαθμιστούν οι υποδομές και πώς θα ενισχυθεί η στελέχωση. Δεν είναι τυχαίο ότι η Κύπρος κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις του EU Justice Scoreboard, με τεράστιες καθυστερήσεις στην έκδοση αποφάσεων. Καθυστερήσεις που αποθαρρύνουν τις επενδύσεις μεγάλων κλίμακας

και δημιουργούν δαιδαλώδεις διαδικασίες για την επίλυση των ΜΕΔ. Η Κύπρος παραμένει η τελευταία ενεργειακά απομονωμένη χώρα της Ε.Ε., με υψηλό κόστος ηλεκτρισμού, αργή διείσδυση των ΑΠΕ και σοβαρές καθυστερήσεις στο θερματικό LNG και στις ηλεκτρικές διασυνδέσεις. Μια συνθηκή που πλήττει ευθέως την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και στην πράξη ακυρώνει κάθε επιχειρηματική προσπάθεια που έχει να κάνει με τη νέα εποχή (π.χ. data centers). Τι θα συμβεί όμως αν δεν προχωρήσουν οι μεταρρυθμίσεις; Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (2021-2026) περιελάμβανε 61 μεταρρυθμίσεις και 75 επενδύσεις, όμως η εικόνα στο τέλος της διαδρομής δεν αφήνει περιθώρια αισιοδοξίας. Χωρίς μεταρρυθμίσεις, τα επόμενα χρόνια η ανάπτυξη

θα συγκλίνει στο 1-1,5%, η ευαλωτότητα του οικονομικού μοντέλου θα μεγεθυνθεί και το brain drain –λόγω της απουσίας θέσεων εργασίας υψηλής προστιθέμενης αξίας– θα συνεχιστεί. Παράλληλα, το ιδιωτικό χρέος και η στεγαστική κρίση θα συμπέσουν περαιτέρω την εγκύρια ζήτηση. Σήμερα η Κύπρος «τρέχει» πιο γρήγορα από την Ευρώπη, προκαλώντας επευφημίες και πανηγυρισμούς. Τρέχει, όμως, με φθαρμένα παπούτσια, αφού το 3% του 2026 «μασκαρεύει» τις ελλείψεις και υποεκτιμά τους κινδύνους που επιφυλάσσει το μέλλον. Και να είστε βέβαιοι ότι το στοίχημα του 2030 δεν θα κερδηθεί από μια χώρα που χαρακτηρίζεται από αργή δικαιοσύνη, έλλειψη δεξιοτήτων, ακριβή και ανεπαρκή ενέργεια και ένα κράτος που ψηφιοποιείται με αργούς ρυθμούς.

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Ο Σεπτέμβρης «μυρίζει» Roadshows

Οι **κυπριακές** και ελληνικές τράπεζες ξεκινούν με την έλευση του Σεπτέμβρη επενδυτικά «Roadshows». Τράπεζα Κύπρου, Eurobank, Alpha Bank και Εθνική παρουσιάζουν τις προοπτικές τους, σε Αθήνα, Λονδίνο, ΗΠΑ και Πράγα, δείχνοντας το επενδυτικό τους «story» σε νέους επενδυτές. **Σελ. 7**

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2028-2034

Κλεψύδρα 120 ημερών για συμφωνία

Η **Ιρλανδική** Προεδρία θα καλέσει αύριο τους «26» να ιεραρχήσουν τις προτεραιότητές τους για τον επόμενο επιταχτη προϋπολογισμό της Ε.Ε., προβλέποντας σε συμφωνία πριν από το τέλος 2026 και τις εκλογές σε Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία. Την ίδια ώρα, η Κυπριακή Προεδρία εξακολουθεί να δέχεται πυρά για τις προτάσεις που υπέβαλε τον περασμένο Ιούνιο. **Σελ. 5**

ΕΡΓΑΣΙΑ

Η απασχόληση τρέχει, η ανεργία μειώνεται

Η **Κύπρος** βρίσκεται αντιμέτωπη με ένα παράδοξο. Από τη μία περισσότερες θέσεις εργασίας και λιγότερη ανεργία, και από την άλλη αυξανόμενες ανάγκες για εργαζομένους. Η κάλυψη των ελλείψεων αποτελεί μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις για την οικονομία. **Σελ. 4**

ΑΡΘΡΟ

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ

Το τεκμήριο των αφηνιδίων θανάτων

Σελ. 5

Κατέβασε το app, πλήρωσε με κάρτα & κέρδισε ευρώ Επιστροφή σε Κύπρο & Ελλάδα!

Πλήρωσε με κάρτα Eurobank σε 800+ σημεία πώλησης στην Κύπρο και 8500+ στην Ελλάδα και κέρδισε ευρώ Επιστροφή, απευθείας στον λογαριασμό σου.

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. eurobank.cy/epistrofi

Κατέβασε το Επιστροφή app και ξεκίνα να κερδίζεις!

Το Βρετανικό Μουσείο επανέρχεται για τα Γλυπτά του Παρθενώνα

Της **ΕΛΕΝΗΣ ΣΑΜΠΑΝΗ**

Σε οκτώ ημέρες ανοίγει για το κοινό στο Βρετανικό Μουσείο η έκθεση της Ταπισερί της Μπαγιέ, η οποία, σύμφωνα με τον διευθυντή του, Νικόλας Κάλιναν, θα μπορούσε να λειτουργήσει ως θετική οδός για τον δανεισμό των Γλυπτών του Παρθενώνα στην Ελλάδα. Το έργο του 11ου αιώνα βρίσκεται για πρώτη φορά στη Βρετανία, στο πλαίσιο μιας ιστορικής συμφωνίας δανεισμού με τη Γαλλία, με τον διευθυντή του Βρετανικού Μουσείου να δηλώνει σε χθεσινή συνέντευξη του στους Financial Times ότι «κάθε περίπτωση πολιτιστικής σχέσης είναι διαφορετική, οπότε δεν υπάρχει ένα πρότυπο που να ταιριάζει σε όλες τις περιπτώσεις. Δεδομένου αυτού, θα ήλπιζε κανείς πως το γεγονός ότι χρειάστηκαν αρκετές προσπάθειες για να πραγματοποιηθεί ο δανεισμός της Ταπισερί της Μπαγιέ θα μπορούσε να προσφέρει μια αμυδρή ελπίδα για να προχωρήσουμε (σχετικά με τα Γλυπτά). Ελπίζω να σημειωθεί κάποια απτή πρόοδος. Θα ήταν κάτι υπέροχο».

Η έκθεση έχει ήδη προβληθεί στο παρελθόν, σε άρθρο των Financial Times, ως παράδειγμα διεθνούς πολιτιστικής συνεργασίας και ως μοντέλο που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και για τα Γλυπτά του Παρθενώνα. Όπως όμως είχαν τονίσει στην «Κ» (11.8.2026) πηγές του υπουργείου Πολιτισμού, η περίπτωση της Ταπισερί δεν έχει σχέση με την ελληνική υπόθεση και η αποδοχή εκ μέρους της Ελλάδας οποιουδήποτε δανεισμού των Γλυπτών από το Βρετανικό Μουσείο θα σήμαινε αναγνώριση ιδιοκτησίας, θέση την οποία εξακολουθεί να στηρίζει. Σε νέα ερώτηση της «Κ» σχετικά με τις χθεσινές δηλώσεις του διευθυντή του Βρετανικού Μουσείου, πηγές του ΥΠΠΟ επανέλαβαν ότι «δεν δανειζόμαστε ό,τι μας ανήκει».

Σύμφωνα με το ίδιο δημοσίευμα των FT, περίπου 1.630 αντικείμενα από τη συλλογή των 8 εκατ. του μουσείου βρί-

σκονταν πέρσι σε μακροχρόνιο δανεισμό, με τον Νικόλας Κάλιναν να τονίζει ότι το μουσείο «παράμενει ανοικτό στον διάλογο» για τα Γλυπτά. Παράλληλα προειδοποίησε για «απρόβλεπτες συνέπειες» στην περίπτωση που τροποποιηθεί ο νόμος του 1963 ώστε να επιτρέπεται η απομάκρυνση αντικειμένων από τη συλλογή.

Υπενθυμίζεται ότι ο νυν πρωθυπουργός της Βρετανίας, Αντι Μπέρναμ, παρόλο που είχε κάνει λόγο για επιστροφή των Γλυπτών στην Ελλάδα «χωρίς όρους» προτού οριστεί πρωθυπουργός, αυτή τη φορά κράτησε ξεκάθαρη απόσταση από την αρχική του θέση, λέγοντας σε πρόσφατη συνέντευξη του στους Financial Times ότι η επίλυση του ζητήματος αφορά το Βρετανικό Μουσείο.

Η έκθεση της Ταπισερί της Μπαγιέ, που χρηματοδοτείται με 5 εκατ. λίρες από τον διοικητικό μηισμείο επιχειρηματία Γγκόρ Τουλτσίνσκι, έχει προκαλέσει αντιδράσεις για την τιμή εισόδου: 33 λίρες για ενήλικους, ενώ τα πρώτα εισιτήρια εξαντλήθηκαν σε μία ημέρα, αποφέροντας έσοδα πάνω από 2,5 εκατ. λίρες. Σύμφωνα με όσα δήλωσε ο Κάλιναν, το μουσείο επεξεργάστηκε πολύ το ζήτημα των τιμών εισόδου, ελπίζοντας να αποκομίσει κέρδος από την επερχόμενη έκθεση. «Πιθανότατα να μπορούσαμε να φιλοξενήσουμε περισσότερους επισκέπτες, αλλά η ποιότητα ήταν εξίσου σημαντική με την ποσότητα», είπε μεταξύ άλλων. Σύμφωνα με το ίδιο δημοσίευμα, το μουσείο εντίνει τις προσπάθειές του για να προσελκύσει δωρητές για το έργο ανακαίνισης της δυτικής πτέρυγας, προϋπολογισμού ύψους 1 δισ. λιρών, το οποίο αναμένεται να διαρκέσει περίπου μία δεκαετία. Κατά τη διάρκεια της ανακαίνισης, ορισμένα εκθέματα που φιλοξενεί—μεταξύ των οποίων και τα Γλυπτά του Παρθενώνα—ενδέχεται, όπως δήλωσε το μουσείο, να δοθούν ως δάνειο, στο πλαίσιο της δέσμευσής του να αυξήσει τις εθνικές και διεθνείς συνεργασίες του.

Η αίθουσα των Γλυπτών στο Βρετανικό Μουσείο. Αναφορές στα Γλυπτά έκανε ο διευθυντής του μουσείου λίγο πριν την έναρξη της μεγάλης έκθεσης για την Ταπισερί της Μπαγιέ με το «τσιμπημένο» εισιτήριο.

Αίσιο τέλος στην Επίδαυρο

Το φετινό φεστιβάλ ολοκληρώθηκε με την εξαιρετική παράσταση «Ιων»

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΛΑΚΑΣΑ**

Τέλος καλό! Με τον «Ιωνα» του Ευριπίδη σε σκηνοθεσία του Θωμά Μοσχόπουλου και παραγωγή του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ) ολοκληρώθηκε το φετινό Φεστιβάλ Επίδαυρου. Πρόκειται για ένα από τα λιγότερο παιζόμενα έργα (όχι μόνον του Ευριπίδη) και ένα από τα ελάχιστα έργα του αρχαιοελληνικού δράματος που έχουν αίσιο τέλος και όπου το κωμικό στοιχείο μπλέκεται τόσο έντονα με το τραγικό. «Πρόκειται για έργο που αντιστέκεται στις κατηγοριοποιήσεις. Οι θερμοκρασίες του μεταβάλλονται διαρκώς και απρόβλεπτα: από το δράμα στην ειρωνεία, από την αμφιβολία στην παρωδία και πάλι πίσω, χωρίς ποτέ να εγκαθίσταται οριστικά σε μόνο έναν τόνο», όπως αναφέρει ο Φώτης Νικολάου, χορογράφος της παράστασης.

Το σκηνικό από τον Βασίλη Παπατσαρούχα (σχεδίασε και τα κοστούμια) αποτελείται από έναν κύκλο στη μέση της ορχήστρας και γύρω 22 κίονες-καθρέφτες. Μέσα τους αντικατοπτρίζονται, σε πολλαπλές εκδοχές, οι πρωταγωνιστές, οι οποίοι φορούν επίσης μαύρα γυαλιά-καθρέφτες: όλα παραπέμπουν στο παιχνίδι της ρευστής ταυτότητας. Αλλωστε ο Ιων αναζητάει την ταυτότητά του, καθώς είναι αγνώστων πατρός και μητρός.

Η παράσταση ξεκινάει με ανάλαφρο τρόπο. Ο Ερμής—παιχτηκε από δύο ηθοποιούς (Ανδρέας Κουτσόφτας, Βασίλης Χαρολάμπους)—με παντομίμα σατιρίζει τις οδηγίες προς τους θεατές (δεν επιτρέπεται η χρήση κινητών τηλεφώνων και η κατανάλωση τροφίμων και ποτών) και τους ενημερώνει για όσα έχουν συμβεί. Ο Απόλλων βίωσε την Κρέουσα, κόρη του μυθικού ιδρυτή της Αθήνας Ερεχθέα, και εκείνη γέννησε αλλά εγκατέλειψε το βρέφος σε μια σπηλιά και έκτοτε έθαψε το γεγονός στη σιωπή και τη λήθη. Όμως ο Ερμής—με εντολή του Απόλλωνα—έσωσε το βρέφος και το έφερε στους Δελφούς, όπου υπηρετεί στον ναό υπό την προστασία του θεού πατέρα του.

Και εκεί αρχίζει η ιστορία. Ο Ιων (Γιάννης Τσουμαράκης) σκουπίζει έξω από τον ναό και συναντά την Κρέουσα (Στέλα Φυρογέννη). Συζητούνται, προφανώς ως δύο άγνωστοι. Η Κρέουσα και ο σύζυγός της Σούθος (Νεοκλής Νεοκλέους) έρχονται στο μαντείο για να ρωτήσουν την Πυθία εάν θα αποκτήσουν παιδιά, ώστε να διευθετηθεί και το πολιτικό θέμα που θα προκύψει εάν δεν υπάρξει διάδοχος για τον θρόνο της Αθήνας.

Ο Απόλλων, μέσω της Πυθίας, λέει στον Σούθο πως ο πρώτος νέος που θα συναντήσει βγαίνοντας από το ιερό είναι ο γιος του. Ο νέος αυτός είναι ο Ιων, και ο μελλοντικός βασιλιάς της Αθήνας. Ο Χορός, όμως, ξεφουρνίζει τα νέα στην Κρέουσα, που εξοργίζεται αφού η ίδια ξέρει πως δεν είναι άτεκνη (έχει γιο, που δεν γνωρίζει ποιος είναι) και άρα συμπεραίνει ότι ο Ιων δεν μπορεί να είναι γιος του Σούθου. Θεωρεί την ιστορία σκευωρία από τον Σούθο για να κλέψει τον θρόνο και με την παραινηση του παιδαγωγού (Βαλεντίνος Κόκκινος) επιχειρεί να δηλητηριάσει τον Ιωνα. Αυτός σώζεται τελευταία στιγμή, μαθαί-

Ο θίασος μαζί με τον Χορό στο κούλον. Το σκηνικό της παράστασης που σχεδίασε ο Βασίλης Παπατσαρούχας (όπως και τα κοστούμια) βασίστηκε πολύ στους καθρέφτες και λειτουργήσε ως μεταφορά των πολλαπλών εκδοχών των πρωταγωνιστών.

Η Στέλα Φυρογέννη ως Κρέουσα με τον Ιωνα (Γιάννης Τσουμαράκης) σε σκηνή από την παράσταση.

Επειτα από χρόνια απουσίας, ο ΘΟΚ βρέθηκε ξανά στο αργολικό θέατρο με μια παράσταση του Ευριπίδη διά χειρός Θωμά Μοσχόπουλου.

κός βασιλιάς της Αθήνας. Ο Χορός, όμως, ξεφουρνίζει τα νέα στην Κρέουσα, που εξοργίζεται αφού η ίδια ξέρει πως δεν είναι άτεκνη (έχει γιο, που δεν γνωρίζει ποιος είναι) και άρα συμπεραίνει ότι ο Ιων δεν μπορεί να είναι γιος του Σούθου. Θεωρεί την ιστορία σκευωρία από τον Σούθο για να κλέψει τον θρόνο και με την παραινηση του παιδαγωγού (Βαλεντίνος Κόκκινος) επιχειρεί να δηλητηριάσει τον Ιωνα. Αυτός σώζεται τελευταία στιγμή, μαθαί-

Η πολιτική επιστρέφει, τα στούντιο φεύγουν

Ξεκινάει αύριο το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Βενετίας με σπουδαίες συμμετοχές, ενδιαφέρουσες ταινίες και αρκετές αντιδράσεις

Του **ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ**

«**Τρόμος** πάνω από τη Βενετία». Αυτός θα μπορούσε να είναι ο κάπως τραβηγμένος, αλλά όχι και τόσο ανακριβής, τίτλος ενόψει του 83ου Φεστιβάλ Βενετίας, το οποίο ανοίγει την αυλαία του αύριο στο νησάκι Λίντο. Μόλις την περασμένη Παρασκευή ανακοινώθηκε ότι η καθηρωμένη συνέντευξη Τύπου της κριτικής επιτροπής ακυρώνεται λόγω «επικαλυπτόμενων υποχρεώσεων» των μελών της. Φυσικά, μια τέτοια απόφαση προκάλεσε οργισμένες αντιδράσεις από πλεονάς του Τύπου—και ειδικά κορυφαίων μέσων όπως τα Deadline, Variety κ.τ.λ.—, οπότε μέσα στο Σαββατοκύριακο αποφασίστηκε επιστροφή στην κανονικότητα: η συνέντευξη Τύπου θα πραγματοποιηθεί, ως είθιςται, το μεσημέρι της Τετάρτης, ημέρα έναρξης του φεστιβάλ. Από την άλλη, αρκεί να θυμηθεί κανείς την αμύχανη στάση του προέδρου πέρσι της επιτροπής Αλεξάντερ Πέιν στην ίδια περίσταση, για να καταλάβει τον διαταγμό της (επικεφαλής φρέτος) Μάγκι Τζάινεχαλ και των υπόλοιπων μελών να βρεθούν μπροστά σε πιεστικές ερωτήσεις περί πολιτικών, πόλεμων, τεχνικής νομιμοσύνης κ.ο.κ. Και as δήλωσε πρόσφατα ο καλλιτεχνικός διευθυντής Αλμπέρτο Μπαρμπέρα ότι η φετινή διοργάνωση θα είναι η πιο

πολιτική των τελευταίων ετών.

Δεν είναι όμως μόνο η επιστροφή που... φοβάται. Επεκτείνοντας μια πρακτική που ξεκίνησε από το περασμένο Φεστιβάλ Καννών, σχεδόν όλα τα μεγάλα κολιγουντιανά στούντιο επιλέγουν να απέχουν από τη διοργάνωση, ακόμη και από το εκτός διαγωνισμού τμήμα της, αποφεύγοντας έτσι την «επικίνδυνη» έκθεση πριν από την κυκλοφορία των ταινιών τους στις αίθουσες. Η γιορτή που άλλοτε αποτελούσε βιτρίνα για την προώθηση ενός φιλόδοξου φιλμ στην παγκόσμια αγορά πλέον διαβάζεται ως ακραίο ρίσκο, που μπορεί να το καταδικάσει. Τρανταχτή εξαίρεση στα παραπάνω αποτελεί, πάντως, το Netflix, το οποίο, αν και δεν έχει την πληθώρα τίτλων προηγουμένων ετών, μας φέρνει το «Ink» του Ντάνι Μπόιλ ως ταινία έναρξης και μάλιστα εντός διαγωνιστικού.

Σε κάθε περίπτωση, βέβαια, δίπλα στον Βρετανό κινηματογραφιστή θα διεκδικήσουν τον Χρυσό Λέοντα αρκετοί ακόμη επιφανείς συνάδελφοί του με κατά κανόνα μικρότερου βεληνικού, αλλά όχι λιγότερου ενδιαφέροντος πρότζεκτ. Ο σπουδαίος Βέρνερ Χέρτσογκ παρουσιάζει στη Μόστρα το νέο του φιλμ με τον παικνιδιάρικο τίτλο «Bucking Fاستard» και πρωταγωνίστριες τις αδελφές Κέιτ και Ρούνι Μάρα. Ο Ιάπωνας δεξιτέ-

Οι πρώτες ανταποκρίσεις έξω από το 83ο Φεστιβάλ Βενετίας, το οποίο ανοίγει την αυλαία του στο νησάκι Λίντο.

χνος Χιροκάζου Κόρε-έντα αποδεικνύεται υπερδραστήριος, φέρνοντας και δεύτερη ταινία—μετά το «Sheep in the Box» των Καννών—μέσα στο ίδιο έτος: το «Look Back» είναι η ζωντανή μεταφορά ενός δημοφιλούς γαπωνέζικου manga. Ο Μάρτιν ΜακΝτόνα, ο οποίος έχει ζηήσει θριαμβευτικές στιγμές στη Βενετία

με τα φιλμ «Τρεις Πινακίδες έξω από το Εμπινγκ, στο Μιζούρι» και «Τα πνεύματα του Ινσέριν», επιστρέφει με το «Wild Horse Nine», μια μαύρη κωμωδία γύρω από το παρελθόν της CIA, με τους Τζον Μάλκοβιτς και Σαμ Ρόκγουελ στους πρωταγωνιστικούς ρόλους. Ο Φλοριάν Ζελέρ του αριστουργηματικού «Πατέρα» ενώνει

(και) στην οθόνη το αληθινό ζευγάρι των Χαβιέ Μπαρόντι και Πενέλοπε Κρουζ στο «Bunker». Τέλος, ο Κορεάτης Λι Τσανγκ-ντονγκ του εντυπωσιακού «Burning» μας φέρνει καινούργια ταινία («Possible Love») οκτώ χρόνια αργότερα.

Όπως είπαμε, πάντως, η φετινή Μόστρα θα έχει και έντονη πολιτική χροιά. Εκτός του «Ink», που ασχολείται με την ιστορία ανόδου του Ρούπερτ Μέρντοκ, στο Φεστιβάλ θα παρουσιαστεί επίσης το μαραθώνιας διάρκειας ντοκιμαντέρ «Musk» του Αλέξ Γκιμπνέι, με θέμα τον Ελον Μασκ, ενώ η Αμερικανίδα Μπάρμπαρα Κοπύ ολοκληρώνει την τριλογία της επάνω στα εργασιακά δικαιώματα με το «Union Town», αφιερωμένο στις μεγάλες απεργίες σε κολοσσούς των ταχυμεταφορών, όπως η Amazon και η UPS. Όσο για τη φλεγόμενη Μέση Ανατολή, εκεί θα μας ταξιδέψει (το εντός διαγωνιστικού) «A bit of light» του Ιρανού Αλί Ασγκαρί, μια ιστορία που δεν έχει άμεση σχέση με τον πόλεμο, όμως εντάσσεται στο κλίμα της σημερινής Περσίας. Επίσης, δύο ταινίες ασχολούνται με το—ακόμη επειγόν—ζήτημα της Γάζας: στο διαγωνιζόμενο ντοκιμαντέρ «NAZA» οι Γιουβάλ Αμπαχαμ και Ρέιτσελ Ζορ, εκ των δημιουργών του οσκαρικού «No Other Land», κινηματογραφούν από τις ταράτσες του νυχτερινού Τελ Αβίβ, ενώ παράλληλα αναδεικνύ-

ουν τις απώλειες άμαχων Παλαιστινίων. Επίσης, το ντοκιμαντέρ «Citizen Osama» μας βάζει μέσα στην καθημερινότητα της πολιορκημένης Γάζας.

Φέτος στη Βενετία θα έχουμε τόσο άμεσο όσο και έμμεσο ελληνικό ενδιαφέρον. Η ανερχόμενη Ζακλίν Λέντζου διαγωνίζεται με τη δεύτερη μεγάλου μήκους ταινία της, με τίτλο «Μία μέρα στη ζωή της Τζο: Κεφάλαιο Φαίδρα» στο σημαντικό τμήμα Ορίζοντες. Στο τελευταίο συμμετέχει και ο Σταύρος Μαρκούλακης με τον «Τροπικό του θρηνούντος Γκέκο». Εκτός αυτών, πρεμιέρα στη Βενετία θα κάνει και το ήδη αμφιλεγόμενο «Dau» του Ρόσου Ιλια Κραζανόφσκι, με τον Έλληνα μέστρο και συνθέτη Θεόδωρο Κουρεντζή στον ρόλο του Σοβιετικού νορμπελίστα φυσικού Λεβ Λαντάου—συμμετέχει επίσης η Μαρία Ναυπλιώτου. Επικόν διαστάσεων (195' συν 15' διάλειμμα) και με γυρίσματα που πραγματοποιήθηκαν σε συνθήκες κοινωνικού... πειράματος στο Χάρκοβο της Ουκρανίας πριν από σχεδόν μία δεκαετία, το φιλμ του Κραζανόφσκι έχει κατηγορηθεί ως «ρωσόφιλο», ενώ ο ίδιος ο κινηματογραφιστής ισχυρίζεται ότι, αντιθέτως, αποτελεί ανατομία ενός απολυταρχικού καθεστώτος. Η προβολή θα έχει σίγουρα ενδιαφέρον, τουλάχιστον για όσους αντέξουν να την παρακολουθήσουν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΘΑΝΑΣΗΣ ΦΩΤΙΟΥ • Αρχισυντάκτης: ΚΩΣΤΗΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΙΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπίδου 2 & Λεωφ. Λυκαβιττού, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: +357 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Αναπληρωτής Διευθυντής: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ • Σύμβουλος έκδοσης: ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

ZENITH

THE HEART OF WATCHMAKING

Vassos Eliades Accessories Ltd

Nicosia - Limassol, Tel.: 22 897 361

CHRONOMASTER SPORT

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Μετά από ένα επιτυχημένο πρώτο εξάμηνο για την κυπριακή οικονομία από τους διεθνείς Οίκους Αξιολόγησης, σειρά έχει ο δεύτερος γύρος αξιολογήσεων, με παράθυρο να αναβαθμιστεί περαιτέρω. Αν και η Κύπρος βρίσκεται στην πρώτη επενδυτική βαθμίδα (Α) και από τους τέσσερις Οίκους με τους οποίους διατηρεί η χώρα συμβατική σχέση, τουλάχιστον δύο έχουν πιθανότητα να αναβαθμίσουν το αξιόχρεο της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε ένα περιβάλλον που είναι γεμάτο προκλήσεις. Την προσεχή Παρασκευή, 4 Σεπτέμβρη, αναμένεται να αρχίσει ο «χορός» των αξιολογήσεων από τον Οίκο Αξιολόγησης DBRS, από τον οποίο ωστόσο η Κύπρος δεν θα πρέπει να αναμένει κάποιο είδους αναβάθμιση. Και αυτό, διότι ο καναδικός Οίκος έχει θέσει τις προοπτικές σε «σταθερές», έναντι των Οίκων Fitch και Standard and Poor's που έχουν το αξιόχρεο της χώρας με θετικές προοπτικές. Έτσι, εάν δεν προχωρήσει ο Οίκος DBRS σε κάποιο είδους –να ειπωθεί λαϊκά– «άλλα» αξιολόγησης με αναβάθμιση (λόγω σταθερών προοπτικών), το βλέμμα είναι στραμμένο σίγουρα στον Standard and Poor's και στις 18 του Σεπτέμβρη που θα προχωρήσει στη δική του αξιολόγηση. Αντίστοιχα, υπάρχουν πιθανότητες να προχωρήσει σε αναβάθμιση και ο Οίκος Fitch, αλλά θα αναμένουμε μέχρι τις 6 Νοέμβρη για να το μάθουμε αυτό (καθώς είναι ο άλλος Οίκος με θετικές προοπτικές). Όπως καταγράφεται και στο Στρατηγικό Πλαίσιο Δημοσιονομικής Πολιτικής 2027-2029, η οικονομία το 2026 αναμένεται να παρουσιάσει επιβράδυνση λόγω του πολέμου στη Μέση Ανατολή, με τον ρυθμό ανάπτυξης να εκτιμάται στο 2,7% από 3,8% το 2025. Οι Οίκοι γνωρίζουν τη θέση πως, η σημαντική αύξηση στην τιμή του πετρελαίου και η γεωπολιτική αβεβαιότητα αναμένεται να έχουν άμεση αρνητική επίδραση στην κυπριακή οικονομία, κυρίως βραχυπρόθεσμα και ότι η εγκώρια ζήτηση, δηλαδή οι επενδύσεις και η ιδιωτική κατανάλωση, αναμέ-

Δεν θα αποτελούσε έκπληξη εάν κάποιος από τους Οίκους προχωρούσε σε νέα αναβάθμιση της κυπριακής οικονομίας, υποδεικνύει ο Senior Investment Specialist της Athlos Capital, Φάνος Βλαδιμήρου.

νεται να αποτελέσουν την κύρια κινητήρια δύναμη ανάπτυξης. Γνωρίζουν επίσης ότι, η πρόβλεψη αυτή περιβάλλεται από σημαντική αβεβαιότητα λόγω του πολύ ευμετάβλητου διεθνούς γεωπολιτικού και εμπορικού περιβάλλοντος.

Για το 2026, ο πληθωρισμός (ΕΔΤΚ) αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά στο 4,5% από 0,8% το 2025, κυρίως λόγω της σημαντικής αύξησης στις διεθνείς τιμές του πετρελαίου. Το ποσοστό ανεργίας το 2026 αναμένεται να σημειώσει μικρή αύξηση και να κυμανθεί γύρω στο 4,5% του εργατικού δυναμικού από 4,4% τον προηγούμενο χρόνο.

Ακόμα και εκπλήξεις

Ο Senior Investment Specialist της Athlos Capital, Φάνος Βλαδιμήρου, σχολίασε στην «Κ» πως οι οίκοι αξιολόγησης τηρούν, μέχρι στιγμής, για το 2026, στάση αναμονής απέναντι στην κυπριακή οικονομία. Αυτό είναι λογικό κατά τον κ. Βλαδιμήρου, καθώς το μέγεθος των επιπτώσεων του πολέμου στο Ιράν παραμένει αβέβαιο.

Υπενθύμισε από πλευράς του πως, κάποιοι από τους Οίκους διατηρούν θετικό

«outlook», στοιχείο που αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο μιας νέας αναβάθμισης το 2026, εφόσον συνεχιστεί η θετική δημοσιονομική και μακροοικονομική πορεία της χώρας μας. Υπέδειξε ότι, στις τελευταίες τους αξιολογήσεις, οι Οίκοι αναγνωρίζουν ως κάποια από τα βασικά πλεονεκτήματα της Κύπρου, το υψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα, την ισχυ-

ρή δημοσιονομική επίδοση και την αξιοπιστία της οικονομικής πολιτικής. Παράλληλα, όμως, σημείωσε στην «Κ» ότι επισημαίνουν τις ευάθεις που εξακολουθούν να υπάρχουν στα εξωτερικά οικονομικά μεγέθη, καθώς και τους κινδύνους που δημιουργεί το ιδιαίτερα αβέβαιο γεωπολιτικό περιβάλλον στην περιοχή, κυρίως μέσω των τιμών της

ενέργειας, του τουρισμού και του πληθωρισμού, με επιπτώσεις στην ανάπτυξη και το εξωτερικό ισοζύγιο.

Εν συνεχεία, ο Senior Investment Specialist της Athlos Capital υπογράμμισε πως, μέχρι στιγμής, πάντως, η κυπριακή οικονομία επιδεικνύει αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα. Σε αυτό το σημείο παρουσίασε τα

Στις 4 Σεπτεμβρίου ξεκινά την αξιολόγηση της Κύπρου ο καναδικός Οίκος DBRS, με παρονομαστή πάντα τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή, που έχει ενισχύσει την αβεβαιότητα λόγω της γεωγραφικής εγγύτητας του νησιού με την περιοχή.

Αγορά εργασίας σε άνθηση, μειώνεται η ανεργία, αυξάνεται η απασχόληση

Ενεργό το εργατικό δυναμικό της χώρας, λείπει όμως προσωπικό σε νευραλγικούς τομείς της οικονομίας

Της ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Τρέχει με ιλιγγιώδεις ρυθμούς η απασχόληση στην Κύπρο ρίχνοντας σχεδόν στο ναδίρ την ανεργία. Αυτό από μόνο του είναι θετικό για την αγορά εργασίας της χώρας μας καθώς καταδεικνύει τη δυναμική της κυπριακής οικονομίας και δημιουργεί θετικές προοπτικές για την ανάπτυξη. Την ίδια ώρα δεν παύουν να ενυπάρχουν οι προκλήσεις που αφορούν την έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού σε νευραλγικούς τομείς της οικονομικής δραστηριότητας, οι οποίες λειτουργούν ως τροχοπέδη για την ανάπτυξη και αποτελούν το κυριότερο πρόβλημα των επιχειρήσεων.

Έτσι, η Κύπρος βρίσκεται αντιμετώπιη με ένα παράδοξο, από τη μία πλευρά περισσότερες θέσεις εργασίας και λιγότερη ανεργία, και από την άλλη αυξανόμενες ανάγκες για εργαζομένους. Η κάλυψη των ελλείψεων σε ανθρώπινο δυναμικό αποτελεί πλέον μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις για τη διατήρηση της αναπτυξιακής δυναμικής της οικονομίας.

Σύμφωνα με την έρευνα εργατικού δυναμικού της Στατιστικής Υπηρεσίας, το 2ο τρίμηνο του 2026, το εργατικό δυναμικό ανήλθε σε 540.130 άτομα ή 65,6% του πληθυσμού (άνδρες 70,9%, γυναίκες 60,5%) σε σύγκριση με 528.981 άτομα (65,4%) το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025. Ο αριθμός των απασχολούμενων ήταν 520.763 άτομα και το ποσοστό απασχόλησης 63,2% (άνδρες 68,5%, γυναίκες 58,3%) σε σύγκριση με 506.318 άτομα (62,6%) το αντι-

Ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε σε 19.367 άτομα και το ποσοστό ανεργίας σε 3,6% του εργατικού δυναμικού σε σύγκριση με 22.663 άτομα το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025.

στοιχο τρίμηνο του 2025. Ο αριθμός των ανέργων ανήλθε σε 19.367 άτομα και το ποσοστό ανεργίας σε 3,6% του εργατικού δυναμικού (άνδρες 3,5%, γυναίκες 3,7%) σε σύγκριση με 22.663 άτομα (4,3%) το αντίστοιχο τρίμηνο του 2025.

Απασχόληση

Στις ηλικίες 20-64 το ποσοστό απασχόλησης ήταν 82,8%. Το ποσοστό για τους άνδρες ήταν 87,8% και για τις γυναίκες 78,1%. Στο αντίστοιχο τρίμηνο του 2025 το ποσοστό ήταν 81,7% (άνδρες 87,0%, γυναίκες 76,5%). Στις ηλικίες 55-64 το ποσοστό απασχόλησης ήταν 72,6% σε σύγκριση με 71,5% στο αντίστοιχο τρίμηνο του 2025.

Σύμφωνα με την κατανομή της απασχόλησης κατά τομέα, το μεγαλύτερο ποσοστό των απασχολούμενων το συγκεντρώνουν οι Υπηρεσίες με 81,8% και ακολουθούν η Βιομηχανία και η Γεωργία με ποσοστά 16,2% και 2,0%, αντίστοιχα. Για το 2ο τρίμηνο του 2025 τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν στις Υπηρεσίες

Η ζήτηση για νοσηλευτές παραμένει υψηλή, την ώρα που η προσφορά δεν επαρκεί για για να καλύψει τις ανάγκες, δημιουργώντας σημαντικές πιέσεις στις δομές υγείας.

81,2%, στη Βιομηχανία 16,6% και στη Γεωργία 2,2%.

Η μερική απασχόληση αποτελούσε το 8,7% της συνολικής απασχόλησης ή 45.178 άτομα (άνδρες 7,6%, γυναίκες 9,9%). Το αντίστοιχο ποσοστό για το 2ο τρίμηνο του 2025 ήταν 9,4% (άνδρες 7,1%, γυναίκες 12,0%).

Από το σύνολο των απασχολούμενων, το 89,8% ή 467.712 άτομα ήταν υπάλληλοι, από τους οποίους το 15,7% (73.306 άτομα) είχε προσωρινή εργασία. Στο αντίστοιχο τρίμηνο του 2025 οι υπάλληλοι αποτελούσαν το 90,0% του συνόλου της απασχόλησης και από αυτούς ποσοστό 14,3% είχε προσωρινή εργασία.

Ανεργία

Στους νέους ηλικίας 15-24 ετών το ποσοστό ανεργίας ήταν 12,2% του εργατικού δυναμικού των ηλικιών αυτών (άνδρες 12,0%, γυναίκες 12,4%) σε σύγκριση με 14,9% (άνδρες 15,8%, γυναίκες 13,9%) στο αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου χρόνου.

Όσον αφορά στη διάρκεια της ανεργίας, το 62,4% του συνόλου των ανέργων έψαχνε για εργασία για περίοδο κάτω από 6 μήνες, το 16,5% για περίοδο 6-11 μήνες, ενώ ποσοστό 21,1% ήταν μακροχρόνια άνεργοι. Τα αντίστοιχα ποσοστά για το 2ο τρίμηνο του 2025 ήταν 55,9%, 23,0% και 21,1%.

Οι ελλείψεις

Την ίδια ώρα, το επηρεάζει του τόπου θέτει επιτακτικά ενώπιον των αρμοδίων φορέων το ζήτημα των ελλείψεων εργατικού δυναμικού, οι οποίες εντείνονται σε συγκεκριμένους τομείς της οικονομίας. Οι επιχειρήσεις καλούνται να ανταποκριθούν σε αυξημένες ανάγκες στελέχωσης, την ώρα που η διαθέσιμη δεξαμενή εργαζομένων στερείται.

Οι εκπρόσωποι της επιχειρηματικής κοινότητας επισημαίνουν ότι η αντιμετώπιση του προβλήματος δεν μπορεί να παραμένει σε εκκρεμότητα, καθώς οι ελλείψεις προσωπικού απειλούν να περιορίσουν την παραγωγική δυναμική των επιχειρήσεων και, κατ' επέκταση, να λειτουργήσουν ανασταλτικά στην αναπτυξιακή πορεία της κυπριακής οικονομίας.

Στο επίκεντρο τίθενται η καλύτερη σύνδεση της εκπαίδευσης με τις ανάγκες της αγοράς, η ενίσχυση της κατάρτισης και η προσέλκυση εργατικού δυναμικού σε κλάδους όπου οι ανάγκες είναι ιδιαίτερα αυξημένες. Για το επηρεάζει, η κάλυψη των κενών δεν αποτελεί πλέον απλώς ζήτημα στελέχωσης, αλλά προϋπόθεση για τη συνέχιση της ανάπτυξης και τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας.

Ιδιαίτερα έντονο εμφανίζεται το πρόβλημα στον τομέα της υγείας, με τις ελλείψεις νοσηλευτικού προσωπικού να προκαλούν αυξανόμενη ανησυχία. Η ζήτηση για νοσηλευτές παραμένει υψηλή, την ώρα που η προσφορά δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες, δημιουργώντας σημαντικές πιέσεις στις δο-

μές υγείας. Η επάρκεια νοσηλευτικού προσωπικού συνδέεται άμεσα όχι μόνο με την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών υγείας, αλλά και με την ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας. Η αντιμετώπιση των ελλείψεων σε νοσηλευτές αναδεικνύεται, ως εκ τούτου, σε μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις για τον τομέα της υγείας.

Τη Δευτέρα μάλιστα η ΟΕΒ έθεσε ανάμεσα σε άλλα στον Πρόεδρό της Δημοκρατίας, Νίκο Χριστοδουλίδη και το πρόβλημα της έλλειψης ανθρώπινου δυναμικού.

Ο πρόεδρος της ΟΕΒ Γιώργος Παντελίδης, αναφορικά με την έλλειψη νοσηλευτών και τα επόμενα βήματα, ανέφερε ότι η κυβέρνηση έχει καταθέσει ή βρίσκεται στη διαδικασία κατάθεσης συγκεκριμένων νομοσχεδίων, τα οποία η ΟΕΒ εκτιμά ότι «είναι προς τη σωστή κατεύθυνση». «Η ΟΕΒ θα πραγματοποιήσει συναντήσεις με όλα τα κοινωνο-λεντικά κόμματα», είπε, σημειώνοντας ότι στόχος είναι να παρουσιάσει και να υποστηρίξει τις θέσεις της. Ο κ. Παντελίδης σημείωσε ότι «είναι κοινά αποδεκτό ότι είναι έκδηλο το πρόβλημα έλλειψης νοσηλευτών». «Νομίζω μπήκαμε στην ουσιαστική συζήτηση να βρεθούν πρακτικές λύσεις που απαιτούν νομοθετικές ρυθμίσεις», πρόσθεσε. Όπως είπε, η κυβέρνηση «αγκάλιασε τις εισηγήσεις του επιχειρηματικού κόσμου και εκτιμούμε ότι μέσα στα διαβουλευσις που θα έχουμε με τα κοινωνο-λεντικά κόμματα, θα διατηρηθεί μία υπεύθυνη στάση απέναντι, όχι στα νοσηλευτήρια, απέναντι στην πολιτεία και τον ασθενή».

τελευταία στοιχεία της Κυπριακής Στατιστικής Υπηρεσίας, που δείχνουν ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της οικονομίας στο πρώτο εξάμηνο του 2026 ήταν περίπου 3,15%, ρυθμός που κινείται μέχρι στιγμής πάνω από τις αρχικές εκτιμήσεις. Την ίδια ώρα, το δημόσιο χρέος συνεχίζει να μειώνεται σταδιακά, με τον δείκτη χρέους προς ΑΕΠ να αναμένεται να κινηθεί κοντά στο 50% του ΑΕΠ στο τέλος του έτους.

Παράλληλα, ο κ. Βλαδιμήρου τόνισε ότι το δημοσιονομικό ισοζύγιο παραμένει πλεονασματικό, με το πλεόνασμα να ανέρχεται στο 2% του ΑΕΠ τους πρώτους επτά μήνες του έτους. «Με αυτά τα δεδομένα και αν οι συνθήκες το επιτρέψουν, το δημοσιονομικό πλεόνασμα θα μπορούσε να κλείσει τη χρονιά στο πάνω όριο, ή ακόμη και να ξεπεράσει τις εκτιμήσεις», σημείωσε χαρακτηριστικά. Όσον αφορά τον τουρισμό, που αποτελεί σημαντικό στοιχείο για την οικονομία της χώρας, ο κ. Βλαδιμήρου σχολίασε ότι η κατάσταση φαίνεται να ανακάμπτει μετά τη σημαντική πτώση του Μαρτίου και του Απριλίου. Τα έσοδα του τουρισμού στο πρώτο εξάμηνο του έτους ήταν μειωμένα κατά 11,4% σε σχέση με πέρσι, ωστόσο τα στοιχεία του Μαΐου και του Ιουνίου δείχνουν μια εικόνα σταθεροποίησης και βελτίωσης.

«Με βάση, λοιπόν, τα σημερινά δεδομένα και εφόσον η γεωπολιτική κατάσταση στη Μέση Ανατολή δεν επιδεινωθεί περαιτέρω, δεν θα αποτελούσε έκπληξη εάν κάποιος από τους οίκους προχωρούσε σε νέα αναβάθμιση της κυπριακής οικονομίας, ακόμη και μέσα σε ένα περιβάλλον γεωπολιτικών εντάσεων», υπέδειξε ο Senior Investment Specialist της Athlos Capital.

Σχολίασε ότι η συνέχιση της δημοσιονομικής πειθαρχίας, η συνεχιζόμενη αποκλιμάκωση του δείκτη χρέους και η διατήρηση υψηλών ρυθμών ανάπτυξης δημιουργούν τις συνθήκες υπέρ μιας τέτοιας εξέλιξης. «Αντίθετα, μια περαιτέρω κλιμάκωση της κρίσης στην περιοχή, θα αποτελούσε κίνδυνο για την οικονομία, τον οποίο οι οίκοι θα λάμβαναν σοβαρά υπόψη», κατέληξε ο κ. Βλαδιμήρου στην ανάλυσή του.

Αναμένοντας τους Καναδούς

Ο DBRS στον πρώτο γύρο αξιολόγησης, στα μέσα Μάρτη δεν είχε προχωρήσει σε κάποια αναβάθμιση, αλλά είχε επιβεβαιώσει την προηγούμενη αξιολόγησή του, στο «Α» με σταθερές τις προοπτικές. Τότε, ήταν και πρόσφατος ο πόλεμος ΗΠΑ-Ισραήλ με το Ιράν και ήταν και πολύ κοντά στην ημερομηνία που είχε πέσει το «dovne» στις βρετανικές βάσεις στο Ακρωτήριο. Τότε, ο Οίκος είχε σημειώσει πως ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή έχει ενισχύσει την αβεβαιότητα λόγω τα γεωγραφικής εγγύτητας του νησιού με την περιοχή, ενώ είχε προβλέψει και επιπτώσεις στον τουριστικό τομέα που αποτελεί σημαντικό μοχλό ανάπτυξης.

Είχε πει πως, ενδεχόμενες υψηλές τιμές ενέργειας διεθνώς, για παρατεταμένο διάστημα, θα μπορούσαν να αποδυναμώσουν την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών και, κατ' επέκταση, την ιδιωτική κατανάλωση. Σημείωνε δε, πως το μέγεθος των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων του πολέμου στην κυπριακή οικονομία θα ήταν πάντα σε σχέση με τη διάρκεια και την ένταση της σύγκρουσης.

Είχε σχολιάσει, επίσης, πως η χώρα έχει τα δημοσιονομικά αποθέματα για να αντιμετωπίσει πιθανές αρνητικές επιπτώσεις από τον πόλεμο. Όπως είχε πει, οι αξιολογήσεις του αξιόχρεου της Κύπρου υποστηρίζονται από την ισχυρή δημοσιονομική επίδοση της κυβέρνησης τα τελευταία χρόνια, την ισχυρή χρηματοοικονομική κατάσταση του τραπεζικού τομέα και το σταθερό εγκώριο πολιτικό περιβάλλον.

Της ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Επιστροφή πίσω στα έδρανα της Βουλής σήμανε η χθεσινή μέρα για τους βουλευτές μας, με τις κοινοβουλευτικές επιτροπές να κάνουν πρεμιέρα με πολλά και σημαντικά θέματα. Η επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού πραγματοποίησε την πρώτη της συνεδρία, με την ημερήσια ατζέντα να καλύπτει διαδικαστικά ζητήματα και προγραμματισμό εργασιών, αλλά και θέματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η δε επιτροπή Οικονομικών θα πραγματοποιήσει την πρώτη της συνεδρία την ερχόμενη Δευτέρα και η επιτροπή Εργασίας την ερχόμενη Τρίτη.

Στην πρώτη γραμμή και των τριών επιτροπών βρίσκονται το συνταξιοδοτικό, οι συλλογικές συμβάσεις, η ενέργεια και η ακρίβεια. Πρόκειται για ζητήματα που αγγίζουν άμεσα την οικονομία, την αγορά εργασίας και το κόστος ζωής των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, με το επόμενο διάστημα να αναμένεται ιδιαίτερα απαιτητικό.

Στα βαθιά για GSI και επάρκεια

Στην επιτροπή Ενέργειας, το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στις εξελίξεις γύρω από τον Great Sea Interconnector (GSI), την πορεία των έργων στο Βασιλικό και, ευρύτερα, στην ενεργειακή επάρκεια της Κύπρου.

Ήδη, έχουν προγραμματιστεί συνεδριάσεις για την ενέργεια, ενώ στις 8 Σεπτεμβρίου αναμένεται να συζητηθεί εκ νέου το θέμα της ηλεκτρικής διασύνδεσης Ελλάδας-Κύπρου, γνωστό ως Great Sea Interconnector, υπ ό το φως των τελευταίων εξελίξεων και της εμπλοκής του γαλλικού επενδυτικού ομίλου Meridiam.

Στη συζήτηση αναμένεται να συμμετάσχουν ο υπουργός Ενέργειας και ο υπουργός Εμπορίου, ενώ έχει ζητηθεί ενημέρωση και από το υπουργείο Οικονομικών, δεδομένων των σημαντικών οικονομικών προεκτάσεων του έργου.

Παράλληλα, στις 15 Σεπτεμβρίου προγραμματίζεται επίσκεψη της επιτροπής στο Βασιλικό, προκειμένου τα μέλη της να διαπιστώσουν επί τόπου την πορεία των έργων. Θα ακολουθήσει ενημέρωση από τη ΔΕΦΑ, ενώ επιδιώκεται και συνάντηση με την ΑΗΚ και τους τεχνικούς της, ώστε να καταγραφούν τα προβλήματα και οι ανάγκες του ηλεκτρικού συστήματος.

Η ενεργειακή επάρκεια αποτελεί, άλλωστε, ένα από τα πλέον κρίσιμα ζητήματα, δήλωσε στην «Κ» ο πρόεδρος της επιτροπής Νίκος Γεωργίου. Η σταδιακή απόσυρση ρυπογόνων μονάδων της ΑΗΚ δημιουργεί την ανάγκη για ολοκληρωμένο σχεδιασμό και άμεσες πρωτοβουλίες, ώστε να διασφαλιστεί η επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας τα επόμενα χρόνια, πρόσθεσε.

Επιπλέον, η επιτροπή αναμένεται να συνεχίσει την εξέταση των βιομηχανικών περιοχών, με στόχο την αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου και τη βελτίωση της λειτουργίας τους. Στόχος είναι να δημιουργηθούν οργανωμένες,

ασφαλείς και λειτουργικές περιοχές που θα μπορούν να φιλοξενήσουν νέες επενδύσεις, σημείωσε ο κ. Γεωργίου.

Συνταξιοδοτικό, προϋπολογισμοί

Ιδιαίτερα βαριά είναι και η ατζέντα της επιτροπής Οικονομικών, η οποία καλείται να εξετάσει σειρά σημαντικών μεταρρυθμίσεων και ζητημάτων με άμεσες δημοσιονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις.

Πρώτη προτεραιότητα αποτελεί το κυβερνητικό νομοσχέδιο για τη μεταρρύθμιση της Δημόσιας Υπηρεσίας, το οποίο αναμένεται να τεθεί προς εξέταση από τις αρχές Σεπτεμβρίου. Πρόκειται για σημαντική μεταρρυθμιστική προσπάθεια, η οποία, σύμφωνα με την πρόεδρο της επιτροπής Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, θα πρέπει να αντιμετω-

πημερήσιος δυναμικότητας 50m³. Στον σταθμό αυτό θα οδηγούνται τα υγρά απόβλητα που θα προκύπτουν από τις εργασίες καθαρισμού δεξαμενών, μηχανημάτων, σωληνώσεων, διαπένων των χώρων παραγωγής, καθώς και το νερό αναγέννησης του αποιονιστήρα της εγκατάστασης. Οι κύριες δραστηριότητες που θα λαμβάνουν χώρα στην εγκατάσταση αφορούν την προετοιμασία χυμών από συμπυκνωμένους φυσικούς χυμούς για εγκυτίωση, την ανάμιξη κρασιών και οινοπνευματωδών ποτών, το φιλτράρισμα κρασιών, την ψύξη για σταθεροποίηση τρυγικών αλάτων, την παστερίωση, όπου απαιτείται, την απόσταξη ζιβανίας και ούζου, την παλαίωση κρασιών, κουμανδαρίας και Eau de Vie σε βαρέλια και την εμφιάλωση και εκγυτίωση τελικών προϊόντων.

Σύμφωνα με τη γνωμάτευση της Πε-

Το κοινό σημείο αναφοράς των τριών επιτροπών είναι η οικονομία και η ανάγκη να αντιμετωπιστούν ταυτόχρονα οι διαρθρωτικές αδυναμίες και οι άμεσες πιέσεις που δέχονται επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

πίσει διαχρονικές παθογένειες και να οδηγήσει σε ουσιαστικές αλλαγές στη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης.

Σημαντική θέση στην ατζέντα κατέχει και το συνταξιοδοτικό, με την επιτροπή Οικονομικών να αναμένεται να

έχει ενεργό ρόλο στις οικονομικές και δημοσιονομικές πτυχές της μεταρρύθμισης.

Παράλληλα, το επόμενο διάστημα θα αρχίσει ο προγραμματισμός για την εξέταση του κρατικού προϋπολογισμού, με στόχο να καθοριστούν τα βασικά ορόσημα και το χρονοδιάγραμμα των εργασιών της επιτροπής.

Στο μικροσκόπιο θα βρεθούν επίσης οι οικονομικές προεκτάσεις του GSI, αλλά και οι εξελίξεις γύρω από την επανεκτίμηση του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού στο Βασιλικό. Όπως επισημαίνει η κα Ερωτοκρίτου στην «Κ», τα μεγάλα ενεργειακά έργα δεν μπορούν να εξετάζονται μόνο από τεχνική ή ενεργειακή σκοπιά, αλλά πρέπει να αξιολογούνται και με βάση το οικονομικό τους κόστος και όφελος.

Ξεχωριστή θέση στις προτεραιότη-

τες της επιτροπής Οικονομικών καταλαμβάνει το ζήτημα της ακρίβειας και της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών. Στόχος της επιτροπής είναι η συζήτηση να μην περιοριστεί στον πληθωρισμό, αλλά να επεκταθεί στο κατά πόσο η οικονομική ανάπτυξη μεταφράζεται σε πραγματική βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών.

Η προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδος είχε οδηγήσει, μεταξύ άλλων, σε παρεμβάσεις για το κόστος της ενέργειας και των καυσίμων, με την πρόεδρο να ξεκαθαρίζει ότι η επιτροπή θα συνεχίσει να εξετάζει τρόπους με τους οποίους το κράτος μπορεί, στο πλαίσιο των δημοσιονομικών του δυνατοτήτων, να σπέρει τα χαμπλά και μεσοία εισοδήματα.

Η ακρίβεια αποτελεί ευρωπαϊκό και διεθνές φαινόμενο, ωστόσο η βασική

πρόκληση για την πολιτεία παραμένει η προστασία του διαθέσιμου εισοδήματος των κυπριακών νοικοκυριών, επισήμανε. Κατά παρόμοιο τρόπο, η ενεργειακή πολιτική, το κόστος των καυσίμων, οι μισθοί, οι συντάξεις και η φορολογική πολιτική συνδέονται πλέον άμεσα με το ίδιο ζητούμενο, να διασφαλιστεί ότι η ανάπτυξη της οικονομίας μεταφέρεται και στην καθημερινότητα των πολιτών, σημείωσε.

Συλλογικές συμβάσεις

Τρία είναι τα βασικά ζητήματα που αναμένεται να βρεθούν στην κορυφή της ατζέντας της επιτροπής Εργασίας το επόμενο διάστημα: το συνταξιοδοτικό, οι συλλογικές συμβάσεις και τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

Ωστόσο, όπως είναι αναμενόμενο, ιδιαίτερη βαρύτητα αναμένεται να δοθεί στο συνταξιοδοτικό, για το οποίο είναι σε εξέλιξη διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και τα κόμματα. Την ίδια ώρα σημαντική θεωρείται και η συζήτηση για το νομοσχέδιο που αφορά τις συλλογικές συμβάσεις, καθώς συνδέεται άμεσα με τον δεύτερο πυλώνα της μεταρρύθμισης δηλαδή τα ταμεία προνοίας. Στην ατζέντα της επιτροπής παραμένει επίσης η εφαρμογή της νέας νομοθεσίας για τα άτομα με αναπηρία, καθώς και σειρά άλλων ζητημάτων που αφορούν την κοινωνική πολιτική, όπως ανέφερε στην «Κ» ο πρόεδρος της επιτροπής Γιώργος Κουκουμάς.

Παράλληλα, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», το ΑΚΕΛ προτίθεται να ζητήσει αυτεπάγγελτη εξέταση του φαινομένου της υπενοικίασης αλλοδαπών εργαζομένων, θέμα που έχει προκαλέσει αντιδράσεις και συζητήσεις μεταξύ των συνδικαλιστών. Στο πλαίσιο της εξέτασης αναμένεται να κληθούν οι εμπλεκόμενοι φορείς, μεταξύ άλλων οι συντεχνίες, οι εργοδοτικές οργανώσεις αλλά και το αρμόδιο υπουργείο.

Ένα ακόμη ζήτημα που αναμένεται να απασχολήσει την επιτροπή αφορά τη στήριξη γονέων παιδιών που πάσχουν από σοβαρές ασθένειες και υποβάλλονται σε μακροχρόνιες θεραπείες, καθώς οι οικογένειες αυτές αντιμετωπίζουν σημαντικές επαγγελματικές και οικονομικές επιβαρύνσεις.

Στην ατζέντα βρίσκεται, επίσης, η αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευμερίας.

Το μεγάλο στοίχημα

Το κοινό σημείο αναφοράς των τριών επιτροπών είναι η οικονομία και η ανάγκη να αντιμετωπιστούν ταυτόχρονα οι διαρθρωτικές αδυναμίες και οι άμεσες πιέσεις που δέχονται επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

Από την αγορά εργασίας και το εργατικό δυναμικό μέχρι το συνταξιοδοτικό, από την ενεργειακή επάρκεια και το κόστος του ηλεκτρισμού μέχρι την ακρίβεια και την αγοραστική δύναμη, οι αποφάσεις που θα ληφθούν τους επόμενους μήνες αναμένεται να έχουν άμεσο αντίκτυπο στην οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα του τόπου.

Πράσινο για την ανέγερση νέου εργοστασίου της ΚΕΟ στη Λεμεσό

Η εταιρεία ΚΕΟ PLC εξασφάλισε την άδεια από την Περιβαλλοντική Αρχή για την ανέγερση κέντρου διανομής οινοπνευματωδών ποτών και εμφιάλωσης, στο Δημοτικό Διαμέρισμα Κάτω Πολεμιδιών της επαρχίας Λεμεσού. Στην επένδυση ύψους €25 εκατ. η εταιρεία θα πραγματοποιείται η παραλαβή κρασιών που παράγονται στο Οινόπεδο της εταιρείας στη Μάλτσα, για τελική επεξεργασία, παλαίωση και εμφιάλωση. Επιπλέον, θα παραλαμβάνονται εισαγόμενες πρώτες ύλες, όπως κύδην μολασσικό οινόπνευμα, Eau de Vie, κύδην κρασί, καθώς και ανακαταρισμένο συμπυκνωμένο γλυκό σταφυλιού, για χρήση στην παρασκευή κρασιών και οινοπνευματωδών ποτών. Ο σχεδιασμός του έργου περιλαμβάνει επίσης και την εγκατάσταση βιολογικού σταθμού δευτεροβάθμιας επεξεργασίας υγρών αποβλήτων,

ημερήσιας δυναμικότητας 50m³. Στον σταθμό αυτό θα οδηγούνται τα υγρά απόβλητα που θα προκύπτουν από τις εργασίες καθαρισμού δεξαμενών, μηχανημάτων, σωληνώσεων, διαπένων των χώρων παραγωγής, καθώς και το νερό αναγέννησης του αποιονιστήρα της εγκατάστασης. Οι κύριες δραστηριότητες που θα λαμβάνουν χώρα στην εγκατάσταση αφορούν την προετοιμασία χυμών από συμπυκνωμένους φυσικούς χυμούς για εγκυτίωση, την ανάμιξη κρασιών και οινοπνευματωδών ποτών, το φιλτράρισμα κρασιών, την ψύξη για σταθεροποίηση τρυγικών αλάτων, την παστερίωση, όπου απαιτείται, την απόσταξη ζιβανίας και ούζου, την παλαίωση κρασιών, κουμανδαρίας και Eau de Vie σε βαρέλια και την εμφιάλωση και εκγυτίωση τελικών προϊόντων.

Σύμφωνα με τη γνωμάτευση της Πε-

Η Περιβαλλοντική Αρχή ενέκρινε τη νέα επένδυση της εταιρείας ύψους 25 εκατ. ευρώ.

ριβαλλοντικής Αρχής, το τεμάχιο στο οποίο θα ανεγερθεί το εργοστάσιο έχει συνολική έκταση 62.335 τ.μ. Η έκταση που θα καταλαμβάνουν οι εγκαταστάσεις του έργου ανέρχεται σε περίπου 44.000 τ.μ. Έκταση 9.612 τ.μ., επιπλέον των εγκαταστάσεων του έργου θα αφορά χώρο πρασίνου, ο οποίος εφάπτεται στα ανατολικά του κάθετου δρόμου που οδηγεί στο Λιμάνι Λεμεσού. Η διάρκεια εκτέλεσης των κατασκευαστικών εργασιών του έργου αναμένεται να

διαρκέσει περίπου 24 μήνες μετά την εξασφάλιση των απαραίτητων αδειών από τις αρμόδιες αρχές.

Οι κτηριακές εγκαταστάσεις του έργου θα γίνουν σε τρία επίπεδα, τον υπόγειο χώρο εμβαδού 9.810 τ.μ. που θα χρησιμοποιείται για αποθηκευτικούς χώρους και χώρος παλαίωσης κρασιού, τον ισόγειο χώρο εμβαδού 22.840 τ.μ. που θα χρησιμοποιείται για την παραγωγική διαδικασία και τον πρώτο όροφο εμβαδού 992 τ.μ. που θα χρησιμοποιείται για τους γραφειακούς χώρους. Στο έργο προβλέπεται επίσης η κατασκευή φωτοβολταϊκού συστήματος ισχύος 600kW στην οροφή της εγκατάστασης και βιολογικού σταθμού δευτεροβάθμιας επεξεργασίας υγρών αποβλήτων, ημερήσιας δυναμικότητας 50m³.

ΔΩΡΙΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Τουριστικές διανυκτερεύσεις: Αύξηση 1,7% στην Ε.Ε., μείωση 7,7% στην Κύπρο

Τη μεγαλύτερη μείωση μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. στις διανυκτερεύσεις σε τουριστικά καταλύματα κατέγραψε η Κύπρος, με πτώση 7,7%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2025, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε την Τρίτη η Eurostat.

Παράλληλα, η Κύπρος κατέγραψε ένα από τα υψηλότερα ποσοστά διανυκτερεύσεων ξένων επισκεπτών στην Ε.Ε.

Συγκεκριμένα, οι μη μόνιμοι κάτοικοι αντιπροσώπευαν το 92,6% των διανυκτερεύσεων στα τουριστικά καταλύματα της χώρας κατά τους πρώτους έξι μήνες του έτους, ποσοστό που ήταν το δεύτερο υψηλότερο στην Ε.Ε. μετά τη Μάλτα.

Σύμφωνα με την Eurostat, εννέα χώρες της Ε.Ε. κατέγραψαν μείωση των διανυκτερεύσεων σε ετήσια βάση, με τις μεγαλύτερες υποχωρήσεις να σημειώνονται στην Κύπρο κατά 7,7% και στη Ρουμανία κατά 6,7%. Στον αντίποδα, τις μεγαλύτερες αυξήσεις κατέγραψαν η Ιρλανδία, με

Σύμφωνα με το Eurostat οι τουριστικές διανυκτερεύσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυξήθηκαν 1,7%, ενώ στην Κύπρο μειώθηκαν 7,7% για το πρώτο εξάμηνο του 2026.

Ωστόσο, η Κύπρος κατέγραψε ένα από τα υψηλότερα ποσοστά διανυκτερεύσεων ξένων επισκεπτών στην Ε.Ε.

14,6%, η Μάλτα με 9,9%, και η Σλοβακία με 5,9%. Συνολικά, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2026 καταγράφηκαν 1.321 δισεκατομμύρια διανυκτερεύσεις σε τουριστικά καταλύματα στην Ε.Ε., έναντι 1.299 δισεκατομμυρίων την αντίστοιχη περίοδο του 2025. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, η αύξηση ανήλθε σε 1,7% σε ετήσια βάση.

Οι ξένοι επισκέπτες, δηλαδή οι μη μόνιμοι κάτοικοι της χώρας στην οποία πραγματοποιήθηκε η διανυκτέρευση, αντιπροσώπευαν το 48,9% του συνόλου των διανυκτερεύσεων στην Ε.Ε. κατά το πρώτο εξάμηνο του 2026.

Εθνικό Πρόγραμμα Επενδύσεων 1 δισ. για την Τεχνητή Νοημοσύνη

Τη δημιουργία Εθνικού Προγράμματος Επενδύσεων για την Τεχνητή Νοημοσύνη, ύψους τουλάχιστον €1 δισ. για την περίοδο 2027-2032, κατέθεσε ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής (CITEA), στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης για την Εθνική Στρατηγική ΑΙ 2032. «Αν θέλουμε πραγματικά η Κύπρος να αποκτήσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στο ΑΙ, τότε η επένδυση πρέπει να είναι ανάλογη της φιλοδοξίας μας. Μιλάμε για τουλάχιστον €1 δισ. από το 2027 μέχρι το 2032, με ξεκάθαρο προϋπολογισμό, υπεύθυνους, ημερομηνίες και KPIs», δήλωσε ο πρόεδρος του CITEA, Γιώργος Μαλέκκος, σύμφωνα με ανακοίνωση που εξέδωσε χθες ο Σύνδεσμος. «Δεν αρκεί να λέμε τι θέλουμε να κάνουμε. Πρέπει να μπορούμε να δείξουμε τι κάναμε και ποιο ήταν το αποτέλεσμα», συμπλήρωσε. Ο CITEA προτείνει η πρώτη επίσημη αξιολόγηση της εφαρμογής της Στρατηγικής να πραγματοποιηθεί τον Ιούνιο του 2027. «Μέχρι τότε, θα πρέπει να είναι γνωστά τα έργα που υλοποιήθηκαν, τα ποσά που διοχετεύθηκαν στην οικονομία, ο αριθμός των MME που υιοθέτησαν λύσεις ΑΙ και τα οφέλη σε παραγωγικότητα και οικονομική αξία», σημειώνεται στην ανακοίνωση. Ο CITEA ζητά, σε περίπτωση που οι στόχοι δεν επιτευχθούν κατά το

πρώτο εξάμηνο του 2027, να ληφθούν άμεσα διορθωτικά μέτρα στο δεύτερο εξάμηνο του ίδιου έτους. Παράλληλα, δίνει ιδιαίτερη έμφαση «στην ανάγκη πλήρους διαχωρισμού μεταξύ Έρευνας, Καινοτομίας και Υιοθέτησης του ΑΙ από τις επιχειρήσεις». Όπως σημειώνει, «η έρευνα πρέπει να χρηματοδοτεί τη δημιουργία νέας γνώσης και η καινοτομία πρέπει να οδηγεί σε νέα προϊόντα, IP, εμπορική αξιοποίηση και εξαγωγές». Επιπρόσθετα, ο CITEA θεωρεί ότι μια επιχείρηση που θέλει να εγκαταστήσει μια ήδη ώριμη λύση ΑΙ «δεν πρέπει να αναγκάζεται να παρουσιάσει το έργο της ως ερευνητικό πρόγραμμα για να μπορεί να χρηματοδοτηθεί». Μετά από άλλων, εισηγείται τη δημιουργία ενός μεγάλου ετήσιου διεθνούς ΑΙ και Technology event στην Κύπρο, με φιλοδοξία αντίστοιχη μεγάλων διεθνών διοργανώσεων όπως το GITEX. «Η Εθνική Στρατηγική ΑΙ 2032 είναι μια πολύ καλή βάση. Τώρα πρέπει να περάσουμε στο επόμενο στάδιο. Χρειαζόμαστε χρηματοδότηση, υπεύθυνους, KPIs και ρηγύρες αποφάσεις», σημείωσε ο Γιώργος Μαλέκκος. «Και σε αυτή τη φάση ο CITEA και η κυπριακή βιομηχανία τεχνολογίας πρέπει να είναι μέσα στο δωμάτιο όπου λαμβάνονται οι αποφάσεις», κατέληξε.

Μέχρι τέλος Νοεμβρίου η επιδότηση στα καύσιμα

Την απόφαση του υπουργείου Οικονομικών να δοθεί παράταση στη μείωση 8,33 σεντ στον φόρο κατανάλωσης στα καύσιμα, η οποία ολοκληρώνεται στις 17 Σεπτεμβρίου, ανακοίνωσε εκπρόσωπος του υπουργείου Οικονομικών στην κοινοβουλευτική επιτροπή Ενέργειας. Η εκπρόσωπος του υπουργείου Οικονομικών απαντούσε σε σχετική ερώτηση του βουλευτή του ΑΚΕΛ, Ανδρέα Πασιουριτή, στο πλαίσιο συνεδρίας της επιτροπής, την Τρίτη. «Είναι στα σχέδιά μας, εγκρίθηκε από τον υπουργό» το νομοσχέδιο και αναμένεται να πάει για έγκριση στο Υπουργικό Συμ-

βούλιο και να κατατεθεί στη Βουλή πριν από τις 17 Σεπτεμβρίου που λήγει η επιδότηση για να είμαστε έτοιμοι στις 18 του μήνα να εφαρμοστεί, πρόσθεσε. Το νομοσχέδιο που ετοιμάζει το υπουργείο Οικονομικών αναμένεται να δίνει παράταση στην επιδότηση μέχρι τέλος Νοεμβρίου. Ανέφερε ότι υπάρχει από την Ε.Ε. όριο για μείωση του φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα από το κάθε κράτος και πρόσθεσε ότι η Κύπρος έχει μειώσει τον φόρο στο μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο. Σημείωσε ότι πέραν του 50% είναι ο φόρος κατανάλωσης στα καύσιμα.

Φτιάχνουν βαλίτσες οι τράπεζες για Roadshows

Αναδεικνύουν επιδόσεις, στόχους, επιτεύγματα και προοπτικές σε Αθήνα, Λονδίνο, ΗΠΑ και Πράγα

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Οι διακοπές τελείωσαν, το φθινόπωρο έρχεται και οι τράπεζες ανασυντάσσονται και επιστρέφουν στα προγράμματά τους, με κύριο στόχο να πετύχουν τους στόχους που έχουν θέσει. Μέσα σε αυτούς τους στόχους οι τράπεζες έχουν να διαφημίσουν το επενδυτικό τους «story» και να παρουσιάσουν τα επιτεύγματά τους σε επενδυτές σε «roadshows» στο εξωτερικό, με απώτερο σκοπό να αυξήσουν την αξία της μετοχής τους. Ο Σεπτέμβρης είναι μήνας που ενδείκνυται για επενδυτικές κινήσεις, καθώς υπάρχουν 3 συνολικά «conference».

Ο Σεπτέμβρης είναι μήνας που ενδείκνυται για επενδυτικές κινήσεις, καθώς υπάρχουν 3 συνολικά «conference».

κά ταξίδια που θα προχωρήσουν κυπριακές τράπεζες, αλλά και τράπεζες που έχουν ελληνικό «DNA» και που έχουν ισχυρή παρουσία στην Κύπρο. Ο λόγος, για τις 3 συστημικές, Τράπεζα Κύπρου, Eurobank και Alpha Bank, αλλά και την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, που παραδοσιακά συμμετέχουν σε «roadshows» στο εξωτερικό. Αν και οι 3 τράπεζες με το ελληνικό «DNA» έχουν παρουσία πάντα μέσω των μητρικών τους στην Ελλάδα, η Τράπεζα Κύπρου δλώνει παραδοσιακά το παρόν σε τέτοια ταξίδια-«roadshows», με τη γνωστή ανώτατη ομάδα της τράπεζας.

Για τον Σεπτέμβρη τα «roadshows»

Οι συναντήσεις έχουν φέρει και μεγάλα αποτελέσματα για τις τράπεζες, καθώς βλέπουμε εβδομάδες αργότερα κινήσεις στο «ταμπλό» που μιλάνουν «long-only» επενδυτές στο μετοχικό τους κεφάλαιο.

είναι ένα στην Αθήνα και δύο στο Λονδίνο, συνέδρια που κρίνονται ιδιαίτερα σημαντικά. Και αυτό γιατί, οι τράπεζες θα έχουν συναντήσεις με επενδυτές που επιθυμούν να επενδύσουν στην ευρύτερη περιοχή στην Αθήνα,

ενώ εντός Σεπτεμβρίου είναι και τα «conference» της Goldman Sachs και της Bank of America που είναι διεθνούς εμβέλειας. Η Κύπρος σε αυτές τις συναντήσεις έχει την τιμητική της, καθώς πέραν από την Τράπεζα Κύπρου

που είναι μία κυπριακή τράπεζα, οι ελληνικές τράπεζες παρουσιάζουν στα επενδυτικά τους πλάνα σχεδιασμούς που έχουν πάντα σχέση με την Κύπρο. Αυτές οι συναντήσεις έχουν φέρει και μεγάλα αποτελέσματα για τις τράπεζες,

καθώς βλέπουμε εβδομάδες αργότερα κινήσεις στο «ταμπλό» που έχουν ως αποτέλεσμα να μπουν «long-only» επενδυτές στο μετοχικό τους κεφάλαιο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Τράπεζα Κύπρου, που τα «roadshows» έχουν προσελκύσει ταμεία-θεσμικούς επενδυτές, όπως είναι το Wellington Management Group που πλέον έχει σχεδόν το 5% της τράπεζας. Συγχρόνως, αυτά τα «roadshows» φέρνουν στην επιφάνεια τις κυπριακές τράπεζες και το κυπριακό επενδυτικό «story» με την επιτυχία να την καρπώνονται και οι τιμές των μετοχών τους, αλλά και η οικονομία γενικότερα με επενδύσεις που έρχονται και χρηματοδοτούνται εντός.

Τον Οκτώβρη το «roadshow» είναι ένα, αυτό στις ΗΠΑ, με πληροφορίες που υπάρχουν από την Τράπεζα Κύπρου να αναφέρουν ότι έχουν διευθετηθεί συναντήσεις με επενδυτές από Νέα Υόρκη, Σικάγο, αλλά και Τορόντο.

Τον Νοέμβρη θα πραγματοποιηθεί το καθιερωμένο πλέον συνέδριο της Morgan Stanley που συνδιοργανώνεται με το Χρηματιστήριο Αθηνών, το Euronext, αυτή τη φορά στο Λονδίνο, ενώ συνέδριο-«roadshow» θα έχει και τον Δεκέμβρη, στην Πράγα, της WOOD's.

Τα «facts»

Πέραν από την εικόνα της κάθε τράπεζας που θα παρουσιάζει η καθεμία στην επενδυτική κοινότητα, η εικόνα του τομέα γενικότερα είναι πολύ καλή παρά τις προκλήσεις. Η κερδοφορία το 2025 στην Κύπρο ήταν στο 1,02 δισ. ευρώ, τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία του τραπεζικού τομέα ανήλθαν στα

69,9 δισ. ευρώ, και ο δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1 ratio) στο τέλος του 2025 ήταν στο 25,8%. Ο δείκτης μη εξυμρετούμενων χορηγήσεων έχει υποχωρήσει –βάσει δεδομένων τέλους 2025– στο ιστορικά χαμηλό επίπεδο του 1,6%, συγκρινόμενος πλέον ευνοϊκά και με τον μέσο όρο της Ε.Ε. (1,8%).

Ως κίνδυνοι, που καταγράφονται και στην έκθεση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας για τις τράπεζες, εξακολουθούν να υφίστανται ουσιώδεις εστίες ευπάθειας, οι οποίες απορρέουν κυρίως από τον υψηλό βαθμό συγκέντρωσης του τραπεζικού τομέα και την έντονη συσχέτιση μεταξύ των επιμέρους πιστωτικών ιδρυμάτων, η οποία ενισχύεται από την υιοθέτηση παρόμοιων επιχειρηματικών μοντέλων. Παράλληλα, όπως σημειώνει και η Κεντρική, η σημαντική έκθεση των πιστωτικών ιδρυμάτων σε χορηγήσεις που εξασφαλίζονται με ακίνητη περιουσία, αν και λειτουργεί ως ασπίδα προστασίας έναντι αθέτησης των πελατών, καθιστά τον τομέα ευάλωτο σε σημαντικές μειώσεις των τιμών των ακινήτων, σε ένα περιβάλλον συνεχιζόμενων αυξήσεων στις τιμές ακινήτων και διαθρωτικών ευπαθειών στην αγορά ακινήτων. Επιπλέον, η αυξανόμενη επέκταση των δανειοδοτικών δραστηριοτήτων του τραπεζικού τομέα στο εξωτερικό εντείνει τη διασύνδεσή του με διεθνείς οικονομικές εξελίξεις. Παρότι η γεωγραφική διαφοροποίηση δύναται να εξισορροπήσει εξισορροπητικά, ταυτόχρονα αυξάνει την έκθεσή του σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς, ιδιαίτερα στο υφιστάμενο περιβάλλον παρατεταμένης αβεβαιότητας και γεωπολιτικών εντάσεων.

Συμφωνία με γεωπολιτικό αποτύπωμα

Η «Ασπίδα του Αχιλλέα» προκαλεί εκνευρισμό στην Αγκυρα, η οποία θεωρεί ότι Ελλάδα και Ισραήλ έχουν συμπήξει αντιτουρκικό μέτωπο μαζί με την Κύπρο

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΑΟΣ

Με όρους ευρύτερης γεωπολιτικής σημασίας γίνεται αντιληπτή η τυπική μεν αλλά με βαθύτατο συμβολισμό, υπογραφή στο Τελ Αβίβ των συμβάσεων της «Ασπίδας του Αχιλλέα» ανάμεσα σε εκπροσώπους Ελλάδας και Ισραήλ. Η συμφωνία για την «Ασπίδα του Αχιλ-

Η αξίας 3,035 δισ. ευρώ σύμβαση, με ορίζοντα υλοποίησης τους 35 μήνες και τη συμμετοχή ελληνικών εταιρειών στο 25% του έργου που θα γίνει, είναι η μεγαλύτερη που έχει υπογραφεί ανάμεσα στην Ελλάδα και στο Ισραήλ.

λέα» προκαλεί εκνευρισμό και στην Αγκυρα, η οποία θεωρεί ότι Ελλάδα και Ισραήλ έχουν συμπήξει αντιτουρκικό μέτωπο μαζί με την Κύπρο. Το γεωπολιτικό αποτύπωμα της συμφωνίας είναι προφανές, καθώς συνδέει τις δύο χώρες για ένα αρκετά σημαντικό χρονικό διάστημα. Επιπλέον, η μεταφορά τεχνολογίας δημιουργεί οιονεί δυνατότητες συμπαραγωγής, τις οποίες το εγχώριο βιομηχανικό οικοσύστημα πρέπει να

αξιοποιήσει. Το Ισραήλ γίνεται η τρίτη βασική χώρα (μαζί με τη Γαλλία και τις ΗΠΑ) από την οποία η Ελλάδα προμηθεύεται οπλικά συστήματα υψηλής τεχνολογίας και μεγάλης αξίας.

Η αξίας 3,035 δισ. ευρώ σύμβαση, με ορίζοντα υλοποίησης τους 35 μήνες και τη συμμετοχή ελληνικών εταιρειών για το 25% του έργου που θα γίνει, είναι η μεγαλύτερη που έχει υπογραφεί ανάμεσα στην Ελλάδα και στο Ισραήλ. Για τις Ενοπλές Δυνάμεις η «Ασπίδα του Αχιλλέα» θα αποτελέσει σύστημα που θα λειτουργεί υπό εθνικό έλεγχο με ενοποιημένη δυνατότητα ταυτόχρονης στοχοποίησης και κατάρριψης πυραυλικών, βαλλιστικών, αεροπορικών απειλών.

Το «πακέτο»

Συγκεκριμένα, η σύμβαση αφορά την προμήθεια των συστημάτων David's Sling και Spyder της Rafael και το Barak MX της IAI. Στο πακέτο της «Ασπίδας του Αχιλλέα» περιλαμβάνονται ραντάρ των συστημάτων της εταιρείας ELTA (θυγατρική της IAI) και το Σύστημα Διοίκησης και Ελέγχου (Command and Control), του οποίου η Ελλάδα θα διαθέτει και τον πηγαίο κώδικα, εν ολίγοις θα είναι πλήρους εθνικής ιδιοκτησίας. Στο υπουργείο Αμυνας στο Τελ Αβίβ υπεγράφη επίσης μία ακόμη, συμπληρωματική συμφωνία ύψους 26 εκατ. ευρώ για την προμήθεια συστημάτων αντι-drone αλλά και την αναβάθμιση υφιστάμενων, τα οποία είναι ήδη ανεπτυγμένα κυρίως στο Ανατολικό Αιγαίο. Για την Ελλάδα,

Το αυτοκινούμενο αντιαεροπορικό σύστημα μικρού βεληνεκούς Spyder της ισραηλινής εταιρείας Rafael.

το 25% συμμετοχής ελληνικών εταιρειών (750 εκατ. ευρώ) ουσιαστικά έχει ως πλέον ενδιαφέρουσα πτυχή τη δημιουργία παραγωγικής βάσης με προοπτικές εξαγωγής τέτοιων συστημάτων, άρα και μεταφορά τεχνολογίας.

Για τις ισραηλινές εταιρείες, η συνεργασία με την Ελλάδα για ένα ενοποιημένο σύστημα αποτελεί και μια ευκαιρία προώθησης σε μια ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά, η οποία αντιμετωπίζει ελλείψεις στον τομέα της αεράμυνας.

Εκ μέρους του υπουργείου Εθνικής

! Χθες υπεγράφη και συμπληρωματική συμφωνία ύψους 26 εκατ. ευρώ για το σύστημα αντιμετώπισης μη επανδρωμένων αεροσκαφών Drone Dome της Rafael.

Αμυνας υπέγραψε ο γενικός διευθυντής Αμυντικών Εξοπλισμών και Επενδύσεων, υποστράτηγος Ιωάννης Μπούρας, ενώ από την ισραηλινή πλευρά, σειρά αξιωματούχων που εκπροσώπησαν το κράτος αλλά και τις εταιρείες που εμπλέκονται στο έργο. «Η ταχεία αλλαγή των πάντων είναι ο απαραίτητος όρος της εθνικής επιβίωσης απέναντι στον αναθεωρητισμό και στη διαρκώς διευρυνόμενη απειλή», ανέφερε ο υπουργός Εθνικής Αμυνας Νίκος Δένδιας. Από την ισραηλινή πλευρά υπογράμμιστηκε ότι

η σύμβαση είναι μια από τις μεγαλύτερες συμφωνίες εξαγωγής από το κράτος του Ισραήλ, αλλά και το γεγονός ότι αυτή αφορά ένα ενοποιημένο σύστημα με πολλά κομμάτια. «Η συμφωνία είναι μέρος της συμβαχίας που έχουμε κάνει με την Ελλάδα και την Κύπρο τα τελευταία δέκα χρόνια», είπε ο πρωθυπουργός του Ισραήλ Μπέντζαμιν Νετανιάχου. «Η Ελλάδα και το Ισραήλ μοιράζονται κοινά στρατηγικά συμφέροντα και αντιμετωπίζουν κοινές περιφερειακές προκλήσεις», δήλωσε μετά την υπογραφή

της σύμβασης ο υπουργός Αμυνας του Ισραήλ, Ισραέλ Κατζί, και υπογράμμισε ότι «σε μια εποχή όπου δράντες με ηγεμονικές φιλοδοξίες αναζητούν να επεκτείνουν την επιρροή τους και να υπονομεύσουν τη σταθερότητα στην περιοχή, το Ισραήλ και η Ελλάδα θα συνεχίσουν να εμβαθύνουν την αμυντική και στρατηγική συνεργασία τους και θα δρουν με αποφασιστικότητα ώστε να διατηρήσουν τη σταθερότητα και να διαφυλάξουν την ασφάλεια και τα κοινά συμφέροντά τους».

Στρατηγική υψηλών τόνων στα ελληνοτουρκικά από την Αγκυρα

Για σκληρή στάση και στο ζήτημα της ηλεκτρικής διασύνδεσης Ελλάδας - Κύπρου (GSI) προδιαθέτει η τακτική που ακολουθεί η Αγκυρα τις τελευταίες ημέρες, καθώς οι τουρκικές Αρχές, από τις 16 Αυγούστου και έπειτα, αντιδρούν επί παντός επιστητού, είτε με τη χωροθέτηση θαλάσσιων πάρκων που «περικυκλώνουν» το Καστελόριζο είτε με την καταδίκη ακόμη και του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία και την Εφοδιστική Αλυσίδα που ανακοίνωσε η ελληνική κυβέρνηση πριν από λίγες ημέρες.

Ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Γεραπετρίτης, πάντως, σημείωσε πως «με βάση τον προγραμματισμό της αναδόχου εταιρείας, τους επόμενους μή-

Από τις 16 Αυγούστου και έπειτα, η Τουρκία αντιδρά επί παντός επιστητού, ακόμη και για το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τη Βιομηχανία.

νες εκτιμούμε ότι θα επανεκκινήσει η έρευνα και πόνηση του καλωδίου». Και πρόσθεσε ότι οι εργασίες «θα είναι μέσα στους επόμενους μήνες, πιθανότατα και εντός του 2026». Ο γενικότερος προσδιορισμός έναρξης των εργασιών

εντός του 2026 είναι, πάντως, ελαφρώς διαφορετικός από τις αρχικές κυβερνητικές εξαγγελίες (αρχές Αυγούστου) περί εκκίνησης εντός του Σεπτεμβρίου. Ο κ. Γεραπετρίτης επανέλαβε ότι με βάση το διεθνές δίκαιο δεν απαιτείται η άδεια της Τουρκίας, «ούτε και πρόκειται να ζητηθεί οποιαδήποτε άδεια».

Ο υπουργός Εξωτερικών τόνισε ότι «η επικοινωνία, η οποία προβλέπεται από το διεθνές δίκαιο, είναι κατά βάση για την προστασία των ναυτιλλομένων. Είναι σημαντικό και για τη ναυτιλιακή κοινότητα, και για τα παράκτια κράτη να έχουν μια εικόνα για το πώς θα κινηθεί το έργο, έτσι ώστε να μην υπάρχουν ατυχήματα στο πεδίο». Επισήμανε δε ότι «αυτό εξυπηρε-

τεί, άλλωστε, και η έκδοση της NAVTEX, η οποία γίνεται από το κράτος θαλάσσιων δικαιοδοσίας. Αρα, τα ζητήματα είναι πάρα πολύ συγκεκριμένα. Άδεια δεν πρόκειται να ζητηθεί».

Αξίζει, πάντως, να σημειωθεί ότι πιθανό αίτημα για έκδοση NAVTEX και από την Τουρκία πρακτικά θα αποτελούσε αποδοχή ότι σε μια περιοχή στην οποία περιλαμβάνεται το σύνολο της Κάσου και της Καρπάθου, όπου η Ελλάδα έχει οριοθετήσει ΑΟΖ από το 2020, έχει συναρμοδιότητα η Αγκυρα. Απαντώντας σε ερώτηση περί του αν η Αθήνα είναι έτοιμη για θερμό επεισόδιο, ο κ. Γεραπετρίτης σημείωσε ότι «εμείς είμαστε πάντοτε έτοιμοι για οποιοδήποτε

Ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Γεραπετρίτης σημείωσε πως «τους επόμενους μήνες εκτιμούμε ότι θα επανεκκινήσει η έρευνα και πόνηση του καλωδίου».

τε σενάριο, από το πιο ήπιο έως το πιο έντονο» και πρόσθεσε πως «δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ζούμε σε έναν κόσμο ο οποίος είναι πολυπολικός και εξαιρετικά απρόβλεπτος».

Τις αντικειμενικές δυσκολίες που πρέ-

πει ακόμη να ξεπεραστούν προκειμένου να καταστεί εφικτή η υλοποίηση του έργου της ηλεκτρικής διασύνδεσης Ελλάδας - Κύπρου (GSI) αποκαλύπτουν οι διαρροές των τελευταίων 24ωρων από τη Λευκωσία, όπου είναι σαφές πως εκτιμάται ότι η συμμετοχή της Γαλλίας δεν αποτελεί επαρκή εξασφάλιση έναντι της Τουρκίας. Φαίνεται ότι στη Λευκωσία η βασική στάση έναντι του GSI δεν έχει αλλάξει ιδιαίτερα, ενώ οι επαφές ανάμεσα σε Ελλάδα και Κυπριακή Δημοκρατία επί του θέματος δεν έχουν οδηγήσει σε επίλυση ακόμη και απλών εκκρεμοτήτων, όπως κάποιες οικονομικές υποχρεώσεις έναντι του ΑΔΜΗΕ.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΝΕΑΟΣ

ΑΥΤΟΝ ΤΟΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟ ΚΑΝΕΝΑ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΔΕΝ ΘΑ ΜΕΙΝΕΙ ΑΛΥΤΟ

ΚΛΑΣΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ
ΤΟΥ ΘΡΥΛΙΚΟΥ

ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

ΕΡΧΟΝΤΑΙ
ΣΤΗΝ «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»
ΣΕ ΒΙΒΛΙΑ ΤΣΕΠΗΣ
ΚΑΙ AUDIOBOOK,
ΓΙΑ ΝΑ ΤΑ ΑΚΟΥΤΕ
ΟΠΟΥ ΚΙ ΑΝ
ΒΡΙΣΚΕΣΤΕ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΤΟΜΟΣ

ΤΟ ΣΗΜΑ
ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ

ΤΙΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ

ΤΟ ΜΠΛΕ ΠΕΤΡΑΔΙ
Η ΚΟΡΔΕΛΑ ΜΕ ΤΙΣ ΒΟΥΛΕΣ
ΣΠΟΥΔΗ ΣΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ
ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΣΤΗ ΒΟΗΜΙΑ

Ο δασμός των 3 ευρώ μείωσε έως 40% τα δέματα από την Κίνα

Το τρικ της Shein, που ανέπτυξε αποθήκες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μείωση 30% με 40% εμφανίζουν οι εισαγωγές από την Κίνα αφότου η Ευρωπαϊκή Ένωση επέβαλε την 1η Ιουλίου δασμό 3 ευρώ στα μικροδέματα αξίας κάτω των 150 ευρώ, σε μία προσπάθεια να περιορίσει την εισροή παραγγελιών από τις κινεζικές πλατφόρμες Shein, Temu και AliExpress. Για χρόνια, αυτά τα πακέτα από την Κίνα πλημμύριζαν την Ευρώπη, καθώς οι καταναλωτές αγόραζαν ρούχα, αξεσουάρ, γκάτζετ και είδη καθημερινής χρήσης σε πολύ χαμηλές τιμές, αφού οι συγκεκριμένες παραγγελίες απολάμβαναν εξίρεση από τους δασμούς.

Το 2025 υπολογίζεται ότι εισήλθαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση 5,9 δισεκατομμύρια είδη χαμηλής αξίας, που ισοδυναμούν σε περισσότερα από 16 εκατομμύρια δέματα την ημέρα. Εν μέσω διαμαρτυριών για το άδικο πλεονέκτημα εις βάρος των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, αλ-

Το 2025 υπολογίζεται ότι εισήλθαν στην Ε.Ε. 5,9 δισεκατομμύρια είδη χαμηλής αξίας, που ισοδυναμούν με περισσότερα από 16 εκατομμύρια δέματα την ημέρα.

λά και ανησυχιών σχετικά με την ασφάλεια των προϊόντων αυτών, η Ευρώπη επέβαλε από την 1η Ιουλίου δασμό 3 ευρώ ανά κατηγορία προϊόντος για τα πακέτα συνολικής αξίας κάτω των 150 ευρώ.

Όπως αναφέρει το Euronews, επικαλούμενο στοιχεία των γαλλικών τελωνείων, ο αριθμός των μικρών δεμάτων που εισάγονται στην Ε.Ε. έχει μειωθεί κατά 30%

έως 40% από την εισαγωγή του φόρου. Η γαλλική κυβέρνηση θεωρεί ότι τα στοιχεία αυτά αποτελούν απόδειξη ότι η αυστηρότερη ρύθμιση μπορεί να αλλάξει τη συμπεριφορά των καταναλωτών. Στο δίμηνο Ιουνίου - Ιουλίου, ο όγκος των πωλήσεων αυτών μειώθηκε κατά 50% για την Temu και 37% για την AliExpress. Αντιθέτως πιο ανθεκτική εμφανίστηκε η Shein, η οποία είδε τον σχετικό όγκο πωλήσεων να μειώνεται κατά 15%, αφότου άνοιξε μια τεράστια αποθήκη στην Πολωνία, για να αποφεύγει τους δασμούς.

Σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθη το 2025 στην Ε.Ε., τουλάχιστον 60% των προϊόντων χαμηλής αξίας που ελγέχθηκαν δεν συμμορφώνονταν με τις ευρωπαϊκές απαιτήσεις ή τα πρότυπα ασφαλείας. Οι νέοι κανόνες επιτρέπουν, επομένως, στις τελωνειακές αρχές να εντο-

Στο δίμηνο Ιουνίου - Ιουλίου, ο όγκος των πωλήσεων της Temu μειώθηκε κατά 50% και για την AliExpress κατά 37%. Για τη Shein η μείωση περιορίστηκε στο 15%, αφότου άνοιξε μια τεράστια αποθήκη στην Πολωνία, για να αποφεύγει τους δασμούς.

πίζουν καλύτερα τα προϊόντα που ενέχουν κίνδυνο.

Το μέτρο, όμως, παρότι αποτελεσματικό, δεν είναι μόνιμο, καθώς θα ακολουθήσει μια ευρύτερη μεταρρύθμιση του ευρωπαϊκού τελωνειακού συστήματος το 2028. Ένα άλλο βήμα ενδεχομένως να γίνει

τον Νοέμβριο, με την επιβολή πρόσθετων χρεώσεων για τη χρηματοδότηση της διακίνησης δεμάτων.

Ωστόσο, η ανθεκτικότητα των πωλήσεων της Shein ίσως να είναι μια ένδειξη των όσων θα ακολουθήσουν. Οι κινεζικές εταιρείες μπορούν να παρακάμψουν τους δα-

σμούς που επιβάλλονται στα σύνορα λειτουργώντας αποθήκες εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι Βρυξέλλες μπορεί να επιβράδυναν τις εισροές για την ώρα, αλλά το πώς θα επηρεαστεί συνολικά το εμπόριο είναι ένα ερώτημα που μένει να απαντηθεί σε βάθος χρόνου.

Τα «απομεινάρια» της Zara «χτυπούν» Shein και Primark

«Πόλεμος» στη βρετανική αλυσίδα Primark και στην κινεζική εταιρεία fast fashion κηρύσσει η μητρική της Zara, Inditex, εγκαινιάζοντας το πρώτο κατάστημα του πιο φθηνού brand της, Lefties, στη Βρετανία.

Ο ισπανικός όμιλος ξεκίνησε τη Lefties (σημαίνει «απομεινάρια») το 1999, ανοίγοντας ένα κατάστημα για να πουλάει είδη της Zara που έμειναν απούλητα. Ωστόσο, πριν από περίπου μία δεκαετία σταμάτησε να διαθέτει το απούλητο στοκ και λάνσαρε μια ειδική γκάμα ανδρικών, γυναικείων και παιδικών ενδυμάτων, υποδημάτων και ειδών σπιτιού, από κλινοσκεπάσματα μέχρι βάζα.

Σήμερα, η αλυσίδα λειτουργεί σε 20 χώρες, μεταξύ των οποίων η Ιταλία, η Τουρκία και η Ρουμανία, με 225 καταστήματα παγκοσμίως. Το brand, που είναι πλέον η ταχύ-

Ο ισπανικός όμιλος ξεκίνησε τη Lefties (σημαίνει «απομεινάρια») το 1999, ανοίγοντας κατάστημα για να πουλάει είδη της Zara που έμειναν απούλητα.

τερα αναπτυσσόμενη αλυσίδα της Inditex, άνοιξε τα πρώτα του καταστήματα στη Γαλλία και στην Ιταλία πέρυσι και πρόκειται να επεκταθεί στη Γερμανία την άνοιξη. Στην Ελλάδα δεν λειτουργούν μέχρι στιγμής καταστήματα Lefties.

Την Πέμπτη άνοιξε το πρώτο κατάστημα της αλυσίδας στο Ηνωμένο Βασίλειο, κάνοντας ιδιαίτερη

αίσθηση με τον τρόπο που χρησιμοποιεί τη ρομποτική τεχνολογία για να κρατάει το κόστος προσωπικού χαμηλό. Τα ταμεία αυτοεξυπηρέτησης σαρώνουν ένα ολόκληρο καλάθι με φωνία με μία κίνηση, ενώ οι αγοραστές τοποθετούν τις κρεμάστρες τους σε μια υποδοχή καθώς πληρώνουν και αυτές μεταφέρονται με κρυφό μπάνα σε δύο ρομπότ, όπου ταξινομούνται σε κουτιά ανάλογα με το μέγεθός τους.

Το κατάστημα, που βρίσκεται στο Λίβερπουλ, διαθέτει επίσης δοκιμαστήρια εξοπλισμένα με μια καταπακτή, όπου ο πελάτης τοποθετεί όσα είδη δεν θέλει να αγοράσει ώστε αυτά να ταξινομηθούν, και πάλι από ρομπότ. Το σύστημα διαλογής ενδυμάτων χωρίζει τα ρούχα σε ράγες για κάθε τμήμα, έτοιμα να μεταφερθούν στον χώρο καταστήματος ή να συσκευ-

αστούν στην αποθήκη. Το κατάστημα Lefties στο Λίβερπουλ είναι το πρώτο από τα τρία που έχουν προγραμματιστεί να ανοίξουν στο Ηνωμένο Βασίλειο φέτος, αναφέρει ο Guardian. Σε μια περίοδο που οι τιμές στα είδη της Zara κινούνται προς τα πάνω, η Lefties πλάσφεται ως πιο οικονομική επιλογή. Τα προϊόντα της είναι λίγο πιο ακριβά από εκείνα της Primark αλλά φθηνότερα σε σχέση με την κινεζική Shein. Για παράδειγμα, τα φορέματα κοστίζουν κατά μέσον όρο 18 λίρες, έναντι 16 λίρες στην Primark και 18,50 λίρες στη Shein, σύμφωνα με ανάλυση του εμπορικού περιοδικού Retail Week. Η επέκταση της Lefties στη Βρετανία αναμένεται να ασκήσει πίεση σε φθηνότερες αλυσίδες ένδυσης όπως οι Primark, New Look και Matalan, καθώς και σε διαδικτυακά καταστήματα, όπως Asos, Shein

και Boohoo. Το brand της Inditex πάντως εισέρχεται σε μια αγορά γεμάτη ανταγωνιστές, που περιλαμβάνουν και τις επιτυχημένες σειρές ρούχων των σούπερ μάρκετ Tesco, Asda και Sainsbury's. «Η Lefties μοιάζει σαν να απευθύνεται σε άτομα που θέλουν να φορούν Massimo Dutti, να φορούν Zara, αλλά δεν έχουν πάντα την οικονομική δυνατότητα», εξηγεί μιλώντας στο Reuters η Κριστίνα Χέρμπαχ, ιδρύτρια των SPEL Studios, σημειώνοντας ότι η ιστοσελίδα της Lefties έχει παρόμοια αίσθηση με αυτή της Zara, με έμφαση στο στυλ και όχι στην τιμή.

Η Lefties αποτελεί μέρος της στρατηγικής της Inditex να προσελκύσει νέους πελάτες στο δικτυο των οκτώ brands μόδας της, ειδικά καθώς πολλοί πελάτες συνδυάζουν είδη χαμηλού κόστους με κομμάτια πιο υψηλής ποιότητας.

Σήμερα, η Lefties λειτουργεί σε 20 χώρες, μεταξύ των οποίων η Ιταλία, η Τουρκία και η Ρουμανία, με 225 καταστήματα παγκοσμίως.

Αύξηση κερδών για BYD για πρώτη φορά έπειτα από πέντε μήνες

Αυξημένα κέρδη, για πρώτη φορά έπειτα από πέντε μήνες, εμφάνισε η κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία, καθώς η ενίσχυση των εξαγωγών οχημάτων εντείνει περαιτέρω το αποτύπωμα της εταιρείας στην παγκόσμια αγορά.

Συγκεκριμένα, τα καθαρά κέρδη της BYD κατέγραψαν άνοδο 30% σε ετήσια βάση κατά το β' τρίμηνο του τρέχοντος έτους, φτάνοντας στα 8,2 δισ. γουάν (1,2 δισ. δολάρια), σύμφωνα με τα στοιχεία της εταιρείας. Η έπιδραση ξεπέρασε οριακά τις εκτιμήσεις των αναλυτών, οι οποίοι ανέμεναν κέρδη περίπου 8 δισ. γουάν. Σημειώνεται πως τα έσοδα της εταιρείας υποχώρησαν οριακά, κατά περίπου 3% στα 194,6 δισ. γουάν.

Τα αποτελέσματα αυτά προφέρουν μια πολυαναμενόμενη ανάσα στην BYD, καθώς ο έντονος ανταγωνισμός με πιο ευέλικτους αντιπάλους όπως η Xiaomi και η Xpeng είχε οδηγήσει αφενός στη μείωση της αισιοδοξίας στο εσωτερικό της εταιρείας και αφετέρου σε πολυετή πώση των περιθωρίων κέρδους της. Η μετοχή της κινεζικής αυτοκινητοβιομηχανίας αντέδρασε με άνοδο στην ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

Βέβαια, οι περισσότεροι κατασκευαστές αυτοκινήτων της Κίνας κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν μειωμένα έσοδα Ιουλίου συγκριτικά με το προηγούμενο έτος, καθώς οι μεγάλες εκπτώσεις στις τιμές των αυτοκινήτων

Τα καθαρά κέρδη της κατέγραψαν άνοδο 30% σε ετήσια βάση κατά το β' τρίμηνο του τρέχοντος έτους, φτάνοντας στα 8,2 δισ. γουάν (1,2 δισ. δολάρια).

συνεχίζονται. Συνολικά, οι πωλήσεις επιβατικών αυτοκινήτων μειώθηκαν κατά 21% τον περασμένο μήνα στη χώρα, σύμφωνα με την Ένωση Επιβατικών Αυτοκινήτων της Κίνας. Επισημαίνεται ότι κατά τους

Το α' εξάμηνο του τρέχοντος έτους, η BYD πούλησε 1,81 εκατ. οχήματα.

πρώτους έξι μήνες του τρέχοντος έτους, η BYD πούλησε 1,81 εκατομμύρια οχήματα. Η εν λόγω απόδοση πάντως είναι εμφανώς χαμηλότερη από τον ετήσιο στόχο των 5-5,5 εκατομμυρίων.

Οι αγορές του εξωτερικού, ωστόσο, αποτέλεσαν καταλυτικό παράγοντα ανάπτυξης για τις κινεζικές αυτοκινητοβιομηχανίες καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Συγκεκριμένα, οι συνολικές πωλήσεις επιβατικών αυτοκινήτων από την Κίνα στο εξωτερικό αυξήθηκαν κατά 88% τον περασμένο μήνα, σύμφωνα με την PCA. Η δύσκολη κατάσταση στην Κίνα έχει ωθήσει την BYD να επταχύνει την επέκτασή της στο εξωτερικό, με τη Νότια Αμερική και την Ευρώπη να αποτε-

λούν βασικές αγορές ανάπτυξης. Η εταιρεία επενδύει στην κυκλοφορία νέων μοντέλων και στην ανανέωση υφιστάμενων δημοφιλών οχημάτων, προσπαθώντας να αυξήσει τις πωλήσεις της εκτός Κίνας και ταυτόχρονα να εξασφαλίσει υψηλότερα περιθώρια κέρδους.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Ευρωπαϊκή Ένωση εξετάζει το ενδεχόμενο επιβολής νέων δασμών στα υβριδικά αυτοκίνητα από την Κίνα, περιορίζοντας μια κερδοφόρα αγορά που έχει αναδυθεί στον απόηχο των δασμών που θεσπίστηκαν στα πλήρως ηλεκτρικά αυτοκίνητα από την ασιατική χώρα, σύμφωνα με δημοσίευμα της γερμανικής εφημερίδας Handelsblatt.

Η Τουρκία γίνεται ακριβή για τους τουρίστες

Η Ντόνα και ο Ντέιβ Νίντχαμ, από το Ηνωμένο Βασίλειο, συνήθιζαν τα τελευταία χρόνια να κάνουν τις καλοκαιρινές τους διακοπές στην Τουρκία, θεωρώντας ότι επρόκειτο για έναν φθηνό προορισμό, τόσο κοντά στην Ευρώπη.

Όμως σε ένα ταξίδι στις μεσογειακές ακτές της Τουρκίας αυτό το καλοκαίρι, διαπίστωσαν μια «τεράστια» διαφορά τιμής σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια.

Το resort που επισκεπτόνταν προηγούμενως είχε γίνει υπερβολικά ακριβό για τα δεδομένα τους, ενώ και το κόστος για τις δραστηριότητες που συνήθιζαν να κάνουν στις διακοπές τους ήταν πολύ αυξημένο. Μια 15λεπτη βόλτα με τζέτ σκι, για παράδειγμα, είχε εκτοξευθεί στις 90 λίρες (105 ευρώ) από 20 λίρες μόλις πριν από ένα χρόνο.

Οι συνολικές αφίξεις τουριστών μειώθηκαν κατά 3,6% σε ετήσια βάση τον Μάιο, 4% τον Ιούνιο και κατά 0,3% τον Ιούλιο.

Οι Νίντχαμ, δάσκαλοι που διατηρούν και ένα μικρό ταξιδιωτικό γραφείο, έχουν επισκεφθεί την Τουρκία με τα παιδιά τους πέντε φορές από το 2021, όμως η Ντόνα είπε στο Bloomberg ότι δεν θα είναι η πρώτη τους επιλογή του χρόνου. Ένας λόγος είναι η πολιτική συναλλαγματικής ισοτιμίας την οποία ακολουθεί η Τουρκία, στο πλαίσιο της οποίας ο ρυθμός υποτίμησης της τουρκικής λίρας διατηρείται κάτω από αυτόν του

πληθωρισμού. Καθώς η συναλλαγματική ισοτιμία συχνά θεωρείται βαρόμετρο της οικονομικής υγείας της Τουρκίας, οι αξιωματούχοι θέλουν να περιορίσουν τις επιπτώσεις που έχει η αδυναμία του νομίσματος στο κόστος. Στόχος είναι να μειωθεί ο πληθωρισμός και η επιβάρυνση των Τούρκων καταναλωτών, αλλά αυτό σημαίνει ότι η Τουρκία γίνεται πιο ακριβή για τους επισκέπτες που φτάνουν με ξένα νομίσματα.

Τουριστικά πρακτορεία και ταξιδιωτικά γραφεία λένε ότι αυτός και άλλοι παράγοντες, όπως η εγκατάσταση του πολέμου στο Ιράν, επηρεάζουν την όρεξη των τουριστών να επισκεφθούν τη χώρα, καθώς και την ικανότητα των ταξιδιωτικών πρακτόρων να συνεχίσουν να προωθούν τους τουρκικούς προορισμούς.

«Πολλοί άνθρωποι αντιμετω-

πίζουν την Τουρκία ως έναν φθηνό προορισμό», δηλώνει στο Bloomberg ο Τόνι Μπασόγλου, ο οποίος διευθύνει μια εταιρεία trading και ενοικιάζει βίλες στην επαρχία της Αττάλειας, που αποτελεί δημοφιλή τουριστικό προορισμό. «Αυτό δεν ισχύει πλέον. Οι άνθρωποι έρχονται εδώ και εξακολουθούν να περνούν υπέροχα, αλλά δεν είναι πλέον φθηνά».

Οι συνολικές αφίξεις τουριστών μειώθηκαν κατά 3,6% σε ετήσια βάση τον Μάιο, 4% τον Ιούνιο και κατά 0,3% τον Ιούλιο, σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού της Τουρκίας. Η μείωση ήταν ιδιαίτερα εμφανής στους Ευρωπαίους επισκέπτες. Οι αφίξεις Βρετανών τουριστών, οι οποίοι αποτελούν την τρίτη σημαντικότερη αγορά για τη χώρα, ήταν 11% χαμηλότερες σε ετήσια βάση τον περασμένο μήνα.

Η Holiday Extras, μια ταξιδιωτική εταιρεία με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο, έχει δει τη ζήτηση για την Τουρκία να ανακατευθύνεται προς πιο οικονομικούς προορισμούς, όπως η Σλοβενία, το Μαυροβούνιο και η Τυνησία.

Αλλά και οι Τούρκοι αναζητούν όλο και περισσότερο άλλους προορισμούς για τις διακοπές τους. Για χρόνια, πολλοί από εκείνους που μπορούσαν να εξασφαλίσουν βίζα θεωρούσαν φθηνότερο να πάνε στο εξωτερικό, όπως για παράδειγμα στην Ελλάδα, παρά να κάνουν διακοπές στη χώρα τους. Ο αριθμός των εγχώριων ταξιδιών διακοπών το 2025 μειώθηκε σε σχέση με το προηγούμενο έτος, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία που συγκέντρωσε η κρατική Τουρκική Στατιστική Υπηρεσία. Ήταν η πρώτη μείωση από το ξέσπασμα της πανδημίας του κορωνοϊού.

Η πολιτική συναλλαγματικής ισοτιμίας που ακολουθεί πλέον η Τουρκία καθιστά σταδιακά τη χώρα λιγότερο ελκυστική στους επισκέπτες.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ανάπτυξη στην εποχή χαμηλής εμπιστοσύνης

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Τέτοια εποχή κάθε χρόνο, αρχές Σεπτεμβρίου, γίνεται με μάλλον παράδοξο τρόπο μια γενική «συζήτηση» για την οικονομία. Σχεδόν όλοι έχουν την τάση να κάνουν κουβέντα από την αρχή, από μηδενική βάση, σαν να ξεκινά τώρα η οικονομία. Και ανάλογα με τον βαθμό αξιοπιστίας καθενός, υπόσχονται τις εύκολες λύσεις σε πολύπλοκα προβλήματα. Αλλωστε ποιος δεν θέλει, για παράδειγμα, μέτρα κατά της ακρίβειας και μεγαλύτερα εισοδήματα; Το πραγματικό ερώτημα, όμως, είναι με ποιον τρόπο μπορεί να ενισχυθεί η ανάπτυξη.

Υπάρχουν μελέτες που καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι σε πολλές περιπτώσεις πριν από την επιτάχυνση της ανάπτυξης είχαν προηγηθεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις. Ωστόσο, ακόμη και μια καλή μεταρρυθμιστική πολιτική δείχνει ίσως αναγκαία, αλλά δεν είναι επαρκής για ανάπτυξη.

Και αυτό ανατρέπει την ψευδαίσθηση πολλών πολιτικών που θεωρούν ότι έχουν τον τρόπο να κινούν, να ελέγχουν την οικονομία. Πρόσφατο παράδειγμα ο συμπαθής κατά τα άλλα τέως πρωθυπουργός της Μ. Βρετανίας Κip Στάρμερ, που ανέλαβε έχοντας ισχυρή υποστήριξη από ψηφοφόρους και το κοινοβούλιο, και υποσχέθηκε ανάπτυξη. Σε λιγότερο από δύο χρόνια, η δημοτικότητα του κατέρρευσε, παραιτήθηκε κυρίως γιατί η οικονομία δεν ανταποκρίθηκε στις επιθυμίες του. Η ανάπτυξη που υποσχόταν δεν φάνηκε στον ορίζοντα.

Πολλές δεκαετίες οι μεγαλύτεροι οικονομολόγοι επιχειρούν να λύσουν το μυστήριο της ανάπτυξης κάθε οικονομίας ή και του κόσμου, αλλά στην πράξη φαίνεται να έχει σημασία ο συνδυασμός μεταρρυθμιστικών τομών και της συνέχειας.

Σήμερα τα χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας είναι σε καλύτερο επίπεδο από παλαιότερα. Βρίσκεται σε επενδυτική βαθμίδα. Διαθέτει πρωτογενή πλεονάσματα που επιτρέπουν δαπάνες που ενισχύουν είτε τη ζήτηση είτε το κοινωνικό κράτος. Το δημόσιο χρέος μειώνεται ως ποσοστό του ΑΕΠ. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας καλύπτουν πάνω από 45% της παραγωγής

ρεύματος. Προφανώς υπάρχουν εμπόδια στην ανάπτυξη. Η παραγωγικότητα ανά ώρα εργασίας βρίσκεται στο 55% του ευρωπαϊκού μέσου όρου και αυτό εξηγεί την διαφορά των εισοδημάτων από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Μόνον το 9% των ελληνικών επιχειρήσεων αξιοποιεί την τεχνική νοημοσύνη έναντι 20% της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η καθημερινότητα και η αναζήτηση λύσεων στα προβλήματα, ωστόσο, προσκρούουν και σε μια αντίφαση. Οι ιδέες και οι σκέψεις τρέχουν στο «παγκόσμιο χωριό» αστραπιαία, με μεγάλη ταχύτητα και επηρεάζουν αντίστοιχα τις κοινωνίες. Οι παραγωγικές ικανότητες όμως δεν έχουν ανάλογη μεταδοτικότητα. Όλοι μαθαίνουν εύκολα τι συμβαίνει, διαμορφώνουν ανάλογες προσδοκίες, αλλά δεν μπορούν να αποκτήσουν τεχνικές ικανότητες. Καθένας μπορεί να διαβάσει ένα τεχνικό εγχειρίδιο που βρήκε στο Διαδίκτυο, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι θα του εμπιστευθούν τον χειρισμό πολύπλοκων μηχανημάτων.

Επιπλέον, στην εποχή ΑΙ απειλούνται οι σχέσεις εμπιστοσύνης ανάμεσα σε ανθρώπους και παραδόξως ενισχύεται η εμπιστοσύνη σε αλγορίθμους που κυριαρχούν στα social media, σε bot που παριστάνουν πρόσωπα, σε εφαρμογές που «προσφέρουντα» να μας βοηθήσουν επειδή είναι φίλοι μας.

Η εμπιστοσύνη, που πάντα ήταν ο κινητήριος μοχλός για την ανάπτυξη, κινδυνεύει και η σταθερότητα αναδεικνύεται κρίσιμη επιλογή σε παραγόμενους καιρούς. Έχει σημασία η σταθερότητα του πολιτικού συστήματος ώστε να αξιοποιηθούν τα πλεονεκτήματα που εξασφαλιστηκαν με μεγάλες θυσίες και να αντιμετωπιστεί η ρευστότητα της συγκυρίας, με συνέπεια και εμπιστοσύνη.

Αλλωστε το παλιό μυστήριο, γιατί ορισμένες χώρες πλουτίζουν ενώ άλλες μένουν στάσιμες ή και φτωχότερες, παραμένει. Και γίνεται μεγαλύτερο σε μια εποχή που κινδυνεύουμε «να γίνουμε φίλοι» με μια εφαρμογή, να απαντάμε στη φωνή που μας μιλάει νομίζοντας ότι είναι άνθρωπος.

Αντιμέτωπες με έξι κρίσιμα μέτωπα οι αγορές το φθινόπωρο

Οι αντοχές της παγκόσμιας οικονομίας εξαντλούνται καθώς συνεχίζεται ο πόλεμος

Από την «εκκρεμότητα» του πολέμου στο

Ιράν μέχρι τις αυξανόμενες ανησυχίες για τα υψηλά κρατικά χρέη και τον επίμονο πληθωρισμό, οι traders θα επιστρέψουν στα γραφεία τους από τις διακοπές του Αυγούστου για να βρουν μια σειρά από παλιά και νέα ρίσκα που συσσωρεύονται. Το Reuters συγκεντρώνει τα βασικά ζητήματα που θα απασχολήσουν τις αγορές μέσα στον Σεπτέμβριο.

1. Πόσο ακόμη θα κρατήσει ο πόλεμος;

Ο πόλεμος στο Ιράν έχει υπάρξει ένας σοβαρός παράγοντας που επηρεάζει τις αγορές, με τις τιμές του πετρελαίου και του φυσικού αερίου να παρουσάζουν μεγάλες μεταβολές, καθώς οι traders προσπαθούν να μαντέψουν εάν, πότε και πώς θα ανοίξουν τα Στενά του Ορμούζ. Οι εξελίξεις ενισχύουν τις μετοχές των πετρελαϊκών ομίλων, αλλά πλήττουν τους μεγάλους καταναλωτές ενέργειας, ενώ ο υψηλότερος πληθωρισμός πιέζει τα κρατικά ομόλογα.

Η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη επιδεικνύει ανθεκτικότητα στο αυξημένο κόστος, όμως τα «μαεζιάρια» της αγοράς, που μετρίασαν το αρχικό σοκ, αρχίζουν τώρα να εξαντλούνται.

Βραχυπρόθεσμα, όλα τα βλέμματα είναι στραμμένα στις συνομιλίες μεταξύ Ιράν και Ομάν για τη διαχείριση των Στενών του Ορμούζ. Αλλά, την ίδια στιγμή, οι επενδυτές με μακροπρόθεσμους ορίζοντες εξετάζουν τις ευρύτερες γεωπολιτικές και οικονομικές αλλαγές που συντελούνται στην περιοχή, όπως για παράδειγμα οι πιθανοί αγνοί που θα παρακάμψουν το Ορμούζ.

2. Κεντρικές τράπεζες σε δύσκολο θέσι.

Η Federal Reserve των ΗΠΑ και η Τράπεζα της Ιαπωνίας συνεδριάζουν την ίδια εβδομάδα, δημιουργώντας ενδεχομένως μια διπλή δόση αστάθειας.

Όσα θα πει ο πρόεδρος της Fed, Κέβιν Γουόρς, στη συνεδρίαση της 16ης Σεπτεμβρίου είναι εξίσου σημαντικά με αυτά που θα κάνει η Ομοσπονδιακή Τράπεζα, καθώς οι αγορές βλέπουν περίπου 40% πιθανότητα αύξησης των

H Anthropic ενδέχεται να είναι η επόμενη μεγάλη εταιρεία τεχνολογίας που θα εισαχθεί στο χρηματιστήριο, έπειτα από την τεράστια αρχική δημόσια εγγραφή (IPO) της SpaceX τον Ιούνιο.

επιτοκίων. Ο Γουόρς πιστεύει ότι είναι σημαντικό η Fed να λαμβάνει τα συνθήματα της από τις αγορές, αλλά το λιτό επικοινωνιακό στυλ του έχει προκαλέσει σύγχυση.

Η πρόσφατη παρέμβαση του υπουργείου Οικονομικών των ΗΠΑ στις αγορές ομολόγων, που μπορεί να αποδυναμώσει τα σήματα που δίνει η αγορά, περιπλέκει τα πράγματα.

Στην Ιαπωνία, η οποία παρενέβη πρόσφατα για να ενισχύσει το γιεν, οι αγορές αναμένουν αύξηση των επιτοκίων από την κεντρική τράπεζα στις 18 Σεπτεμβρίου. Το σήμα που θα δώσει η Τράπεζα της Ιαπωνίας θεωρείται επίσης κρίσιμο.

3. Η Anthropic θα δοκιμάσει την αισιοδοξία για την τεχνητή νοημοσύνη.

Η Anthropic ενδέχεται να είναι η επόμενη μεγάλη εταιρεία τεχνολογίας που θα εισαχθεί στο χρηματιστήριο, έπειτα από την τεράστια αρχική δημόσια εγγραφή (IPO) της SpaceX τον

Ιούνιο. Η εταιρεία του chatbot Claude ελπίζει να συγκεντρώσει έως και 100 δισ. δολάρια, κάτι που θα μπορούσε να αποδειχθεί ένας ακόμη κίνδυνος για το trade της τεχνητής νοημοσύνης, καθώς οι αγορές καλούνται να απορροφήσουν όλο και περισσότερες εκδόσεις ομολόγων από τις μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας, με στόχο τη χρηματοδότηση των κεφαλαιουχικών δαπανών τους.

Η Anthropic αποτιμήθηκε στα 965 δισ. δολάρια τον Μάιο. Μια αποτίμηση 1 τρις. δολαρίων στην IPO θα την καθιστούσε μία από τις μεγαλύτερες εισηγμένες εταιρείες στον κόσμο.

«Εάν η όρεξη των επενδυτών για την τεχνητή νοημοσύνη υποχωρήσει έστω και για λίγο, δεν υπάρχει περιθώριο διαφθοροποίησης», λέει στο Reuters η Βιολέτα Τοντόροβα, αναλύτρια της Leverage Shares. Τυχόν επιδείνωση του κλίματος θα πλήξει εταιρείες όπως η Nvidia και η Microsoft και όλες τις άλλες που έχουν ενισχυθεί από τη ζήτηση για υποδομές ΑΙ.

4. Η ώρα της κρίσης για τη Γαλλία.

Η γαλλική κυβέρνηση θα πρέπει να υποβάλει προσχέδιο προϋπολογισμού στο κοινοβούλιο σε λίγες εβδομάδες. Όλα δείχνουν ότι θα υπάρξει μάχη, καθώς η κυβέρνηση επιδιώκει να διατηρήσει το έλλειμμα υπό έλεγχο ενόψει των προεδρικών εκλογών του 2027, οι οποίες, σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις, θα μπορούσαν να ευνοήσουν την Ακροδεξιά.

«Υπάρχει κίνδυνος οι αποδόσεις των γαλλικών ομολόγων να αυξηθούν», λέει στο Reuters ο επικεφαλής οικονομολόγος της Zurich Insurance Group, Γκάι Μίλερ. «Αλλά δεν πιστεύουμε ότι θα είναι σε βαθμό που να υπονομεύει πραγματικά την αρχιτεκτονική των κρατικών ομολόγων του ευρώ».

Τα ομόλογα της Γερμανίας θα μπορούσαν επίσης να συναντήσουν δυσκολίες, καθώς ο καγκελάριος Φρίντριχ Μερτς αντιμετωπίζει αρκετές κρατικές εκλογές. Η δημοτικότητα του είναι χα-

μηλή ύστερα από αρκετά πολιτικά λάθη και η ακροδεξιά AfD θα μπορούσε να ξεπεράσει το κόμμα του Μερτς σε ορισμένες από τις αναμετρήσεις.

5. Η Βρετανία του Αντι Μπέρνχαμ

Οι πολιτικές του νέου Βρετανού πρωθυπουργού Αντι Μπέρνχαμ δεν έχουν ανησυχίσει ιδιαίτερα τις αγορές, αν και οι προσπάθειές του να ενισχύσει την ανάπτυξη θα μπορούσαν να το αλλάξουν αυτό, δεδομένων των περιορισμένων δημοσιονομικών περιωρισμών.

Ο προϋπολογισμός του Οκτωβρίου και το συνέδριο του Εργατικού Κόμματος τον Σεπτέμβριο αποτελούν δοκιμασίες για τον Μπέρνχαμ και τον νέο υπουργό Οικονομικών Τζον Χίλι.

«Υπάρχει ο κίνδυνος να προσπαθήσουν να ξεπεράσουν τα όρια και νομίζω ότι αυτό θα ήταν λάθος», λέει ο Αντρίου Γουίσαρτ, οικονομολόγος της Berenberg.

6. Η προεκλογική περίοδος των ΗΠΑ.

Η προεκλογική εκστρατεία για τις ενδιάμεσες εκλογές του Νοεμβρίου στις ΗΠΑ παραδοσιακά κορυφώνεται τον Σεπτέμβριο και θα μπορούσε να επηρεάσει τις πολιτικές της αμερικανικής κυβέρνησης.

Οι καταναλωτές παρακολουθούν την τιμή της βενζίνης, η οποία έχει εκτοξευθεί κατά μέσον όρο πάνω από 4 δολάρια το γαλόνι λόγω του πολέμου στο Ιράν. Ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ δήλωσε αυτόν τον μήνα ότι αξίζει να αυξηθούν οι τιμές για να πιεστεί το Ιράν, αλλά ορισμένοι αναλυτές υποψιάζονται ότι θέλει να μειωθεί η τιμή πριν οι Αμερικανοί πάνε στις κάλπες.

Ο οικονομολόγος της Jefferies Μοχίτ Κουμάρ συνδέει επίσης τις εκλογές με τις προσπάθειες του υπουργού Οικονομικών Σκοτ Μπέσεντ για μείωση του κόστους δανεισμού. Όπως εξηγεί, η κυβέρνηση Τραμπ δεν μπορεί να πάει στις εκλογές με υψηλότερα μακροπρόθεσμα επιτόκια, καθώς αυτά είναι συνδεδεμένα με τα στεγαστικά δάνεια.

agenda.cy

OCTOBER 14

AI WARS

digital agenda
CYPRUS SUMMITChallenging the balance of power
LIFE WORK COUNTRY REGIONDON'T MISS OUT,
EARLY BIRD TICKETS ARE
AVAILABLE NOW!

NICOSIA MUNICIPAL THEATRE

POWERED BY

Bank of Cyprus

ORGANISERS

KATHIMERINI

V+O CYPRUS
SECNewgate

Η τεχνητή νοημοσύνη στηρίζει τη διεθνή οικονομία

Ενισχύει τις χώρες που είναι ενταγμένες στην παγκόσμια τεχνολογική αλυσίδα

Η παγκόσμια οικονομία εξακολουθεί να εμφανίζει αξιοσημείωτη αντοχή, παρά την ένταση στο εμπόριο, την πολεμική κλιμάκωση στη Μέση Ανατολή και την άνοδο του κόστους δανεισμού. Πίσω από αυτή την εικόνα βρίσκεται σε μεγάλο βαθμό ένας νέος επενδυτικός κύκλος: η μαζική τοποθέτηση κεφαλαίων στην τεχνητή νοημοσύνη. Όπως επισημαίνει η Wall Street Journal, η ζήτηση που δημιουργείται στις ΗΠΑ για data centers, ημιαγωγούς, ηλεκτρονικό εξοπλισμό και ενεργειακές υποδομές λειτουργεί πλέον ως στήριγμα πολύ πέρα από τα αμερικανικά σύνορα. Οι παραγγελίες περνούν μέσα από ολόκληρη την ασιατική εφοδιαστική αλυσίδα, ενώ οι νέες εγκαταστάσεις κινητοποιούν κατασκευές, βιομηχανία και

Οι ΗΠΑ δημιουργούν μεγάλο μέρος της νέας ζήτησης, αλλά δεν παράγουν στο εσωτερικό τους όλο τον εξοπλισμό που χρειάζονται.

δίκτυα ηλεκτρισμού.

Η τεχνητή νοημοσύνη δεν είναι ακόμη μια γενικευμένη μηχανή παραγωγικότητας για το σύνολο της οικονομίας. Είναι, όμως, ήδη μια ισχυρή μηχανή επενδύσεων. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προβλέπει ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας κατά 3% το 2026 και 3,4% το 2027. Στην επικαιροποίηση του World Economic Outlook, το Ταμείο υπογραμμίζει ότι η πολεμική ένταση επιβαρύνει κυρίως τους εισαγωγείς ενέργειας και τις πιο ευάλωτες οικονομίες, ενώ η ζήτηση που συνδέεται με την ΑΙ ενισχύει τις χώρες που είναι ενταγμένες στην παγκόσμια τεχνολογική αλυσίδα αξίας.

Η μετατόπιση αποτυπώνεται ήδη στις επενδύσεις. Σύμφωνα με ανάλυση του ΔΝΤ, οι αμερικανικές επενδύσεις σε εξοπλισμό επεξεργασίας πληροφοριών και λογισμικό

αυξήθηκαν κατά 16,5% σε ετήσια βάση το τρίτο τρίμηνο του 2025. Πρόκειται για δαπάνες σε servers, τσιπ, κέντρα δεδομένων, λογισμικό και συστήματα ηλεκτροδότησης – όχι απλώς για συνδρομές σε εφαρμογές ΑΙ. Σε σχετικό σενάριο του Ταμείου, μια επενδυτική επιτάχυνση με επίκεντρο τις ΗΠΑ θα

μπορούσε να προσθέσει περίπου 0,3% στην παγκόσμια παραγωγή το 2026-2027. Για τις αναδυόμενες οικονομίες της Ασίας, το όφελος εκτιμάται σε 0,3%-0,4%, ακριβώς επειδή μεγάλο μέρος του απαραίτητου εξοπλισμού παράγεται εκεί. Η ΑΙ δίνει μεγάλη ώθηση στο εμπόριο. Ημιαγωγοί υψηλών

επιδόσεων, μνήμες, servers, συστήματα ψύξης και εξειδικευμένα ηλεκτρονικά διασχίζουν σύνορα πριν εγκατασταθούν σε ένα data center.

Αυτό ευνοεί οικονομίες όπως η Ταϊβάν, η Νότια Κορέα, η Ιαπωνία και η Σιγκαπούρη, αλλά και νέους κόμβους συναρμολόγησης στη νο-

τιοανατολική Ασία. Το ΔΝΤ διαπιστώνει ότι οι εξαγωγές τεχνολογικών προϊόντων αντιστάθμισαν την επιβράδυνση άλλων κατηγοριών, ενώ οι αμερικανικές εισαγωγές μετατοπίστηκαν εν μέρει προς την Ταϊβάν, το Βιετνάμ και το Μεξικό. Η εικόνα είναι ιδιαίτερα έντονη στη Νότια Κορέα. Δημοσκόπηση

του Reuters μεταξύ οικονομολόγων εκτιμά πως οι εξαγωγές της χώρας θα αυξηθούν κατά 62,6% σε ετήσια βάση τον Αύγουστο, με βασικό μοχλό την παγκόσμια ζήτηση για τσιπ τεχνητής νοημοσύνης. Αν επιβεβαιωθεί, θα πρόκειται για τον 15ο συνεχόμενο μήνα αύξησης των εξαγωγών της, σύμφωνα με το Reuters.

Οι ΗΠΑ δημιουργούν μεγάλο μέρος της νέας ζήτησης, αλλά δεν παράγουν στο εσωτερικό τους όλο τον εξοπλισμό που χρειάζονται. Έτσι, η επενδυτική έκρηξη ενισχύει την παγκόσμια οικονομία, ενώ βραχυπρόθεσμα μπορεί να αφαιρεί μονάδες από το αμερικανικό ΑΕΠ μέσω των εισαγωγών. Το έλλειμμα εμπορίου αγαθών των ΗΠΑ διευρύνθηκε τον Ιούλιο στα 118,8 δισ. δολάρια, από 101,4 δισ. δολάρια ένα μήνα νωρίτερα. Οι εισαγωγές κεφαλαιουχικών αγαθών αυξήθηκαν κατά 11%, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη μηνιαία ποσοστιαία άνοδο εδώ και περισσότερα από 30 χρόνια. Η WSJ συνδέει την εξέλιξη με τον εξοπλισμό για υποδομές ΑΙ.

Αυτό δεν αναιρεί τη θετική επίδραση των επενδύσεων. Δείχνει, όμως, ότι τα οφέλη κατανέμονται άνισα: οι αμερικανικοί τεχνολογικοί όμιλοι χρηματοδοτούν το μεγαλύτερο μέρος της ζήτησης, ενώ σημαντικό τμήμα της βιομηχανικής παραγωγής και των εξαγωγικών εσόδων καταλήγει στην Ασία.

Ο νέος κύκλος ανάπτυξης έχει ένα σαφές φυσικό όριο: την ενέργεια. Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες πέντε μεγάλων τεχνολογικών ομίλων ξεπέρασαν συνολικά τα 400 δισ. δολάρια το 2025 και αναμένεται να αυξηθούν κατά 75% το 2026, σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας.

Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από data centers αυξήθηκε κατά 17% το 2025 και προβλέπεται να διπλασιαστεί έως το 2030, ενώ στα κέντρα που είναι προσανατολισμένα στην ΑΙ αναμένεται να τριπλασιαστεί. Μετασχηματιστές, αεροστρόβιλοι, συνδέσεις με τα δίκτυα, εξειδικευμένα τσιπ και αδειοδοτήσεις εξελίσσονται σε κρίσιμα σημεία συμφόρησης.

Αύξηση πληθωρισμού στο 4,5% στην Ισπανία λόγω ενέργειας

Στο 4,5% εκτινάχθηκε ο πληθωρισμός στην Ισπανία τον Αύγουστο και είναι πλέον υπερδιπλάσιος του στόχου του 2% που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Πρόκειται για τον υψηλότερο ρυθμό αύξησης των τιμών από το 2023, αν και η μέτρηση διαμορφώθηκε οριακά χαμηλότερα από τη μέση εκτίμηση των οικονομολόγων που συμμετείχαν σε έρευνα του Bloomberg. Κύρια αιτία της νέας επιτάχυνσης ήταν η ενέργεια και, ειδικότερα, η άνοδος των τιμών των καυσίμων, καθώς οι συνεχιζόμενες συγκρούσεις στη Μέση Ανατολή εξακολουθούν να επιπρεάζουν τις διεθνείς αγορές.

Η ισπανική κυβέρνηση διατηρεί σε ισχύ τις μειώσεις φόρων που υιοθετήθηκαν ώστε να περιοριστούν οι οικονομικές επιπτώσεις του πολέμου με το Ιράν. Σύμφωνα, ωστόσο, με το Bloomberg Economics, τα μέτρα αυτά είναι

Τα στοιχεία από την Ισπανία ενισχύουν τις προσδοκίες ότι η ΕΚΤ θα προχωρήσει σε νέα αύξηση των επιτοκίων τον Σεπτέμβριο.

πλέον αισθητά λιγότερο γενναίο, σε σχέση με τις παρεμβάσεις που εφαρμόζονταν στις αρχές του έτους.

Η υποχώρηση της κρατικής στήριξης σημαίνει ότι μεγαλύτερο μέρος της ανόδου των ενεργειακών τιμών περνάει απευθείας στους καταναλωτές, ενισχύοντας τον πληθωρισμό.

Την ίδια στιγμή, οι υποκειμένες πληθωριστικές πιέσεις παραμένουν επίμονες. Η Ανα Αντράντε του Bloomberg Economics εκτι-

Τον Αύγουστο κατεγράφη ο υψηλότερος ρυθμός αύξησης τιμών από το 2023.

μά ότι ο δομικός πληθωρισμός υποχώρησε μόνο οριακά τον Αύγουστο, ενώ σε εναρμονισμένους όρους αναμένεται να παραμείνει πάνω από το 3% έως το τέλος του έτους. Πίσω από αυτήν την ανθεκτικότητα βρίσκονται η ισχυρή αύξηση των μισθών και η πορεία της ισπανικής οικονομίας, η οποία εξακολουθεί να καταγράφει τον ταχύτερο ρυθμό ανάπτυξης μεταξύ των μεγαλύτερων οικονομιών της Ευρωζώνης. Κατά την ίδια εκτίμηση, η οικονομία λειτουργεί ήδη πάνω από τις παραγωγικές δυνατότητες, αυξάνοντας τον κίνδυνο να αποκτήσουν μονιμότερα χαρακτηριστικά οι ανατιμήσεις. Τα στοιχεία από την Ισπανία ενισχύουν τις προσδοκίες ότι η ΕΚΤ θα προχωρήσει σε νέα αύξηση των επιτοκίων τον Σεπτέμβριο. Οι αγορές προσεξοφλούν πλήρως μια κίνηση κατά 25 μονάδες βάσης, η οποία θα ακολουθήσει την

πρώτη αύξηση του Ιουνίου και θα ανεβάσει το επιτόκιο καταθέσεων στο 2,5%.

Οι επενδυτές αναμένουν ακόμη μια αύξηση έως την άνοιξη του 2027, καθώς η ενεργειακή κρίση που προκαλεί ο πόλεμος με το Ιράν συμπιέζει με μια οικονομία η οποία εξακολουθεί να αναπτύσσεται με ισχυρούς ρυθμούς. Το μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΚΤ Ιζαμπέλ Σνάμπελ δήλωσε αυτή την εβδομάδα στο Bloomberg ότι το κόστος δανεισμού θα πρέπει να αυξηθεί περαιτέρω, ώστε να αποτραπεί η εδραίωση των πληθωριστικών πιέσεων. Η νέα εκτίναξη του πληθωρισμού στην Ισπανία ενισχύει ακριβώς αυτή την ανησυχία: ότι οι ανατιμήσεις δεν περιορίζονται πλέον μόνο στο προσωρινό ενεργειακό πλήγμα, αλλά τροφοδοτούνται ταυτόχρονα από τους μισθούς και την ισχυρή εγχώρια ζήτηση.

Μηδενική ανάπτυξη, πληθωρισμός 2,7% στη Γαλλία

Ασθενέστερη ανάπτυξη από αυτήν που είχε αρχικά υπολογιστεί και νέα επιτάχυνση του πληθωρισμού δείχνουν τα τελευταία στοιχεία για τη γαλλική οικονομία.

Σύμφωνα με τα οριστικά δεδομένα που ανακοίνωσε την Παρασκευή η γαλλική στατιστική υπηρεσία INSEE, το ΑΕΠ παρέμεινε αμετάβλητο το δεύτερο τρίμηνο του 2026. Η μηδενική μεταβολή αποτελεί σημαντική αναθεώρηση σε σχέση με την προκαταρκτική εκτίμηση, η οποία έκανε λόγο για ανάπτυξη 0,2%.

Η τελική μέτρηση ήταν επίσης χαμηλότερη από τις προσδοκίες της αγοράς. Οι 23 οικονομολόγοι που συμμετείχαν σε δημοσκόπηση του Reuters προέβλεπαν, κατά μέσον όρο, αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,2%.

Οι 23 οικονομολόγοι που συμμετείχαν σε δημοσκόπηση του Reuters προέβλεπαν, κατά μέσον όρο, αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,2%.

Η στασιμότητα καταγράφηκε παρά τη βελτίωση δύο βασικών πυλώνων της γαλλικής οικονομίας. Οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 2,9% το δεύτερο τρίμηνο, ανακάμποντας από την πτώση κατά 3% που είχε σημειωθεί τους πρώτους τρεις μήνες του έτους. Σύμφωνα με την INSEE, η μεταβολή οφείλεται κυρίως στην ισχυρή ανάκαμψη των εξαγωγών

Ο ρυθμός ανάπτυξης της γαλλικής οικονομίας παρέμεινε στάσιμος παρά την αύξηση των εξαγωγών και της κατανάλωσης.

του αεροναυπηγικού κλάδου.

Θετική μεταβολή εμφάνισε και η κατανάλωση των νοικοκυριών, η οποία αποτελεί παραδοσιακό βασικό μοχλό της γαλλικής ανάπτυξης. Οι καταναλωτικές δαπάνες αυξήθηκαν κατά 0,3%, έπειτα από υποχώρηση 0,3% στο πρώτο τρίμηνο.

Η αύξηση προήλθε από μεγαλύτερες δαπάνες για τρόφιμα, ενέργεια και βιομηχανικά προϊόντα. Ωστόσο, η ανάκαμψη της κατανάλωσης και των εξαγωγών δεν ήταν αρκετή ώστε να οδηγήσει το συνολικό ΑΕΠ σε θετικό έδαφος.

Την ίδια ώρα, οι προκαταρκτικές μετρήσεις της INSEE έδειξαν ότι οι πιέσεις στις τιμές ενισχύθηκαν τον Αύγουστο.

Ο εναρμονισμένος πληθωρι-

σμός της Γαλλίας διαμορφώθηκε στο 2,7% σε ετήσια βάση, από 2,4% τον Ιούλιο. Πρόκειται για τον δείκτη που υπολογίζεται με κοινή ευρωπαϊκή μεθοδολογία, ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωζώνης.

Η επιτάχυνση κατά 0,3 ποσοστιαία μονάδα αποδίδεται στην άνοδο των ενεργειακών τιμών και ειδικότερα των πετρελαϊκών προϊόντων. Τα δύο στοιχεία διαμορφώνουν μια δυσμενέστερη αφετηρία για τη γαλλική οικονομία στο τρίτο τρίμηνο, καθώς η ανάπτυξη του προηγούμενου τριμήνου αναθεωρήθηκε στο μηδέν, ενώ ο πληθωρισμός επέστρεψε σε ανοδική τροχιά, παρά την ανάκαμψη της κατανάλωσης των νοικοκυριών.

Καύσωνες και ξηρασία αλλάζουν τη ζωή στην Ευρώπη

Νέα δεδομένα για πόλεις, γεωργία, βιομηχανία, μεταφορές και ενέργεια

Η **κλιματική** αλλαγή δεν αποτελεί πλέον μια μακρινή απειλή, αλλά μια πραγματικότητα που μεταμορφώνει ριζικά την καθημερινότητα κυβερνήσεων, επιχειρήσεων και πολιτών. Η Ευρώπη ειδικότερα, που απολάμβανε επί αιώνες ένα σχετικά ήπιο κλίμα –καθιστώντας τον κλιματισμό πολυτέλεια και επιτρέποντας στη γεωργία να βασιζέται στις τακτικές βροχοπτώσεις–, βλέπει τις ισορροπίες της να ανατρέπονται με ταχύτατους ρυθμούς.

Πυρκαγιές που εξαπλώθηκαν από την παρατεταμένη ανομβρία σάρωσαν τη Γαλλία και την Ισπανία, ενώ έπληξαν ακόμη και περιοχές όπως η Ουαλία. Ποτάμια σε ολόκληρη την Κεντρική Ευρώπη σχεδόν στέρεψαν, ενώ οι καταπράσινοι λόφοι και τα αστικά πάρκα της Αγγλίας ξεράθηκαν. Καλλιέργειες καταστράφηκαν, τρένα εκτροχιάστηκαν και ποταμόποια προσάραξαν, καθώς emblematicά ποτάμια όπως ο Λίγηρας, ο Δούναβης, ο Ρήνος και ο Πάδος έφτασαν σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, προκαλώντας ασφυξία στις μεταφορές και στη βιομηχανική παραγωγή.

Η Γηραιά Ηπειρος αποσπείρει ήδη την ταχύτερα θερμαινόμενη περιοχή του πλανήτη, με τον

υδράργυρο να έχει ανέβει περίπου κατά 2,5 βαθμούς Κελσίου σε σύγκριση με την βιομηχανική εποχή, όταν στον υπόλοιπο πλανήτη η αντίστοιχη αύξηση κυμαίνεται στους 1,4 βαθμούς. Αυτό το καλοκαίρι, όμως, η κατάσταση ξεφύγε από κάθε προηγούμενο. Σύμφωνα με το πρόγραμμα της Ε.Ε. για την παρατήρηση της Γης Copernicus, το δίμηνο Ιουνίου - Ιουλίου ήταν το θερμότερο που έχει καταγραφεί ποτέ στη Δυτική Ευρώπη. Ο ρυθμός της αλλαγής έχει αιφνιδιαίσει πολλές κυβερνήσεις, παρά τις προειδοποιήσεις των επιστημόνων επί χρόνια.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου το όριο των 38 βαθμών Κελσίου ξεπεράστηκε έξι φορές από το 2003 μέχρι σήμερα, σχολεία και επιχειρήσεις ανέστειλαν τη λειτουργία τους, ενώ οι Αρχές άρρισαν να εξετάζουν ακόμη και την αλλαγή του σχολικού ημερολογίου, ώστε τα μαθήματα να ολοκληρώνονται πιο νωρίς κάθε καλοκαίρι.

Μειωμένες σοδειές

Για τον αγροτικό κόσμο ιδιαίτερα η κατάσταση είναι δραματική. Με τα τρία τέταρτα της Αγγλίας να βιώνουν την τρίτη ξηρασία

Καλλιέργειες καταστράφηκαν, τρένα εκτροχιάστηκαν και ποταμόποια προσάραξαν, καθώς emblematicά ποτάμια όπως ο Λίγηρας, ο Δούναβης (φωτογραφία), ο Ρήνος και ο Πάδος έφτασαν σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, προκαλώντας ασφυξία στις μεταφορές και στη βιομηχανική παραγωγή.

Οι οικονομολόγοι εκτιμούν ότι ο πληθωρισμός των τροφίμων θα επιβαρυνθεί κατά 1 έως 2 ποσοστιαίες μονάδες.

μέσα σε μία πενταετία, η φετινή συγκομιδή απειλείται με ιστορικό χαμηλό, γεγονός που αναμένεται να τροφοδοτήσει περαιτέρω τον πληθωρισμό των τροφίμων.

Τα λαχανικά δεν αναπτύσσονται ικανοποιητικά, ενώ η παραγωγή γάλακτος καταγράφει πτώση εξαιτίας της θερμικής καταπόνησης των ζώων και της έλλειψης βοσκοτόπων. Αυτό αναγκάζει τους κτηνοτρόφους να καταναλώνουν από το καλοκαίρι τα αποθέματα των χειμερινών ζωοτροφών.

Στην ανατολική Αγγλία μάλιστα, τον βασικό σιτοβολώνα της χώρας, η ελάχιστη βροχοπτώση, σε συνδυασμό με τις υψηλές θερμοκρασίες, οδήγησε σε σοβαρή συρρίκνωση της παραγωγής. Παράγοντες της αγοράς προβλέπουν ότι θα ενταθεί το φαινόμενο του shrinkflation (συρρίκνωση λόγω πληθωρισμού), όπου οι καταναλωτές θα πληρώνουν τις ίδιες ή υψηλότερες τιμές για αισθητά μικρότερα προϊόντα.

Ακριβότερα τρόφιμα

Ακόμη και στους περίφημους αμπελώνες του Μπορντό, οι οινοποιοί αναγκάστηκαν να ζητήσουν κατ' εξαίρεση άδεια ποτίσματος και να επισπεύσουν τη συγκομιδή για τις αρχές Αυγούστου, τρεις εβδομάδες δηλαδή νωρίτερα από το κανονικό, αντιμετωπίζοντας σοβαρές απώλειες.

Οι οικονομικές συνέπειες είναι ήδη ορατές. Ο οικονομολόγος της Oxford Economics Τόμας Ντβόρζακ εκτιμά ότι ο πληθωρισμός των τροφίμων θα επιβαρυνθεί κατά 1 έως 2 ποσοστιαίες μονάδες, ψαλιδίζοντας την ανάπτυξη της Ευρώζωνας και απειλώντας την με στασιμότητα. Μόνο στη Γαλλία το συνολικό κόστος από τους καύσωνες, την ξηρασία και τις φωτιές, όπως οι πυρκαγιές που σημειώθηκαν στη Ζιρόντ καίγοντας πάνω από 100.000 στρέμματα, υπολογίζεται σε 15 δισ. ευρώ. Για τους ντόπιους παραγωγούς η καταστροφή είναι ολοκληρωτική. Η αναδάσωση απαιτεί χρόνια αναμονής για την αποφυγή παρασίτων, ενώ η ωρίμανση των νέων δέντρων χρειάζεται μισό αιώνα. Η απώλεια αυτών των δασών δεν συνιστά απλώς οικονομική ζημία, αλλά ένα μεγάλο πλήγμα στην κληρονομία και στην

ταυτότητα της περιοχής. Μακροπρόθεσμα, η άνοδος της θερμοκρασίας απειλεί να πλήξει και την παραγωγικότητα του εργατικού δυναμικού. Σύμφωνα με στοιχεία της γερμανικής ασφαλιστικής εταιρείας Allianz, κάθε επιπλέον βαθμός μεταξύ 30 και 35 Κελσίου μειώνει την παραγωγικότητα κατά 3%, εξέλιξη που θα μπορούσε να επιφέρει πτώση έως και 7% στο ΑΕΠ ευάλωτων χωρών έως το 2030.

Το νερό

Την ίδια ώρα που οι επιστήμονες προβλέπουν ότι το κλίμα του Λονδίνου θα μοιάζει με αυτό του Μπορντό τις επόμενες δεκαετίες, η αυξημένη ζήτηση νερού από αναδυόμενες κλάδους, όπως τα data centers, καθιστά την ανάγκη για άμεση προσαρμογή των υποδομών πιο επιτακτική από ποτέ.

Ιαν Λι, καθηγητής Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Carleton

Ο χρόνιος προστατευτισμός πλήττει την канаδική οικονομία

Συνέντευξη στον **ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΚΑΤΣΙΚΙΔΗ**

Η «**εμπορική κρίση**» που ξέσπασε στις σχέσεις ΗΠΑ - Καναδά, μετά το ναυάγιο των διαπραγματεύσεων για τη νέα εμπορική σχέση των δύο χωρών, οδήγησε τον Τραμπ στην επιβολή δασμών 50% στα канаδικά προϊόντα, αξίας 20 δισ. δολαρίων. Ο Καναδός πρωθυπουργός Μαρκ Κάρνι δήλωσε ότι οι αμερικανικοί δασμοί είναι «σχεδιασμένοι» για να «βιάσουν» και να «διχάσουν» την κοινωνία στον Καναδά.

Η «Κ» μίλησε με τον Καναδό καθηγητή Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Carleton, Ιαν Λι, για τους λόγους που οδήγησαν τον Καναδό πρωθυπουργό να αποσύρει τους διαπραγματευτές, αλλά και γιατί η «εμπορική κρίση» αποκάλυπτε μια ασυμμετρία στις εμπορικές σχέσεις των δύο χωρών.

– Μόλις πριν από λίγες ημέρες υπήρχε η αίσθηση ότι οι ΗΠΑ και ο Καναδάς πλίσσιναν σε μια συμφωνία. Γιατί η συμφωνία ναυάγησε;

Αρχικά, τρεις από τους δέκα πρωθυπουργούς των επαρχιών του Καναδά θεώρησαν ότι ο Μαρκ Κάρνι είχε κάνει πάρα πολλές υποχωρήσεις και τον ενημέρωσαν ότι δεν θα τον υποστηρίξουν. Αυτή τη στιγμή το κλίμα στον Καναδά είναι το πιο οργισμένο και το πιο θυμωμένο που έχω δει στη ζωή μου σε αυτή τη χώρα. Και έτσι καθίσταται πολύ δύσκολο για τους Καναδούς ηγέτες να καταλήξουν σε μια συμφωνία που να μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική τόσο για

τις ΗΠΑ όσο και για τον Καναδά. Επομένως ο Κάρνι αποφάσισε ότι δεν μπορούσε και δεν ήταν διατεθειμένος να προσπαθήσει να «πουλήσει» τη συμφωνία. Και έτσι κάλεσε τους διαπραγματευτές και τους είπε: «Ελάτε πίσω». Και φαίνεται ότι ήταν η канаδική πλευρά που αποχώρησε.

– Συνεπώς η αποχώρηση από τις διαπραγματεύσεις ήταν αποκλειστικά λόγω του πολιτικού κόστους στον Καναδά; Και δεδομένου ότι άλλες μεγάλες οικονομίες έχουν συνάψει εμπορικές συμφωνίες με την Ουάσιγκτον, πόσο χειρότερο θα ήταν για την Οττάβα να αποδεχθεί μια συμφωνία λιγότερο ευνοϊκή από τις προηγούμενες;

Τα τελευταία 60 χρόνια, τόσο οι φιλελεύθερες όσο και οι συντηρητικές κυβερνήσεις έκαναν λάθη. Προστατεύσαμε επανειλημμένως την οικονομία μας. Είπαμε ότι καμία ξένη εταιρεία τηλεπικοινωνιών δεν μπορεί να εισέλθει στον Καναδά και προστατεύσαμε πλήρως την αγορά μας.

Ως συνέπεια, έχουμε από τα υψηλότερα τέλη κινητής τηλεφωνίας στον κόσμο. Επιβάλαμε πολύ σοβαρούς περιορισμούς στις ξένες τράπεζες, καθώς και πολύ αυστηρούς περιορισμούς στην ξένη γεωργία, στα γαλακτοκομικά και στα πουλερικά.

Αντιθέτως, πάντα απαιτούσαμε ανοικτή πρόσβαση στην αμερικανική οικονομία. Και κάθε Αμερικανός πρόεδρος, από τον Ρόνald Ρίγκαν μέχρι σήμερα, σε ετήσια έκθεσή τους, έχουν απαριθμήσει τα εμπορικά εμπόδια που δημι-

“
Το κλίμα στον Καναδά είναι το πιο οργισμένο και το πιο θυμωμένο που έχω δει στη ζωή μου σε αυτή τη χώρα.
Εξαρτώμεθα από τις ΗΠΑ σε συντριπτικό βαθμό, το 71% των εξαγωγών μας κατευθύνεται προς τις Ηνωμένες Πολιτείες.

ουργεί ο Καναδάς στις σχέσεις με τις ΗΠΑ.

Ο Μπαράκ Ομπάμα, κατά το τελευταίο έτος της θητείας του, όταν επισκεφθηκε την Οττάβα, είπε: «Κάνετε πολλά πράγματα που δεν μας αρέσουν. Είμαστε δυσανεπτικοί. Δεν μας αρέσει αυτό που κάνετε, δηλαδή να περιορίζε-

Χρειάζομαστε μια εμπορική συμφωνία με τις ΗΠΑ, αλλά ταυτόχρονα πρέπει να διαφοροποιηθούμε. Και αν δεν έχουμε εμπορική συμφωνία, θα δούμε μαζική διαφυγή κεφαλαίων προς τις ΗΠΑ, τονίζει στην «Κ» ο Ιαν Λι.

τε τις εταιρείες μας ή να τις εμποδίζετε να εισέλθουν στην αγορά σας. Ωστόσο, η σχέση μας είναι τόσο βαθιά και μακροχρόνια, που δεν είμαστε διατεθειμένοι να τη διακόψουμε ή να τη βιάσουμε».

Αυτό που έκανε ο Τραμπ είναι ότι είπε: «Δεν πρόκειται να το δεχθώ αυτό. Θα σε τιμωρήσω,

Καναδά, μέχρι να σταματήσεις να το κάνεις». Και είμαστε η μόνη χώρα που δεν έχει υπογράψει συμφωνία.

Όμως, εξαρτώμεθα από τις ΗΠΑ σε συντριπτικό βαθμό, περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη χώρα στον κόσμο. Το 71% των εξαγωγών μας κατευθύνεται προς τις

Ηνωμένες Πολιτείες. Επίσης, εδώ και 60 χρόνια δαιμονοποιούμε τους φυσικούς μας πόρους, συγκεκριμένα το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο. Διαθέτουμε κρίσιμα ορυκτά που επιθυμούν οι ΗΠΑ και αυτό που πράξαμε ήταν ότι, χωρίς να τα απαγορεύσουμε ουσιαστικά, κάναμε την εκμετάλλευσή τους όλο και πιο δύσκολη. Έτσι, το τελικό αποτέλεσμα ήταν ότι γίναμε όλο και πιο εξαρτημένοι από τις ΗΠΑ.

– Ο Τραμπ υποστηρίζει ότι οι ΗΠΑ δεν χρειάζονται τον Καναδά. Όμως οι ΗΠΑ εξαρτώνται από τα κρίσιμα ορυκτά του Καναδά, από το αλουμίνιο και την ποτάσα. Αν συνεχιστεί αυτός ο εμπορικός πόλεμος, ποιος έχει περισσότερα να χάσει;

Νομίζω πως εμείς. Οι συνολικές ετήσιες εξαγωγές μας προς τις ΗΠΑ: 400 δισ. δολάρια. Αυτά τα χρήματα εισαγωγών από τον Καναδά αντιστοιχούν στο 1,5% του ΑΕΠ των ΗΠΑ. Σήμερα έχουμε κάποια διαπραγματευτική δύναμη, τα κρίσιμα ορυκτά, και οι ΗΠΑ έχουν απελπιστική ανάγκη από κρίσιμα ορυκτά. Όμως, πολλά από τα προϊόντα που αγοράζουν από εμάς, όπως το πετρέλαιο, μπορούν να τα αγοράσουν από τη Βενεζουέλα και τη Μέση Ανατολή. Επομένως είναι υποκατάστατα.

Ο Πιερ Τριντό, ο οποίος ήταν πρωθυπουργός πριν από 50 χρόνια, είχε πει μια πολύ διάσημη φράση: «Ο Καναδάς είναι σαν το ποντίκι και οι ΗΠΑ είναι ο ελέφαντας των δέκα τόνων. Όταν ο ελέφαντας φτερνίζεται, το ποντίκι παθαίνει πνευμονία».

– Ο Καναδάς έχει επενδύσει δεκαετίες στην οικοδόμηση μιας οικονομίας βαθιά ενσωματωμένης με αυτή των ΗΠΑ. Έχει μετατραπεί αυτή η ενσωμάτωση σε μια στρατηγική ευπάθεια;

Ναι, είναι στρατηγική ευπάθεια. Χρειάζομαστε μια εμπορική συμφωνία με τις ΗΠΑ, αλλά ταυτόχρονα πρέπει να διαφοροποιηθούμε. Και αν δεν έχουμε εμπορική συμφωνία, θα δούμε μαζική διαφυγή κεφαλαίων προς τις ΗΠΑ.

Επίσης, θα υπάρξουν πολύ σημαντικές πτωχεύσεις, όπως προβλέπουν το Εμπορικό Επιμελητήριο του Καναδά και η Ομοσπονδία Ανεξάρτητων Επιχειρήσεων. Και από τις επιχειρήσεις που δεν θα πτωχεύσουν, πολλές θα μεταφερθούν στις ΗΠΑ.

Σήμερα, το 42% όλων των μεταποιητικών εταιρειών εξετάζει ενεργά τη μετακίνηση στις ΗΠΑ. Έτσι, ο κίνδυνος για τον Καναδά είναι μια βαθιά ύφεση.

– Επομένως ο Τραμπ έχει το πάνω χέρι.

Το έχει, απλώς λόγω της κλίμακας, όχι επειδή είναι πιο έξυπνος· και είναι ο ίδιος λόγος για τον οποίο όλες αυτές οι χώρες στον κόσμο έχουν συνάψει εμπορικές συμφωνίες με τον Τραμπ.

Ωστόσο, πιστεύω ότι τελικά θα υπάρξει συμφωνία, γιατί θεωρώ πως ο Κάρνι είναι πολύ έξυπνος και ξέρει ότι οι συνέπειες θα είναι τόσο καταστροφικές που αυτό θα αναγκάσει τους Καναδούς να επιστρέψουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων τον επόμενο μήνα ή σε δύο μήνες.

Κάθε εβδομάδα, Νέες ευκαιρίες.

Altamira Real Estate
8000 8200 | altamirarealestate.com.cy

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΣΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Altamira
doValue Group

Μπαίνει φρένο στον «ενεργειακό τουρισμό»

Η μετακίνηση σε άλλο πάροχο θα μπλοκάρεται όταν ο καταναλωτής έχει αφήσει χρέη σε τρεις προηγούμενους προμηθευτές

Διπλό μπλόκο στους «ενεργειακούς τουρίστες», στους καταναλωτές δηλαδή που αλλάζουν πάροχο αφήνοντας χρέη στον προηγούμενο, βάζει υπουργική απόφαση με την οποία τροποποιούνται έξι άρθρα του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας. Από τη μια, απαγορεύεται σε κάποιον να αλλάξει εκ νέου πάροχο, εάν έχει επισημανθεί ήδη από τρεις προμηθευτές για ληξπρόθεσμες οφειλές. Οι επισημάνσεις γίνονται σε μια βάση δεδομένων για κακοπληρωτές, στα πρότυπα του τραπεζικού «Τειρεσία».

Από την άλλη, ο προμηθευτής μπορεί να αρνηθεί να κάνει σύμβαση σε καταναλωτή εάν διαπιστώσει ότι κατά το παρελθόν έχει επιδείξει ασυνέπεια.

Αναλυτικά:
1. Ως προς το μπλόκο στην αλλαγή παρόχου: Αυτό δεν ενεργοποιείται με την πρώτη οφειλή, αλλά όταν υπάρχει εντολή απενεργοποίησης του μετρητή ή όταν ο ίδιος πελάτης έχει συγκεντρώσει ενεργές επισημάνσεις από τουλάχιστον τρεις διαφορετικούς προμηθευτές. Επίσης, θεσπίζονται συγκεκριμένες προθεσμίες για την ενημέρωση του καταναλωτή και την πρόταση διακανονισμού, ενώ οι εταιρείες αποκοτών πρόσβαση σε περισσότερα στοιχεία για το ιστορικό των υποψηφίων πελατών τους.

Συγκεκριμένα, εάν ένας λογαριασμός δεν εξοφληθεί εμπρόθε-

σμα, το ληξπρόθεσμο ποσό, μαζί με τους προβλεπόμενους τόκους υπερημερίας, πρέπει να εμφανίζεται διακριτά στον αμέσως επόμενο λογαριασμό. Εφόσον παρέλθει χωρίς πληρωμή και η δεύτερη προθεσμία, ο προμηθευτής οφείλει, μέσα σε πέντε ημέρες, να επικοινωνήσει με τον πελάτη, να του υπενθυμίσει την οφειλή και να του προτείνει διακανονισμό σε δόσεις. Ο καταναλωτής έχει στη διάθεσή του άλλες πέντε ημέρες για να απαντήσει.

Οι όροι της ρύθμισης πρέπει να βασίζονται σε εύλογα, διαφα-

Με τον νέο Κώδικα, ο πάροχος έχει το δικαίωμα να απορρίψει καινούργιο πελάτη, εάν αυτός έχει οφειλές σε άλλο προμηθευτή.

νή και αναλογικά κριτήρια. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η κατηγορία του πελάτη, το ύψος της οφειλής και της κατανάλωσης, το ενδεχόμενο επιτόκιο και η συνολική επιβάρυνση που συνεπάγεται η καταβολή του ποσού σε δόσεις. Μόνο εάν ο πελάτης απορρίψει την πρόταση ή αποδεχθεί τον διακανονισμό και στη συνέχεια δεν τον τηρήσει, ο προμηθευτής μπορεί να καταχωρίσει εντολή επιση-

Η αλλαγή παρόχου δεν επιτρέπεται όταν έχει ήδη υποβληθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή εντολή απενεργοποίησης του μετρητή λόγω ληξπρόθεσμων οφειλών και υπάρχουν ενεργές εντολές επισημάνσεως του ίδιου πελάτη από τρεις ή περισσότερους διαφορετικούς προμηθευτές.

μανσης του πελάτη ως υπερήμερου. Ταυτόχρονα εκδίδει εντολή απενεργοποίησης του μετρητή και ενημερώνει εγγράφως τον καταναλωτή. Η γραπτή ενημέρωση μπορεί να γίνεται είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή.

Εάν περάσουν δέκα ημέρες από την ενημέρωση για την εντολή απενεργοποίησης και η ληξπρόθεσμη οφειλή δεν έχει εξοφληθεί ή διακανονιστεί, ο προμηθευτής

μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση. Για τον σκοπό αυτό υποβάλλει στον αρμόδιο Διαχειριστή δήλωση παύσης εκπροσώπησης και ενημερώνει σχετικά τον πελάτη. Αν, αντιθέτως, η οφειλή εξοφληθεί ή ρυθμιστεί, η εταιρεία υποχρεούται να ζητήσει την άρση τόσο της επισημάνσεως όσο και της εντολής απενεργοποίησης. Οι σχετικές εντολές υποβάλλονται την ημέρα της πληρωμής ή της

σύναψης του διακανονισμού και πρέπει να εκτελούνται την ίδια ημέρα. Η επισημάνση, συνεπώς, δεν αποτελεί μόνιμη καταχώριση. Παραμένει ενεργή μόνο όσο η αντιστοίχη οφειλή δεν έχει εξοφληθεί ή ρυθμιστεί.

Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και στην περίπτωση που ο καταναλωτής έφυγε από κάποιον προμηθευτή και άφησε απλήρωτο τον τελευταίο λογαριασμό. Σε αυτή την περίπτωση, ο παλιός πάροχος δεν μπορεί να ζητήσει διακοπή ηλεκτροδότησης, αλλά οφείλει να επισημάνει την οφειλή στον ενεργειακό «Τειρεσία».

Δεν προβλέπεται, ωστόσο, να ζητήσει απενεργοποίηση του μετρητή, καθώς η συγκεκριμένη παροχή εκπροσωπείται πλέον από άλλη εταιρεία. Εφόσον η παλαιά οφειλή εξοφληθεί ή διακανονιστεί, η επισημάνση πρέπει να αρθεί την ίδια ημέρα.

Η αλλαγή δεν επιτρέπεται όταν:

α) Έχει ήδη υποβληθεί στον αρμόδιο Διαχειριστή εντολή απενεργοποίησης του μετρητή λόγω ληξπρόθεσμων οφειλών.

β) Υπάρχουν ενεργές εντολές επισημάνσεως του ίδιου πελάτη από τρεις ή περισσότερους διαφορετικούς προμηθευτές.

Η αλλαγή παρόχου δεν απαλλάσσει, σε καμία περίπτωση, τον καταναλωτή από τις υποχρεώσεις του προς την προηγούμενη εταιρεία, η οποία διατηρεί το δικαίωμα να διεκδικήσει την εξόφληση

της οφειλής με κάθε νόμιμο μέσο.

Απόρριψη νέου πελάτη
2. Ως προς την άρνηση ενός προμηθευτή να συνάψει σύμβαση με κάποιον καταναλωτή, ο Κώδικας την επιτρέπει στις εξής περιπτώσεις:

α) Όταν υπάρχουν ληξπρόθεσμες οφειλές του προς την ίδια ή προς άλλη εταιρεία.

β) Όταν υπάρχει έστω και μία ενεργή εντολή επισημάνσεως του ως υπερήμερου. Δηλαδή φτάνει να έχει αφήσει κάποιος απλήρωτο λογαριασμό σε έναν προμηθευτή και ο τελευταίος να τον έχει καταγγείλει στον ενεργειακό «Τειρεσία» για να μην βρίσκει άλλον πάροχο να τον ηλεκτροδοτήσει.

γ) Όταν έχουν υποβληθεί τουλάχιστον δύο εντολές διακοπής ηλεκτροδότησης του λόγω χρεών μέσα στους δώδεκα μήνες πριν από την αίτηση.

Με άλλα λόγια, ο συστηματικός κακοπληρωτής όχι μόνο θα απαγορεύεται να αλλάξουν πάνω από τρεις φορές πάροχο αφήνοντας χρέη, αλλά κυρίως δύσκολα θα βρίσκουν προμηθευτή πρόθυμο να τους ηλεκτροδοτήσει, εάν έχουν επιδείξει ασυνέπεια και απροθυμία να ρυθμίσουν την οφειλή τους έστω και σε μία εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας.

Σημειώνεται πως οι ληξπρόθεσμες οφειλές από λογαριασμούς ρεύματος φτάνουν τα 3 δισ. ευρώ και η μισά από αυτά είναι καταναλωτών που έχουν αλλάξει πάροχο.

Deals 1,2 δισ. ευρώ στα επαγγελματικά ακίνητα

Αυξημένη κατά 5,8% σε σύγκριση με πέρυσι η αξία των συμφωνιών του πρώτου εξαμήνου, με το λιανεμπόριο να ξεχωρίζει

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Με αύξηση κατά 5,8% σε ετήσια βάση ολοκληρώθηκε το φετινό πρώτο εξάμηνο σε ό,τι αφορά την αξία των μεγάλων «ντιλ» στην αγορά ακινήτων εισοδήματος, καθώς αυτή ανήλθε σε 1,27 δισ. ευρώ. Σε σχετικά ανάλυση της, η εταιρεία παροχής υπηρεσιών συμβούλων ακινήτων Cushman & Wakefield Proprius σημειώνει ότι η εξέλιξη αυτή καταδεικνύει τη συνεχιζόμενη ελκυστικότητα της ελληνικής αγοράς παρά το αυξημένο κόστος χρηματοδότησης και τις διεθνείς γεωπολιτικές προκλήσεις. «Η αγορά συνέχισε να στηρίζεται στην ισχυρή πορεία της ελληνικής οικονομίας, στη βελτίωση της αγοράς εργασίας και στη δυναμική του τουρισμού, ενώ οι επενδυτές επικεντρώθηκαν σε ακίνητα με σταθερές ταμειακές ροές, ισχυρούς μισθωτές και δυνατότητες δημιουργίας υπερπλεονάζουσας αξίας μέσω αναβάθμισης ή επανοταξινόμησης», αναφέρεται χαρακτηριστικά.

Ο τομέας του λιανεμπορίου κυριάρχησε επενδυτικά κατά το πρώτο εξάμηνο του 2026, προσελκύοντας κεφάλαια ύψους περίπου 700 εκατ. ευρώ και αντιπροσωπεύοντας πάνω από το 50% της συνολικής επενδυτικής δραστηριότητας. Η ολοκλήρωση της εξαγοράς χαρτοφυλακίου 100 ακινήτων της Prodea Investments από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, έναντι 510,7 εκατ. ευρώ, αποτέλεσε τη σημαντικότερη συναλλαγή της περιόδου και μία από τις μεγαλύτερες στην ιστορία της εγχώριας αγοράς επαγγελματικών ακινήτων. Όπως υπογραμμίζει η K. Νίκη Σύμπουρα, επικεφαλής της Cushman & Wakefield Proprius, «η ελληνική αγορά επαγγελματικών ακινήτων συνέχισε να επιδεικνύει αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα κατά το πρώτο εξάμηνο του 2026, παρά τις αυξημένες γεωπολιτικές αβεβαιότητες και τον περιορισμένο όγκο διαθέσιμων επενδυτικών προϊόντων. Η ισχυρή παρουσία ιδιωτικών κε-

φαλαίων, η διατήρηση του ενδιαφέροντος για ακίνητα υψηλής ποιότητας και η ολοκλήρωση σημαντικών συναλλαγών, όπως η εξαγορά του χαρτοφυλακίου της Prodea από την Εθνική Τράπεζα, επιβεβαιώνουν την ωρίμανση και τη διαρκή ελκυστικότητα της ελληνικής αγοράς».

Ως προς το προφίλ των επενδυτών, την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουνίου του 2026 κυριάρχησαν οι ιδιώτες επενδυτές και τα family offices, ενώ θεσμικοί επενδυτές και ΑΕΕΑΠ πραγματοποιήσαν επιλεκτικές τοποθετήσεις σε ακίνητα εισοδήματος και στρατηγικές επενδύσεις μακροπρόθεσμου χαρακτήρα. Παράλληλα, το ενδιαφέρον διεθνών κεφαλαίων παρέμεινε έντονο, κυρίως στους κλάδους της φιλοξενίας και του λιανεμπορίου.

Εκτός από τον τομέα των εμπορικών καταστημάτων, ιδιαίτερα δυναμικά παρέμεινε και η πορεία της αγοράς φιλοξενίας, με τις επενδύσεις για τα ξενοδοχειακά ακίνητα να προσεγγίζουν τα

Ιδιαίτερα δυναμική παρέμεινε και η πορεία της αγοράς φιλοξενίας, με τις επενδύσεις για τα ξενοδοχειακά ακίνητα να προσεγγίζουν τα 300 εκατ. ευρώ, επιβεβαιώνοντας τη διαχρονική ελκυστικότητα του ελληνικού τουριστικού προϊόντος.

300 εκατ. ευρώ, επιβεβαιώνοντας τη διαχρονική ελκυστικότητα του ελληνικού τουριστικού προϊόντος και τη συνεχιζόμενη παρουσία εγχώριων και διεθνών επενδυτών στον ξενοδοχειακό κλάδο. Μεταξύ των πιο κινητικών «παικτών» είναι η Premia Properties ΑΕΕΑΠ, η οποία έχει επενδύσει κεφάλαια άνω των 500 εκατ. ευρώ από το καλοκαίρι του 2024 μέχρι σήμερα. Η πιο πρόσφατη κίνησή της αφορά τη στρατηγική συμφωνία με τον ξενοδοχειακό όμιλο Akti Hotels & Resorts, που προβλέπει τη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο και τον εκσυγχρονισμό των ξενοδοχειακών μονάδων που αυτός διαθέτει σε Ρόδο και Κω (Akti Imperial, Akti Beach Club και Akti Palace). Η νέα αυτή κίνηση θα προσθέσει στο χαρτοφυλάκιο του ομίλου 1.316 δωμάτια, ανεβάζοντας τον συνολικό αριθμό σε πάνω από 2.800.

Το συνολικό ύψος της νέας επένδυσης στον όμιλο Akti της οικογένειας Κούτρου υπολογίζεται

ότι θα ξεπεράσει τα 250 εκατ. ευρώ, μαζί με τις εργασίες ανακαίνισης που θα γίνουν. Η μεικτή επιφάνεια των ξενοδοχείων είναι 85.000 τ.μ. επί οικοπέδων συνολικής έκτασης 300 στρεμμάτων.

Αντίστοιχα, η αξία των «ντιλ» στην αγορά γραφείων το φετινό πρώτο εξάμηνο ανήλθαν σε περίπου 140 εκατ. ευρώ, με κύριους αγοραστές τους ιδιώτες επενδυτές, τα family offices και εταιρείες που προχώρησαν σε αγορές γραφείων με σκοπό την ιδιοχρησία. Μεταξύ των σημαντικότερων συναλλαγών συγκαταλέγεται η εξαγορά από την Trastor ΑΕΕΑΠ τριών ακινήτων στο κέντρο της Αθήνας συνολικής αξίας 38,6 εκατ. ευρώ, καθώς και η πώληση του κτιρίου γραφείων της «Ελλάκτωρ» στο Χαλάνδρι (πρώην γραφεία του ομίλου Πήγασος) έναντι 18,95 εκατ. για τη στέγαση του Ερευνητικού Κέντρου «Αθηνά».

Ο τομέας των βιομηχανικών και logistics ακινήτων συγκέντρωσε επενδύσεις περίπου 90

εκατ. ευρώ, με τις περισσότερες συναλλαγές να αφορούν αγορές για ιδιόχρηση. Σύμφωνα με τους αναλυτές, η επενδυτική δραστηριότητα παρέμεινε περιορισμένη λόγω της έλλειψης διαθέσιμων ποιοτικών ακινήτων, ενώ η ζήτηση για σύγχρονες αποθηκευτικές εγκαταστάσεις υψηλών προδιαγραφών συνέχισε να ενισχύεται, υποστηριζόμενη από την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου, των υπηρεσιών διανομής και των υποδομών εφοδιαστικής αλυσίδας.

Σύμφωνα με την Cushman & Wakefield Proprius, το 2025 αποτέλεσε έτος-ρεκόρ, καθώς καταγράφηκαν συναλλαγές συνολικού ύψους 2,9 δισ. ευρώ, μια αύξηση κατά 47% συγκριτικά με το 2024. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Proprius, συνολικά το 2025, οι κατηγορίες που ξεχώρισαν ήταν τα γραφεία που ξεχώρισαν 27,3% και 44,5% του συνολικού επενδυμένου κεφαλαίου αντιστοίχως.

ΑΠΟΨΗ

Η αλήθεια για τις διατακτικές σίτισης

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Με αφορμή τις επιφυλάξεις που διατυπώνονται στον δημόσιο διάλογο σχετικά με το υποτιθέμενο «δημοσιονομικό κόστος» της αύξησης των διατακτικών σίτισης – μιας ρύθμισης που αποτελεί καθολικό αίτημα του συνόλου των παραγωγικών φορέων – η απάντηση πρέπει να δοθεί με όρους πραγματικής οικονομίας.

Η προσπάθεια να παρουσιαστεί ένα μέτρο που λειτουργεί αμιγώς ενισχυτικά για το εισόδημα των εργαζομένων ως «αντίπαλον δέος»

των μισθολογικών αυξήσεων ή ως αιτία απώλειας δημοσίων εσόδων αδικεί την πραγματικότητα, παραβλέπει τα δεδομένα της αγοράς και προσφέρει κενές δικαιολογίες σε όσους θέλουν να παραμείνουν αδρανείς, αντιπροτείνοντας την αντίαναπτυξιακή πολιτική των οριζόντιων επιδομάτων.

Είναι άστοχο και εκτός πραγματικότητας να αμφισβητείται η ανάγκη αύξησης του αφορολόγητου ορίου των διατακτικών σίτισης, όταν αυτό παραμένει κατωγενόμενα στα 6 ευρώ/ημέρα εδώ και είκοσι χρόνια. Ο Σύνδεσμος

Βιομηχανιών Αττικής - Πειραιώς έχει προτείνει την αύξηση στα 10 ευρώ/ημέρα κατ' ελάχιστον. Σε μια περίοδο που ο πληθωρισμός και η ακρίβεια στα είδη πρώτης ανάγκης ροκανίζουν την αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών, η άρνηση προσαρμογής του μέτρου στερείται κάθε οικονομικής και κοινωνικής λογικής και συνιστά εμπαιγμό της αίσθησης δικαίου.

Η αύξηση του ορίου των διατακτικών δεν αποτελεί μεμονωμένη διεκδίκηση από κάποιον τυχαίο φορέα, αλλά κοινή και δικαίωση θέση εργαζομένων

και εργοδοτών. Όλοι οι εμπλεκόμενοι στην αγορά εργασίας αναγνωρίζουν ότι πρόκειται για ένα μέτρο άμεσης, ουσιαστικής και καθαράς ενίσχυσης του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος.

Το επιχείρημα περί «μείωσης των εσόδων του Δημοσίου» καταρρίπτεται από τους ίδιους κανόνες της οικονομίας. Τα χρήματα από τις διατακτικές σίτισης κατευθύνονται 100% στην εγχώρια κατανάλωση (σούπερ μάρκετ, εστίαση, τρόφιμα), επιστρέφοντας άμεσα στα κρατικά ταμεία μέσω της έμμεσης φορολογίας

(ΦΠΑ). Είναι οξύμωρο να κατηγορείται για απώλεια δημοσίων εσόδων ένα εργαλείο κατεξοχήν ψηφιακό και απολύτως διαφανές. Οι διατακτικές σίτισης κινούνται αποκλειστικά μέσω του τραπεζικού συστήματος και εξοφλούνται υποχρεωτικά με την έκδοση νόμιμων παραστατικών. Το κράτος όχι μόνο δεν χάνει έσοδα, αλλά βγαίνει κερδισμένο, καθώς οι διατακτικές αποτρέπουν τη «μαύρη» αδήλωτη εργασία και τις συναλλαγές χωρίς αποδείξεις. Κάθε ευρώ διατακτικής είναι ένα ευρώ που κινείται 100% νομίμως

στην αγορά. Είναι τουλάχιστον αντιφατικό να αντιμετωπίζονται ως «δημοσιονομικοί κίνδυνοι» οι διατακτικές σίτισης τη στιγμή που το κράτος συνεχίζει να τιμωρεί την αύξηση του μισθού με υπερφορολόγηση και υψηλές εισφορές.

Όταν για κάθε ευρώ που θέλει να δώσει μια επιχείρηση στον εργαζόμενο το κράτος παρακρατεί σχεδόν το μισό σε ασφαλιστικές εισφορές και φόρους, η ονομαστική αύξηση μετατρέπεται σε δώρο προς τα δημόσια ταμεία και όχι προς τον εργαζόμενο.

Αν οι επικριτές των διατακτικών σίτισης κόπτονται πραγματικά για τις αυξήσεις των μισθών, ας ζητήσουν τη δραστητική μείωση του μη μισθολογικού κόστους. Οσο διατηρείται ένα σύστημα που «τιμωρεί» την εργασία, οι διατακτικές σίτισης παραμένουν το μοναδικό αποτελεσματικό καταφύγιο για να φτάσει το 100% της ενίσχυσης ατόφιο, νόμιμο και καθαρό στον εργαζόμενο.

Ο Κ. Σταύρος Θεοδωρόπουλος είναι πρόεδρος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Αττικής - Πειραιώς.

ALPHA BANK

www.alphabank.com.cy
8000-3333

ALPHA
Προθεσμιακή
Κατάθεση

Επιτόκιο
1,80%
για 12 μήνες

Απόδοση με
ALPHA κεφάλαιο

Ελάχιστο ποσό κατάθεσης
€100.000

Διαθέσιμο για νέες και υφιστάμενες καταθέσεις

Καταβολή τόκου στη λήξη της προθεσμιακής κατάθεσης

Ισχύουν όροι & προϋποθέσεις.

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Μια δεκαετία μετά την τρίτη και τελευταία ανακεφαλαιοποίησή τους, οι ελληνικές τράπεζες έχουν διανύσει μεγάλη απόσταση από την περίοδο κατά την οποία η επιβίωσή τους εξαρτιόταν από διαδοχικές ενέσεις κεφαλαίων.

Μέσα στα χρόνια της κρίσης χρειάστηκε να ανακεφαλαιοποιηθούν τρεις φορές –το 2013, το 2014 και το 2015–, να αντιμετωπίσουν ένα δυσθεώρητο απόθεμα κόκκινων δανείων και να αποκαταστήσουν σταδιακά την πρόσβασή τους στις αγορές και την εμπιστοσύνη των καταθετών. Σήμερα, η σύγκριση με τις μεγάλες ευρωπαϊκές τράπεζες αποτυπώνει την αντιστροφή της εικόνας. Σε αρκετούς από τους βασικούς δείκτες κερδοφορίας και λειτουργικής αποτελεσματικότητας οι ελληνικές τράπεζες βρίσκονται πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και σε ορισμένους κατατάσσονται μεταξύ των καλύτερων επιδόσεων στην Ευρώπη.

Το ισχυρότερο πλεονέκτημά τους εντοπίζεται στο καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (Net Interest Margin – NIM), δηλαδή στην απόδοση που απομείνει στις τράπεζες από τις τοκοφόρες δραστηριότητές τους –δάνεια και τοποθετήσεις

Τα καθαρά έσοδα από τόκους εξακολουθούν να αποτελούν τον βασικό πυλώνα κερδοφορίας των ελληνικών τραπεζών.

σε ομόλογα– αφού αφαιρεθεί το κόστος χρηματοδότησης, δηλαδή οι τόκοι που καταβάλλουν για τις δικές τους ανάγκες άντλησης, σε καταθέσεις, ομόλογα ή τη διαπραπείζικη. Στο α΄ τρίμηνο του 2026 το NIM των ελληνικών τραπεζών διαμορφώθηκε στο 2,72%, έναντι μόλις 1,54% για το σύνολο των σημαντικών τραπεζών που εμποτεύει ο SSM. Μεταξύ των χωρών με υψηλότερη επίδοση εμφανίζεται μόνο η Σλοβενία, με 3,11%, ενώ η Ελλάδα βρίσκεται οριακά πάνω από την Ισπανία με 2,68% και αισθητά υψηλότερα από μεγάλες τραπεζικές αγορές όπως η Ιταλία με 2,03%, η Γερμανία με 1,04% και η Γαλλία με μόλις 0,97%.

Η υψηλή αυτή επίδοση δεν είναι τυχαία. Οι ελληνικές τράπεζες εξακολουθούν να διαθέτουν μια πολύ φθηνή και σχετικά σταθερή καταθετική βάση, μεγάλο μέρος της οποίας παραμένει σε λογαριασμούς χαμηλής ή μηδενικής απόδοσης. Την ίδια στιγμή, τα επιτόκια των δανείων και γενικότερα οι αποδόσεις του ενεργητικού τους παραμένουν σε υψηλότερα επίπεδα. Ο συνδυασμός αυτός διατηρεί το περιθώριο μεταξύ του κόστους άντλησης χρημάτων και της απόδοσης των τοποθετήσεών τους πολύ μεγαλύτερο από αυτό που καταγράφεται σε αρκετές ώριμες ευρωπαϊκές τραπεζικές αγορές.

Η σχέση αυτή αποτελεί τη βασική πηγή της κερδοφορίας τους ειδικά κατά την περίοδο ανόδου των επιτοκίων που ξεκίνησε το 2022, καθώς σε συνδυασμό με το μεγάλο απόθεμα καταθέσεων και τον χαμηλό δείκτη δανείων προς καταθέσεις (loan to deposit ratio) δημιουργεί μια φθηνή βάση χρηματοδότησης πάνω στην οποία μπορούν να αναπτύσσονται οι νέες κορηγήσεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο δείκτης δανείων προς καταθέσεις για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες διαμορφώνεται στο 64,8%

έναντι 101,60% στην Ευρωζώνη –ο δεύτερος καλύτερος μετά την Πορτογαλία– και σημαίνει ότι για κάθε 100 ευρώ καταθέσεων οι τράπεζες έχουν κορηγήσει 64,8 ευρώ σε δάνεια. Αυτό σημαίνει μεγάλη και φθηνή καταθετική βάση για περισσότερες χρηματοδοτήσεις.

Ο χαμηλός δείκτης δανείων προς καταθέσεις είναι αποτέλεσμα των μαζικών πωλήσεων δανείων ύψους 90 δισ. ευρώ περίπου που έκαναν οι τράπεζες τα τελευταία χρόνια, μέσω των οποίων απάλλαξαν αφε-

νός τους ισολογισμούς τους από τα κόκκινα δάνεια και απελευθέρωσαν αφετέρου ρευστότητα για νέα υγιή δάνεια. Παρά, πάντως, τη θεαματική πρόοδο που έχει συντελεστεί μετά τις πωλήσεις και τις τιτλοποιήσεις των προηγούμενων ετών, ο δείκτης NPL παραμένει στο 2,97%, έναντι 2,18% κατά μέσον όρο στον SSM. Η σύγκριση αποκτά ιδιαίτερο συμβολισμό εάν ληφθεί υπόψη ότι τα κόκκινα δάνεια αποτέλεσαν την προηγούμενη δεκαετία μία από τις μεγαλύτερες πηγές του ελληνικού

τραπεζικού συστήματος. Παρά το γεγονός ότι η απόσταση από την Ευρώπη έχει περιοριστεί δραστικά, δεν έχει ακόμη εξαλειφθεί.

Το υψηλό καθαρό επιτοκιακό περιθώριο αποκτά ιδιαίτερη σημασία λόγω της υψηλής εξάρτησης των ελληνικών τραπεζών από τα έσοδα από τόκους, τα οποία, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία του SSM, αντιπροσωπεύουν το 74,37% των συνολικών λειτουργικών εσόδων έναντι μέσου όρου 56,8% στις τράπεζες της Ευρωζώνης. Το ποσοστό έχει

υποχωρήσει από το 78,47% το 2023, όταν τα επιτόκια είχαν φτάσει στο υψηλότερο σημείο τους, παραμένει όμως εξαιρετικά υψηλό και καταδεικνύει ότι τα καθαρά έσοδα από τόκους εξακολουθούν να αποτελούν τον βασικό πυλώνα κερδοφορίας των ελληνικών τραπεζών.

Ακόμη πιο εντυπωσιακή είναι η εικόνα στο λειτουργικό κόστος. Ο δείκτης κόστους προς έσοδα (cost-to-income) των ελληνικών τραπεζών βρίσκεται στο 37,35%, έναντι 54,62% κατά μέσον όρο στον SSM.

Είναι μάλιστα ο χαμηλότερος μεταξύ των χωρών της συγκεκριμένης σύγκρισης, χαμηλότερος ακόμη και από την Πορτογαλία με 39,16% και την Ισπανία με 43,16%. Στον αντίποδα, ο ίδιος δείκτης φθάνει στο 57,98% στη Γερμανία και στο 65,82% στη Γαλλία. Με απλά λόγια, για κάθε 100 ευρώ λειτουργικών εσόδων οι ελληνικές τράπεζες χρειάζονται περίπου 37 ευρώ για να καλύψουν τα λειτουργικά τους έξοδα, όταν η μέση ευρωπαϊκή τράπεζα χρειάζεται σχεδόν 55 ευρώ.

Πίσω από αυτά την επίδοση βρίσκεται η υψηλή βάση των εσόδων και η δραστική αναδιάρθρωση που προηγήθηκε την τελευταία δεκαετία. Η συρρίκνωση του δικτύου καταστημάτων, η μείωση του προσωπικού, η συγκέντρωση του κλάδου και η ταχεία μεταφορά μεγάλου μέρους των συναλλαγών στα ψηφιακά κανάλια περιορίσαν σημαντικά το λειτουργικό κόστος. Συνολικά, την περίοδο 2019-2024, ο αριθμός των τραπεζοϋπαλλήλων μειώθηκε κατά 11.000 άτομα, κυρίως μέσω γενναίων προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου, ενώ δραστική υπήρξε και η μείωση των καταστημάτων.

Ισχυρή είναι η εικόνα και στο κόστος κινδύνου (Cost of Risk), το οποίο διαμορφώνεται στο 0,23%, έναντι 0,58% κατά μέσον όρο στον

Ο δείκτης κόστους προς έσοδα των ελληνικών τραπεζών βρίσκεται στο 37,35%, έναντι 54,62% κατά μέσον όρο στην Ευρώπη.

SSM. Η διαφορά είναι ιδιαίτερα σημαντική εάν ληφθεί υπόψη ότι πριν από μία δεκαετία το μεγαλύτερο πρόβλημα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος ήταν ακριβώς η ποιότητα του δανειακού του χαρτοφυλακίου.

Η εξυγίανση των ισολογισμών, οι πωλήσεις και κυρίως οι τιτλοποιήσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων με την κρατική συνδρομή και η επιφυλακτική στάση που τηρούν σε νέες κορηγήσεις χωρίς επαρκείς εγγυήσεις, έχουν περιορίσει δραστικά τις ανάγκες για νέες προβλέψεις και επιτρέπουν στις τράπεζες να διατηρούν μεγαλύτερο μέρος των λειτουργικών τους εσόδων ως κέρδος.

Ο συνδυασμός υψηλού επιτοκιακού περιθωρίου, χαμηλού λειτουργικού κόστους και περιορισμένου κόστους κινδύνου αποτυπώνεται στην απόδοση του ενεργητικού τους. Το RoA των ελληνικών τραπεζών φθάνει στο 1,21%, έναντι μόλις 0,69% κατά μέσον όρο στον SSM. Με απλά λόγια αυτό σημαίνει ότι οι ελληνικές τράπεζες παράγουν αισθητά περισσότερα κέρδη για κάθε 100 ευρώ περιουσιακών στοιχείων που διαθέτουν. Η επίδοσή τους είναι υψηλότερη από αυτή π.χ. της Ισπανίας (1,17%), της Γερμανίας (0,47%) και της Γαλλίας (0,40%), αλλά χαμηλότερη της Πορτογαλίας, της Ιταλίας και της Σλοβενίας, που εμφανίζουν υψηλότερη απόδοση.

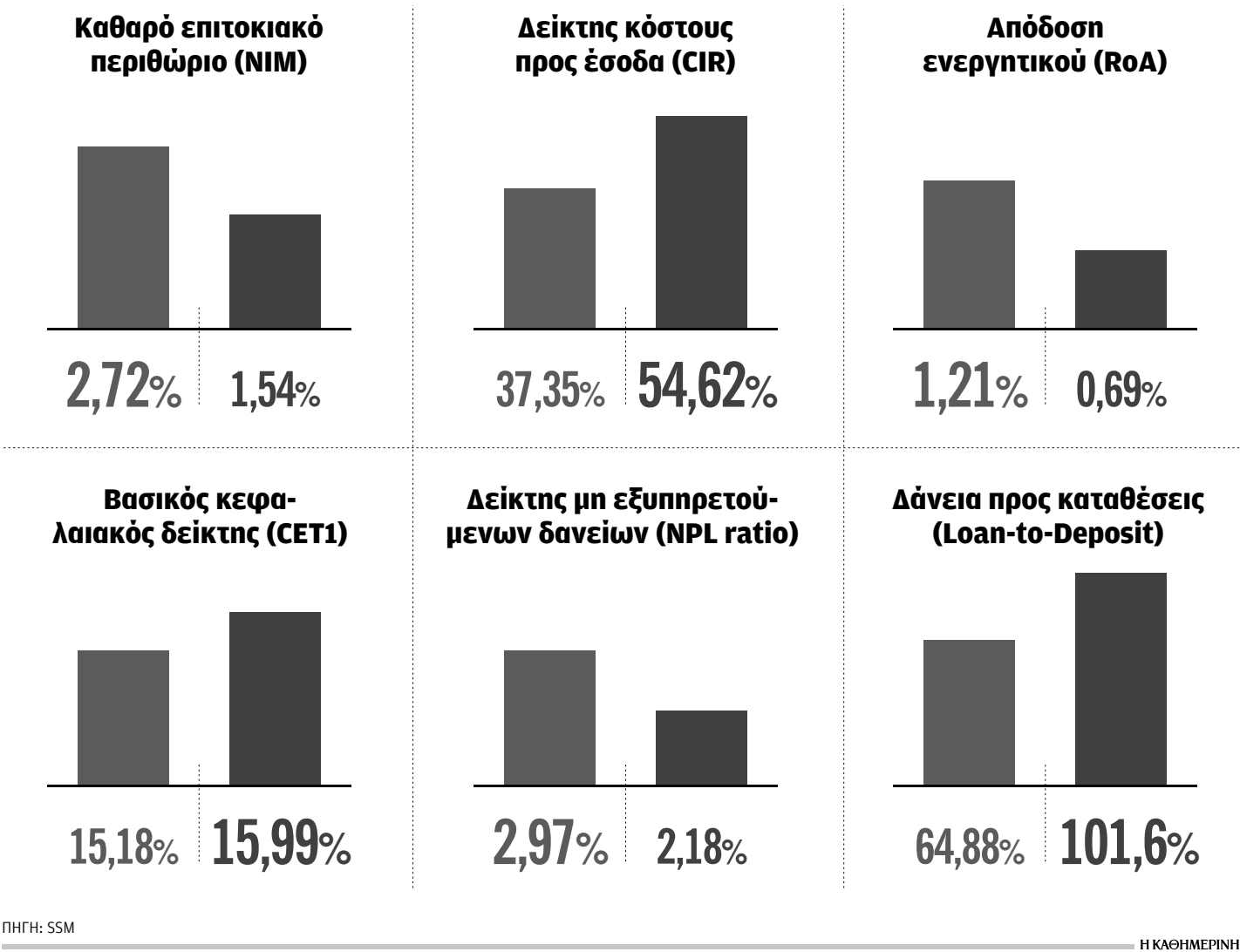
Η εικόνα είναι διαφορετική στον βασικό εποπτικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας CET1, ο οποίος για τις ελληνικές τράπεζες διαμορφώνεται στο 15,18%, έναντι 15,99% κατά μέσον όρο στον SSM, δηλαδή κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Η ποιότητα των κεφαλαίων, ωστόσο, παραμένει ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των ελληνικών τραπεζών, καθώς σημαντικό μέρος τους συνδέεται με αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.

Η μεγάλη επιστροφή των ελληνικών τραπεζών

Καταγράφουν καλύτερες επιδόσεις από άλλες ευρωπαϊκές

Σύγκριση των ελληνικών τραπεζών με τον μέσο όρο των τραπεζών της Ευρωζώνης

Διεθνής διάκριση για Ανδρέα Σιάμισιη και HELLENiQ ENERGY

Με μια σημαντική διεθνή αναγνώριση τιμήθηκε φέτος ο Ανδρέας Σιάμισιη και η HELLENiQ ENERGY στο πλαίσιο της ετήσιας έρευνας της Extel για τις αναδυόμενες αγορές της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής. Ο διευθύνων σύμβουλος της HELLENiQ ENERGY αναδείχθηκε κορυφαίος CEO για το 2026 στην κατηγορία των εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης του κλάδου Oil & Gas, σύμφωνα με τις ψήφους 454 επαγγελματιών της επενδυτικής κοινότητας, έχοντας αξιολογηθεί στην ίδια έρευνα επί σειράν ετών σαν ένας από τους τρεις κορυφαίους του κλάδου. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη κριτήρια όπως η αξιοπιστία της διοί-

κησης, η ποιότητα της επικοινωνίας με την επενδυτική κοινότητα, η χρηματοοικονομική διαχείριση και η κατανομή κεφαλαίων. Η Extel (πρώην Institutional Investor Research) πραγματοποιεί εδώ και περισσότερα από 55 χρόνια ανεξάρτητες αξιολογήσεις εισηγμένων εταιρειών και διοικητικών ομάδων. Στη φετινή έρευνα συμμετείχαν 454 επαγγελματίες από 247 επενδυτικές εταιρείες, οι οποίοι αξιολόγησαν συνολικά 401 εταιρείες και 603 στελέχη σε 11 διαφορετικούς κλάδους. Η διάκριση αυτή συνοδεύτηκε και από σημαντικές επιτυχίες για την HELLENiQ ENERGY, η οποία συμπεριλήφθηκε στις «Most Honored Companies» της κατηγορίας

Ο διευθύνων σύμβουλος της HELLENiQ ENERGY, Ανδρέας Σιάμισιη, αναδείχθηκε κορυφαίος CEO για το 2026 στην κατηγορία των εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης του κλάδου Oil & Gas.

της, ενώ ξεχώρισε και η ομάδα Σχέσεων με Επενδυτές του ομίλου. Οι διακρίσεις αυτές,

τόσο σε προσωπικό όσο και σε εταιρικό επίπεδο, αναδεικνύουν τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί τα τελευταία χρόνια από τις ελληνικές εταιρείες και τα στελέχη τους. Η αναγνώριση αυτή έρχεται σε μια περίοδο σημαντικών αλλαγών για την HELLENiQ ENERGY. Από το 2019, ο όμιλος έχει προχωρήσει σε έναν ευρύ μετασχηματισμό, με αλλαγές σε επιχειρηματικό μοντέλο, επέκταση σε άλλες δραστηριότητες, χτίζοντας μια ισχυρή παρουσία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη με διεθνείς συνεργασίες. Η HELLENiQ ENERGY αποτελεί πλέον έναν από τους μεγαλύτερους ενεργειακούς ομίλους στην περιοχή, με παρουσία σε 7 χώρες και έντονη εξαγωγική δραστηριότητα.

Υπό την καθοδήγηση του Ανδρέα Σιάμισιη, εξελίχθηκε από μια εταιρεία διύλισης σε έναν καθιερωμένο και σημαντικό παίκτη για την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας αλλά και της ευρύτερης περιοχής της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Μέσα σε λίγα χρόνια πολλαπλασίασε το χαρτοφυλάκιο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, μίπκε δυνατά στην αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας με την εξαγορά του 100% της Enerwave (πρώην Elpedison), επαναλειτούργησε τον αγωγό Θεσσαλονίκης - Σκοπίων Vardax, ενώ κατέχει και σημαντικό ρόλο στα θαλάσσια οικόπεδα όπου στο άμεσο μέλλον θα ξεκινήσουν και οι πρώτες γεωτρήσεις για έρευνες υδρογονανθράκων έπειτα από 40 χρόνια.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ) ανακοινώνει ότι δέχεται αιτήσεις για την πλήρωση κενών θέσεων ως ακολούθως:

- **Ανώτερου Λειτουργού Επικοινωνίας και**
- **Ανώτερου Λειτουργού Κέντρου Οικονομικής και Νομισματικής Ιστορίας της Κύπρου**

Οι αιτήσεις πρέπει να υποβληθούν μέσω συγκεκριμένου αυτοματοποιημένου εργαλείου, που λειτουργεί εκτός της ιστοσελίδας της ΚΤΚ, το αργότερο μέχρι την Κυριακή 6 Σεπτεμβρίου 2026 και ώρα 23:59.

Περισσότερες λεπτομέρειες και πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των αιτήσεων έχουν αναρτηθεί στον ιστόχωρο της ΚΤΚ, στη διεύθυνση: <https://www.centralbank.cy/el/the-bank/employment>

Σχέδιο επέκτασης του ΔΑΑ για 50 εκατ. επιβάτες

Η εκρηκτική αύξηση της κίνησης οδηγεί σε αναθεώρηση του υφιστάμενου πλάνου μεγέθυνσης του αεροδρομίου

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Σε διαδίκασια αξιολόγησης περαιτέρω μεγέθυνσης του έργου επέκτασης του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (ΔΑΑ) βρίσκεται η διοίκηση της εισηγμένης εταιρείας, κατόπιν και σχετικής επιστολής-παρέμβασης από την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ). Με την ετήσια επιβατική κίνηση να υπερβαίνει πλέον κατά πολύ την ονομαστική δυναμικότητα του αεροδρομίου που σχεδιάστηκε πριν από τρεις δεκαετίες και ξεκίνησε να λειτουργεί το 2001, τόσο η εποπτική αρχή όσο και στελέχη της εγχώριας και διεθνούς βιομηχανίας αερομεταφορών εκτιμούν ότι απαιτείται μία σαφώς πιο εκτεταμένη και γενναία παρέμβαση σε σχέση με το αρχικό αντικείμενο του υπό δημοπράτηση έργου.

Ο ΔΑΑ έχει δρομολογήσει ήδη ένα επενδυτικό πλάνο αναβάθμισης των υποδομών του, εκτιμώμενου προϋπολογισμού της τάξης του 1,3 δισ. ευρώ. Το πλάνο αυτό περιλαμβάνει έργα κρίσιμης σημασίας, όπως η επέκταση του κεντρικού τερματικού σταθμού (Main Terminal Building), η επέκταση του δορυφορικού τερματικού σταθμού (Satellite Terminal), η δημιουργία νέων θέσεων στάθμευσης αεροσκαφών, καθώς και η προσθήκη νέων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων. Στόχος του συγκεκριμένου σχεδιασμού ήταν να αυξηθεί η χωρητικότητα του αεροδρομίου στα 40 εκατ. επιβάτες ετησίως έως το 2032 και, σε δεύτερο μακροπρόθεσμο στάδιο, στα 50 εκατ.

Ωστόσο, οι ρυθμοί με τους οποίους αναπτύσσεται ο ελληνικός τουρισμός, σε συνδυασμό με την καθιέρωση της Αθήνας ως διεθνούς κόμβου και προορισμού δώδεκα μήνες τον χρόνο, καθιστούν εξαιρετικά πιθανό το ορόσημο των 40 εκατ. επιβατών να αποτελέσει πραγματικότητα ήδη

Οι ρυθμοί ανάπτυξης του τουρισμού, σε συνδυασμό με την καθιέρωση της Αθήνας ως προορισμού δώδεκα μήνες τον χρόνο, καθιστούν πολύ πιθανό το ορόσημο των 40 εκατ. επιβατών να αποτελέσει πραγματικότητα από το 2028, ενώ η προσέγγιση των 50 εκατ. ενδέχεται να καταγραφεί λίγα χρόνια αργότερα.

από το 2028, ενώ η προσέγγιση των 50 εκατ. ενδέχεται να καταγραφεί μόλις λίγα χρόνια αργότερα.

Υπό το πρίσμα αυτών των δεδομένων, το μανατζμεντ του μεγαλύτερου αεροδρομίου της χώρας εξετάζει ένα αναπροσαρμοσμένο στρατηγικό σενάριο. Αυτό προβλέπει την άμεση, τμηματική εκτέλεση στοχευμένων εργασιών στον υφιστάμενο κεντρικό και δορυφορικό σταθμό, ώστε να διαχειριστεί αποτελεσματικά την προβλεπόμενη αυξημένη κίνηση σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, παράλληλα με την αναθεώρηση του συνολικού κατασκευαστικού σχεδιασμού. Εφόσον ληφθούν οι οριστικές αποφάσεις για κάτι τέτοιο, το αναθεωρημένο έργο ενδέχεται να μην εξαντληθεί στην απλή επέκταση των υφιστάμενων κτιρίων, αλλά να περιλάβει ακόμη και τη χωροθέτηση και κα-

τασκευή ενός εντελώς νέου τερματικού σταθμού (Terminal 2), όπως επισημαίνουν καλά πληροφορημένες πηγές της αγοράς.

Την ίδια στιγμή, βέβαια, στελέχη του κατασκευαστικού κλάδου και οικονομικοί αναλυτές υπογραμμίζουν, αυτονόητα ίσως, ότι μια τέτοια συνολική αναθεώρηση του σχεδιασμού, συνοδευόμενη από τις αναγκαίες τεχνικές μελέτες, τις περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις και τη νομική και εκτελεστική ωρίμανση, εγκυμονεί τον κίνδυνο σημαντικών καθυστερήσεων στην τελική παράδοση των απαραίτητων υποδομών.

Τα επίσημα στοιχεία της επιβατικής κίνησης αποτυπώνουν με απόλυτη σαφήνεια το μέγεθος της πρόκλησης. Σύμφωνα με τη σύμβαση ανάπτυξης αεροδρομίου (Airport Development Agreement – ADA, Νό-

μος 2338/1995) και το ενημερωτικό δελτίο εισαγωγής της «ΔΑΑ Α.Ε.» στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η αρχική ονομαστική δυναμικότητα του συγκροτήματος των τερματικών σταθμών έχει οριστεί στα 26 εκατ. επιβάτες ετησίως. Οι προβλέψεις της σύμβασης ανέφεραν ρητά την έναρξη σχεδιασμού επέκτασης ήδη από την περίοδο 2018-2019, προτού η παγκόσμια υγειονομική κρίση οδηγήσει σε κατάρρευση της ταξιδιωτικής κίνησης.

Μετά την πανδημία, η επιστροφή στην κανονικότητα ανέδειξε εκ νέου και με μεγαλύτερη ένταση το ζήτημα. Ενώ το 2019 το αεροδρόμιο κατέγραψε 25,57 εκατ. επιβάτες, αγγίζοντας το ανώτατο όριο του σχεδιασμού του, το 2025 η κίνηση εκτινάχθηκε στα 34 εκατ. ταξιδιώτες. Το μέγεθος αυτό αντιστοιχούσε σε ετήσια άνοδο 6,7% και συνιστούσε υπέρβαση της ονομαστικής χωρητικότητας κατά 8 εκατ. επιβάτες ή περισσότερο από 30%.

Η ισχυρή αυτή δυναμική συνεχίζει να κλιμακώνεται. Η αναθεωρημένη πρόβλεψη για το σύνολο του 2026 τοποθετεί την ετήσια κίνηση μεταξύ 35,2 και 35,6 εκατ. επιβατών.

Η επαναξιολόγηση του εύρους και του χρονοδιαγράμματος του επενδυτικού σχεδίου αποτελεί, σύμφωνα με πηγές της αγοράς, και τον βασικό λόγο για τον οποίο δόθηκε από το ΔΑΑ παράταση στην προθεσμία υποβολής δεσμευτικών οικονομικών προσφορών για τον τρέχοντα διαγωνισμό ανάληψης του κατασκευαστικού έργου, μεταθέτοντας την καταληκτική ημερομηνία από τα τέλη Ιουλίου στα μέσα Σεπτεμβρίου. Στην κούρσα της διεκδίκησης παραμένουν δύο ισχυρά κοινοπρακτικά σχήματα, η σύμπραξη AKTOR – IC Ιctas και η σύμπραξη METKA – ΑΒΑΕ, έπειτα από την αποχώρηση του σχήματος ΓΕΚ ΤΕΡ-NA – REDEX.

Στα Σπάτα η ελληνική «Silicon Valley» των βιοεπιστημών

Στα Σπάτα, μόλις 20 λεπτά από το αεροδρόμιο, λειτουργεί από φέτος το Athens LifeTech Park (ALTP), μια υπερσύγχρονη υποδομή σχεδιασμένη να υποστηρίξει τη διαδρομή μιας επισημιοτικής ιδέας από το εργαστήριο μέχρι την πρώτη κλινική δοκιμή σε ασθενή και από εκεί στην ανάπτυξη μιας νέας θεραπείας. Αποτελεί επένδυση της φαρμακοβιομηχανίας ELPEN της τάξης των 70 εκατ. ευρώ και λειτουργεί ως ανεξάρτητος οργανισμός, με δικό του διοικητικό συμβούλιο και διεθνή επιστημονική ηγεσία.

Πρόκειται για τη «φυσική εξέλιξη μιας φιλοσοφίας έξι δεκαετιών», εξηγεί η Ελένη Πενταφράγκα, εκτελεστική αντιπρόεδρος του Athens LifeTech Park και Chief Strategy Officer της ELPEN. Υπενθυμίζει, μάλιστα, ότι ο ιδρυτής της ELPEN και παππούς της, Δημήτρης Πενταφράγκας, «πίστευε ότι η ελληνική φαρμακοβιομηχανία οφείλει να επενδύει όχι μόνο στην παραγωγή, αλλά και στη γνώση» – κάτι που έκανε πράξη με το Ερευνητικό και Πειραματικό Κέντρο της ELPEN, τολμώντας κάτι πρωτόγνωρο για την εποχή: τη συνεργατική έρευνα ανάμεσα σε μια ελληνική φαρμακευτική και το εγχώριο επιστημονικό δυναμικό. Τώρα, το ALTP εξελίσσει αυτή τη λογική σε εντελώς διαφορετική κλίμακα. Σε έκταση 15.000 τετραγωνικών μέτρων, το πάρκο συνδυάζει τρεις βασικές λειτουργίες: θερμοκοιτίδα για εταιρείες στον χώρο των επιστημών υγείας (biotech incubator), υποστηρικτικές υπηρεσίες έρευνας και ανάπτυξης (R&D) φαρμάκων υπό ευρωπαϊκά ρυθμιστικά πρότυπα, καθώς και ένα σύγχρονο εκπαιδευτικό και συνεδριακό κέντρο.

Όραμα της ELPEN είναι να αναδειχθεί το πάρκο σε διεθνή καταλύτη καινοτομίας στις επιστήμες ζωής, με αποστολή την επιτάχυνση της ανακάλυψης και ανάπτυξης νέων θεραπειών μέσα από την επιστημονική αριστεία και τη συνεργασία, προς όφελος των ασθενών παγκοσμίως, σημειώνει η κ. Πενταφράγκα, μιλώντας στην «Καθημερινή».

«Ο τρόπος με τον οποίο παράγεται σήμερα η επιστημονική καινοτομία έχει αλλάξει. Ιδιαίτερα στις επιστήμες ζωής, η πρόοδος προκύπτει όλο και περισσότερο μέσα από τη σύγκλιση διαφορετικών πεδίων και τη συνεργασία ανθρώπων με συμπληρωματικές γνώσεις, εμπειρίες και δεξιότητες», προσθέτει, τονίζοντας πως οι μεγάλες επιστημονικές εξελίξεις γεννιούνται εκεί ακριβώς όπου συναντώνται διαφορετικοί επιστημονικοί κλάδοι και προσεγγίσεις.

Η Ελλάδα διαθέτει εξαιρετικό επιστημονικό ταλέντο, γεγονός που αναγνωρίζουν

πλέον πολλοί πολυεθνικοί όμιλοι. «Αυτό που χρειάζεται είναι ένα οικοσύστημα που θα συνδέει πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, βιομηχανία, startups και επενδυτές, ώστε η γνώση να μετουσιώνεται σε εφαρμογή. Αυτό επιχειρούμε να δημιουργήσουμε στο Athens LifeTech Park», υπογραμμίζει η κ. Πενταφράγκα. Για την Ελλάδα, το κρίσιμο στοιχείο είναι ότι σήμερα αρχίζουν να συνυπάρχουν προϋποθέσεις που για δεκαετίες παρέμεναν ασύνδετες. Η χώρα διαθέτει ισχυρή επιστημονική βάση, σημαντική εγχώρια φαρμακοβιομηχανία. Σε αυτά προστίθενται πλέον το ανταγωνιστικό λειτουργικό κόστος σε σχέση με τις ΗΠΑ και τη Δυτική Ευρώπη, οι δυνατότητες προκλινικής και κλινικής έρευνας εντός ενός αυστηρού ευρωπαϊκού ρυθμιστικού περιβάλλοντος και, για πρώτη φορά, η παρουσία εξειδικευμένων επενδυτικών κεφαλαίων (venture capital) στις βιοεπιστήμες με τη στήριξη ευρωπαϊκών και ελληνικών θεσμών.

Η ευκαιρία, επομένως, για τη χώρα είναι να συνδεθεί ουσιαστικά με τα διεθνή οικοσυστήματα βιοτεχνολογίας, μεταφράζοντας την επιστημονική γνώση σε έρευνα, ανάπτυξη και, τελικά, νέες θεραπείες. Πρόκειται για ένα στοιχείο πανευρωπαϊκών διαστάσεων. Όπως επισημαίνει ο Κλεάνθης Ξανθόπουλος, πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Athens LifeTech Park: «Η Ευρώπη δεν πάσχει από έλλειμμα επιστήμης. Αυτό που χρειάζεται είναι να συνδέσει τα πλεονεκτήματά της με μεγαλύτερη ταχύτητα, να εξασφαλίσει αποτελεσματικότερη μετάβαση από την ανακάλυψη στην ανάπτυξη και να επιδείξει μεγαλύτερη διάθεση ανάληψης ρίσκου».

Για την ELPEN, η επιλογή αυτή δεν είναι συγκυριακή αλλά αποτελεί συνεκτική στρατηγική επιλογή. Όπως σημειώνει ο Θεόδωρος Τρύφων, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας και πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ): «Με αυτή την επένδυση αναλαμβάνουμε πρωταγωνιστικό ρόλο στην προσπάθεια για την ανάπτυξη της βιοτεχνολογίας στην Ελλάδα και την ευρύτερη περιοχή. Το ρίσκο είναι υπαρκτό, αλλά για εμάς η επένδυση στην καινοτομία αποτελεί θεμέλιο λίθο». Οι προϋποθέσεις πλέον υπάρχουν. Το ερώτημα που παραμένει ανοικτό είναι αν η Πολιτεία θα σταθεί δίπλα σε αυτή τη φιλοδοξία με την ταχύτητα που επιβάλλει ο ιδιωτικός τομέας, παρέχοντας τα κατάλληλα κίνητρα, τις αναγκαίες πολιτικές και τη θεσμική αναγνώριση που απαιτείται.

ΗΛΙΑΣ Γ. ΜΠΕΛΛΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 21:00

THE COMEBACK TRAIL / ΠΩΣ ΝΑ ΣΚΟΤΩΣΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΗ ΣΟΥ

ΚΩΜΩΔΙΑ

Δύο παραγωγοί του σινεμά που χρωστούν στη μαφία, αποφασίζουν να φτιάξουν μια επικίνδυνη ταινία με σκοπό να σκοτωθεί ο ηλκιωμένος πρωταγωνιστής και αυτοί να εισπράξουν χρήματα από την ασφάλεια.

Το Κανάλι Διατίθεται:

cyta vision | cablenet | MOVIES HD | MESIMVRIA

Θέση: 49 | Θέση: 101 | www.mesimvria.com

Επιστροφή στα θρανία με την πιο σύγχρονη ψηφιακή βιβλιοθήκη

ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ | **Τράπεζα Κύπρου**

Ψηλά στη διεθνή κατάταξη η Αθήνα

Αν και νησιωτικοί προορισμοί, αλλά και πιο ορεινές περιοχές, δείχνουν τελευταία να κερδίζουν έδαφος, η Αθήνα συγκαταλέγεται παγκοσμίως μεταξύ των κορυφαίων προορισμών για εξ αποστάσεως εργασία.

Αυτό προκύπτει από την τέταρτη έκδοση του Work from Anywhere, δείκτη της International Workplace Group (IWG), σύμφωνα με το οποίο η Αθήνα καταλαμβάνει τη 15η θέση μεταξύ των 50 κορυφαίων προορισμών που αξιολόγησε η IWG, με το Ρίο Ντε Τζανέιρο και το Ντουμπάι να προηγούνται αυτής στη σχετική κατάταξη.

Χαμηλότερα από την Αθήνα εντοπίζονται αρκετές μεγαλουπόλεις, όπως το Παρίσι, η Νέα Υόρκη, καθώς και το Χονγκ Κονγκ, ενώ κορυφαία πόλη για το λεγόμενο workcation (από τις λέξεις work - εργασία και vacation - διακοπές) αναδείχθηκε η Μπανγκόκ, με το Τόκιο (2η), τη Βαρκελώνη (3η), το Πόρτο (4η) και το Βανκούβερ (5η) να ακολουθούν. Τη χρυσή δεκάδα συμπληρώνουν η Βουδαπέστη (6η), η Νάπολη (7η), το Μεντεγίν (8η), η Λισσαβώνα (9η) και η Σεούλ (10η). Ποια τα δυνατά σημεία της ελληνικής πρωτεύουσας, η οποία απέσπασε συνολικό σκορ 90,5 κινούμενη στα ίδια επίπεδα με τη γαλλική Μονπελιέ;

Ιδιαίτερα υψηλή βαθμολογία απέσπασε για το κλίμα της, λόγω της εκτεταμένης ηλιοφάνειας, τις επιλογές διαμονής –για τις οποίες λαμβάνεται υπόψη το ύψος του ενοικίου κάθε μήνα, αλλά και η διαθεσιμότητα επιπλωμένων διαμερισμάτων– και για τη συνολική διαθεσιμότητα ευέλικτων χώρων εργασίας.

Καλές είναι οι επιδόσεις της σε ό,τι αφορά τις μεταφορές (7,5/10), ενώ η ελληνική πρωτεύουσα συγκέντρωσε την καλύτερη βαθμολογία μεταξύ των πόλεων που αξιολογήθηκαν (10/10) ως προς τη διαθεσιμότητα και

το κόστος της βίζας για τους ψηφιακούς νομάδες, τους πολίτες τρίτων χωρών που επιλέγουν να ζήσουν και να εργαστούν εξ αποστάσεως στην Ελλάδα.

Η ευρυζωνική συνδεσιμότητα (ταχύτητα του δικτύου) όπου απέσπασε βαθμολογία 3/10, η ασφάλεια και το κόστος εστίασης αποτελούν τα αδύνατα σημεία της.

Ποιο το προφίλ όσων επιλέγουν δουλειά από την παρालία ή το βουνό; Σύμφωνα με διάφορες μελέτες, πρόκειται για μια κοινότητα περίπου 40 εκατ. ατόμων που επιλέγουν να περιηγηθούν διάφορα μέρη του κόσμου και να δουλέψουν από εκεί.

Οι ΗΠΑ ηγούνται του κινήματος αυτού, με περίπου 18,5 εκατ. εργαζομένους να αυτοπροσδιορίζονται ως ψηφιακοί νομάδες. Πρόκειται για τριψήφιο ποσοστό αύξησης σε σύγκριση με το 2019, ενώ το 2025 καταγράφκε ετήσια αύξηση της τάξης του 2,2%.

Σύμφωνα με στοιχεία που συγκεντρώνει από δεκάδες χιλιάδες μέλη η ιστοσελίδα nomads.com, ο μέσος ψηφιακός νομάς είναι 37 ετών, εργάζεται ως software developer και έχει πανεπιστημιακή εκπαίδευση κατέχοντας τουλάχιστον κάποιο προπτυχιακό τίτλο.

Η πλειονότητα έχει εισόδημα μεταξύ 50.000 και 250.000 δολάρια ετησίως, με τον μέσο όρο στα 124.872 δολάρια τον χρόνο, ενώ κατά μέσον όρο ένας ψηφιακός νομάς μένει σε μια χώρα 132 ημέρες, δηλαδή περίπου 4,5 μήνες.

Η Μπανγκόκ, το Λονδίνο, η Βαρκελώνη, η Νέα Υόρκη, το Παρίσι αλλά και η Λισσαβώνα συγκαταλέγονται στις πόλεις που επισκέπτονται συχνότερα, ενώ στις χώρες που βρίσκονται ψηλά στις προτιμήσεις τους περιλαμβάνονται οι ΗΠΑ, η Ταϊλάνδη και η Ισπανία, με την Ελλάδα να καταλαμβάνει επίσης υψηλή θέση στις επιλογές τους.

Οι ψηφιακοί νομάδες ψάχνουν πουχία

Λέρος και Καστοριά αποτελούν τους αναδυόμενους προορισμούς για εξ αποστάσεως εργασία

Της **ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ**

«Μα αυτή είναι η γοητεία: Να ανακαλύπτεις και να ζεις σε μέρη που δεν αποτελούν δημοφιλείς προορισμούς. Δεν γνώριζα καν που έπεφτε η Λέρος, δεν είναι όπως η Κως και η Ρόδος που τις γνωρίζει κάθε ξένος», λέει στην «Κ» ο Αυστριακός Σιτζί Ερτλ, που έχει επιλέξει τους τελευταίους μήνες να εργάζεται εξ αποστάσεως, όχι από το γραφείο του στο Λονδίνο, κοντά στο Χίθροου, αλλά από τη Λέρο, έχοντας τη θάλασσα ως θέα. Ο ίδιος δουλεύει σε μεγάλη

Σε Αρκαδία, Καλαμάτα, Ιωάννινα, Βόλο, Χίο, Κέρκυρα ανοίγουν όλο και περισσότεροι συνεργατικοί χώροι εργασίας (coworking spaces).

πολυεθνική φαρμακοβιομηχανία και, όπως εξομολογείται, δεν έχει κλείσει εισιτήριο επιστροφής. «Η δουλειά δεν είναι πάντα εύκολη. Υπάρχουν στιγμές που απογοητεύεσαι, που μπορεί να χάνεις τη κίνητρό σου. Εδώ, όμως, σπκώνομαι, κοιτάζω από το παράθυρο, βλέπω τη θάλασσα, τις βάρκες και τη ζωή που εκτυλίσσεται έξω από νιώθω πραγματικά πολύ τυχερός που το ζω αυτό. Και μετά τη δουλειά πηγαίνουμε για μπάνιο. Αυτή είναι η καθημερινότητά μας», αναφέρει, διαπιστώνοντας πως αυτός ο τρόπος ζωής τον καθιστά πιο αποτελεσματικό και στη δουλειά του. «Έχω μεγαλύτερο κίνητρο», τονίζει, καθώς εκτός από το σημαντικό χαμηλότερο κόστος ζωής τον εμπνέει ιδιαίτερα η ισορροπία που βλέπει στους κατοίκους του νησιού, ανάμεσα στην απόλαυση της ζωής και στην εργατικότητα.

«Λατρεύω την επαφή με τη φύση», δηλώνει ο 37χρονος αναλυτής δεδομένων Μάρκος Χολίν από τη Σουηδία, ο οποίος μένει ήδη τέσσερα χρόνια στην Καστοριά. Στο παρελθόν έχει ζήσει στο Βερολίνο και στο Μόναχο, ωστόσο, όπως λέει, αναζητάει πιο «αυθεντικά τοπία» και μικρές πόλεις.

Όπως σημειώνουν στελέχη της τουριστικής αγοράς, αν και οι ψηφιακοί νομάδες και γενικώς η εξ αποστάσεως εργασία γνώρισε εκρηκτική άνοδο κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η τάση αυτή δεν δείχνει να υποχωρεί. «Κάθε άλλο. Βλέπουμε πως ανοίγουν περισσότεροι συνεργατικοί χώροι εργασίας (coworking spaces), ειδικά σε λίγο πιο επαρχιακούς προορισμούς όπως σε Αρκαδία, Καλαμάτα, Ιωάννινα, Βόλο, Χίο, Κέρκυρα, αλλά και στη Λέρο και την Καστοριά», αναφέρουν στην «Κ».

Η Μαριέττα Καστή, συνδημουργός του The Leross Way Project, που διατηρεί και coworking space για όσους εργάζονται εξ αποστάσεως, βλέπει στους ψηφιακούς νομάδες μια ευκαιρία για το νησί. «Θα μπορούσαν να συμβάλουν στη επιμήκυνση

της τουριστικής περιόδου. Οι ψηφιακοί νομάδες στην Κρήτη και τη Χίο αποτελούν πλέον μια σημαντική κατηγορία τουριστών, δεν ξέρω κατά πόσο και η Λέρος μπορεί να αποκτήσει αντίστοιχα μεγάλη κοινότητα, είναι όμως τεράστια ευκαιρία για όλο το νησί», αναφέρει, προσθέτοντας πως στο The Leross Way Project έρχονται Γερμανοί, Ιταλοί αλλά και Έλληνες που θέλουν να εργαστούν εξ αποστάσεως, κυρίως από τον Μάρτιο μέχρι τον Νοέμβριο.

Στον χάρτη των προορισμών που θα μπορούσαν να προσελκύσουν ψηφιακούς νομάδες έχει μπει πλέον και η Καστοριά, επιχειρώντας δειλά δειλά να απευθύνει κάλεσμα σε όσους επιλέγουν να επισκεφθούν τις ομορφιές της γραφικής πόλης έχοντας μαζί τους και το εταιρικό λάπτοπ. Ο 37χρονος αναλυτής δεδομένων

Μάρκος Χολίν από τη Σουηδία έτυχε να ακούσει για την πόλη της Καστοριάς όταν... ψώνιζε σε σούπερ μάρκετ της Θεσσαλονίκης. «Ήταν πολύ αστείο, αγόραζα φέτα από κάποια περιοχή εδώ κοντά. Ο άνθρωπος στο ταμείο μου μίλησε για την Καστοριά, λέγοντας πόσο όμορφη πόλη είναι. Την έψαξα, ήρθα μέχρι εδώ και μου άρεσε πολύ», διηγείται στην «Κ» ο κ. Χολίν, ο οποίος πλέον συμπληρώνει τέσσερα χρόνια διαμονής στην πόλη. Προηγούμενος είχε μείνει στη Γερμανία, στο Βερολίνο και το Μόναχο, ωστόσο, όπως λέει, αναζητάει πιο «αυθεντικά τοπία» και μικρές πόλεις. «Λατρεύω την επαφή με τη φύση».

Ως ψηφιακός νομάς αποφάσισε να καταπιαστεί με τις ανάγκες τους, δημιουργώντας, μόλις πριν από δύο μήνες, έναν

μικρό συνεργατικό χώρο, το M97 Workspace, που προσφέρει χώρο εργασίας σε remote workers, επισκέπτες και επαγγελματίες της περιοχής. «Θα μου δώσει πολλή χαρά να συμβάλω ώστε η Καστοριά να αποτελέσει μια ακόμη επιλογή για τους ψηφιακούς νομάδες», αναφέρει ο ίδιος, τονίζοντας πως μέχρι στιγμής ο χώρος προσελκύει ντόπιους που δουλεύουν remotely ή ακόμη και άτομα που μένουν στο εξωτερικό αλλά έρχονται να επισκεφθούν δικούς τους ανθρώπους στη γραφική πόλη της Βόρειας Ελλάδας. «Θέλουμε να προσελκύσουμε κόσμο που δεν έχει ακούσει ποτέ ξανά την Καστοριά ως προορισμό για ψηφιακή εργασία», προσθέτει στην «Κ» ο Ιωάννης Τζιώρος, συνεργάτης του Μάρκου, υπεύθυνος λειτουργίας και marketing στο M97.

5 λόγοι που η Orthodoxou Insurance ξεχωρίζει στην ασφάλιση

Η ΕΠΙΛΟΓΗ της σωστής ασφαλιστικής δεν αφορά μόνο το κόστος. Αφορά την εμπιστοσύνη, την άμεση εξυπηρέτηση και τη βεβαιότητα ότι υπάρχει ένας

συνεργάτης δίπλα σας όταν τον χρειαστείτε. Η Orthodoxou Insurance προσφέρει ολοκληρωμένες ασφαλιστικές λύσεις για ιδιώτες και επιχειρήσεις,

συνδυάζοντας εμπειρία, εξατομικευμένη εξυπηρέτηση και συνεργασίες με κορυφαίες ασφαλιστικές εταιρείες.

1. Προσωπικές και επαγγελματικές ασφαλιστικές λύσεις

Είτε αναζητάτε ασφάλιση για το αυτοκίνητο, την κατοικία, την υγεία ή τα ταξίδια σας, είτε χρειάζεστε εξειδικευμένες ασφαλιστικές καλύψεις για την επιχείρησή σας, η Orthodoxou Insurance προτείνει λύσεις προσαρμοσμένες στις δικές σας ανάγκες. Στόχος είναι να εξασφαλίσετε τη σωστή προστασία, χωρίς περιττές καλύψεις ή έξοδα.

2. Πολυετής εμπειρία και αξιοπιστία

Με πολυετή παρουσία στον ασφαλιστικό κλάδο, η Orthodoxou Insurance έχει αποκτήσει την εμπειρία και την τεχνογνωσία που απαιτούνται για να προσφέρει αξιόπιστες συμβουλές και ολοκληρωμένες ασφαλιστικές λύσεις. Η εμπιστοσύνη που χτίζει με τους πελάτες της αποτελεί το θεμέλιο κάθε συνεργασίας.

3. Εξατομικευμένη καθοδήγηση

Κάθε άνθρωπος και κάθε επιχείρηση έχουν διαφορετικές ανάγκες. Η ομάδα της Orthodoxou Insurance αφιερώνει χρόνο για να κατανοήσει τις απαιτήσεις κάθε πελάτη και να προτείνει την ασφαλιστική λύση που ανταποκρίνεται πραγματικά στις ανάγκες και τον προϋπολογισμό του.

4. Συνεργασία με κορυφαίες ασφαλιστικές εταιρείες

Χάρη στις συνεργασίες της με αναγνωρισμένες ασφαλιστικές εταιρείες, η Orthodoxou Insurance μπορεί να συστήνει επιλογές και να προτείνει αξιόπιστες καλύψεις με

ανταγωνιστικούς όρους, δίνοντας στους πελάτες περισσότερες επιλογές και μεγαλύτερη ευελιξία.

5. Εξυπηρέτηση σε τέσσερις γλώσσες

Η σωστή επικοινωνία είναι το πρώτο βήμα για μια επιτυχημένη συνεργασία. Η Λειτουργός της Orthodoxou Insurance εξυπηρετεί πελάτες στα Ελληνικά, Αγγλικά, Ρωσικά και Βουλγαρικά, διασφαλίζοντας ότι κάθε πελάτης μπορεί να επικοινωνήσει στη γλώσσα που τον εξυπηρετεί καλύτερα, να ενημερωθεί σωστά και να αισθάνεται σιγουριά σε κάθε στάδιο της ασφαλιστικής του κάλυψης.

Η σωστή ασφάλιση ξεκινά από τον σωστό συνεργάτη

Στην Orthodoxou Insurance, η ασφάλιση δεν είναι απλώς ένα συμβόλαιο. Είναι μια σχέση εμπιστοσύνης που βασίζεται στην προσωπική εξυπηρέτηση, τη διαφάνεια και την ουσιαστική φροντίδα του πελάτη. Είτε πρόκειται για προσωπικές είτε για επαγγελματικές ασφαλιστικές ανάγκες, η ομάδα της Orthodoxou Insurance είναι έτοιμη να σας βοηθήσει να επιλέξετε τη λύση που σας ταιριάζει.

Επικοινωνήστε μαζί μας
Orthodoxou Insurance
Τηλέφωνο: +357 24 841 132
Email: insurance@orthodoxou.com.cy
Website: orthodoxouinsurance.com

Επικοινωνήστε μαζί μας σήμερα και αφήστε μας να σας βοηθήσουμε να βρείτε την ασφαλιστική λύση που ανταποκρίνεται στις προσωπικές ή επαγγελματικές σας ανάγκες.

**Orthodoxou
Employment**

126.817 διανυκτερεύσεις ανά 1.000 κατοίκους

Στο Νότιο Αιγαίο η αναλογικά μεγαλύτερη συγκέντρωση τουριστών στην Ευρώπη

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Η εικόνα ενός καλοκαιρινού ελληνικού νησιού που σφύζει από ζωή, με γεμάτα σοκάκια και πολύβουες ακτές, αποτελεί αναμφίβολα τη λαμπερή βίτρινά της εθνικής μας οικονομίας. Ωστόσο, πίσω από τη γοητεία των διάσημων προορισμών κρύβεται μια πραγματικότητα που πλέον αποτυπώνεται καθαρά και στις επίσημες εκθέσεις της Eurostat (*Regions in Europe*): η Ελλάδα, και ειδικότερα το Νότιο Αιγαίο σπκώνει το μεγαλύτερο τουριστικό βάρος σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή ήπειρο. Η διπλή ανάγνωση της «τουριστικής έντασης» (διανυκτερεύσεις ανά 1.000 κατοίκους) και της «τουριστικής πυκνότητας» (διανυκτερεύσεις ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο) φέρνει στο φως τα πρωτοφανή επίπεδα συγκέντρωσης επισκεπτών σε εξαιρετικά περιορισμένο γεωγραφικό χώρο.

Σύμφωνα με τα συγκριτικά δεδομένα της Eurostat, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατατάχ την 1η θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση στην τουριστική ένταση, καταγράφοντας 126.817 διανυκτερεύσεις ανά 1.000 κατοίκους – δηλαδή σχεδόν 127 διανυκτερεύσεις για κάθε μόνιμο κάτοικο του νησιωτικού συμπλέγματος. Το μέγεθος αυτό είναι σχεδόν 19 φορές υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, ο οποίος διαμορφώνεται μόλις στις 6.725 διανυκτερεύσεις. Ταυτόχρονα, η χωρική πυκνότητα εκτινάσσεται στις περίπου 6.950 διανυκτερεύσεις ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο, μέγεθος που υπερβαίνει κατά δέκα φορές τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (680 διανυκτερεύσεις/τ.χλμ.). Στη 2η θέση πανευρωπαϊκά ακολουθούν τα Ιόνια Νησιά με 103.440 διανυκτερεύσεις ανά 1.000 κατοίκους (103 ανά κάτοικο) και πυκνότητα που αγγίζει τις 9.100 διανυκτερεύσεις ανά τ.χλμ. λόγω της μικρής έκτασης των νησιών.

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, με έδρα την Ερμούπολη της Σύρου, απαρτίζεται από τις Κυκλάδες και τα Δωδεκάνησα. Στις Κυκλάδες δε-

σπόζουν διεθνείς προορισμοί όπως η Σαντορίνη και η Μύκονος, μαζί με τη Νάξο, την Πάρο, την Τήνο, την Ανδρο, τη Μήλο, τη Σίφνο, την Ιο και την Αμοργό. Αντίστοιχα, στα Δωδεκάνησα ξεχωρίζουν η Ρόδος και η Κως, πλαίσιοιμένες από την Κάλυμνο, την Πάτμο, την Κάρπαθο, τη Λέρο, τη Σύμη, την Αστυπάλαια και το ακριτικό Καστελλόριζο. Οι δύο ελληνικές περιφέρειες υπερτερούν αισθητά έναντι παραδοσιακών κολοσσών, όπως το αυστριακό Τιρόλο (61 διανυκτερεύσεις/κάτοικο και 3.800 ανά τ.χλμ.) ή οι ισπανικές Βαλεαρίδες Νήσοι (57 διανυκτερεύσεις/κάτοικο).

Η πραγματική πίεση, ωστόσο, γίνεται αντιληπτή όταν συνεξετάσουμε τη χρονική συγκέντρωση των αφίξεων. Τον Αύγουστο, στην καρδιά του καλοκαιριού, η τουριστική ένταση εκτινάσσεται στις 26,9 διανυκτερεύσεις ανά κάτοικο στο Νότιο Αιγαίο και στις 24,9 στα Ιόνια Νησιά. Πρακτικά, τις ημέρες κορύ-

Στη 2η θέση πανευρωπαϊκά ακολουθούν τα Ιόνια Νησιά με 103.440 διανυκτερεύσεις ανά 1.000 κατοίκους.

φωσης οι επισκέπτες είναι περισσότεροι από τους μόνιμους κατοίκους. Παράλληλα, η εξάρτηση από το εξωτερικό είναι σχεδόν απόλυτη: το 94,6% των διανυκτερεύσεων στην Κρήτη, το 93,6% στα Ιόνια Νησιά και το 92,0% στο Νότιο Αιγαίο πραγματοποιείται από αλλοδαπούς ταξιδιώτες, έναντι μόλις 48,0% στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Η εικόνα αυτή έγινε ακόμη πιο έντονη τα τελευταία χρόνια. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος και του ΙΝΣΕΤΕ, οι διανυκτερεύσεις μη κατοίκων στη χώρα ανήλθαν σε 240,8 εκατ. το 2024, ενώ το 2025 σημείωσαν νέα άνοδο φτάνοντας τα 244,67 εκατ. (+1,6%). Αντίστοιχα, οι ταξιδιωτι-

Ο «χάρτης» των διανυκτερεύσεων

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΤΑΣΗ (διανυκτερεύσεις ανά 1.000 κατοίκους)	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ (διανυκτερεύσεις ανά τ.χλμ.)	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ / ΕΘΝΙΚΗ ΘΕΣΗ
Νότιο Αιγαίο	126.817	6.950	#1 στην Ε.Ε.
Ιόνια Νησιά	103.440	9.100	#2 στην Ε.Ε.
Κρήτη	50.000	3.900	Top-10 Ε.Ε.
Αττική	3.100	3.200	Αστικός κόμβος
Κεντρική Μακεδονία	4.500	440	Περιφερειακός πόλος
Βόρειο Αιγαίο	6.800	370	Μέση νησιωτική
Πελοπόννησος	4.000	155	Εθνική κλίμακα
Ηπειρος	3.500	125	Εθνική κλίμακα
Θεσσαλία	2.800	140	Εθνική κλίμακα
Ανατ. Μακεδονία - Θράκη	2.700	170	Οδικός τουρισμός
Δυτική Ελλάδα	2.300	130	Χαμηλή ένταση
Στερεά Ελλάδα	2.000	70	Εγκάρσιος προσανατολισμός
Δυτική Μακεδονία	1.000	25	Ελάχιστη ένταση
Βαλεαρίδες (Ισπανία)	57.000	11.500	Κορυφαίος ευρωπαϊκός προορισμός
Τιρόλο (Αυστρία)	61.000	3.800	Κορυφαίος ορεινός προορισμός
Μέσος όρος Ε.Ε.-27	6.725	680	

ΠΗΓΕΣ: Eurostat - Regional Tourism Statistics / Regions in Europe, Τράπεζα της Ελλάδος - έρευνα συνόρων και ταξιδιωτικό ισοζύγιο, ΙΝΣΕΤΕ Intelligence
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

κές εισπράξεις άγγιξαν το ιστορικό ρεκόρ των 23,63 δισ. ευρώ και οι αφίξεις τους 43,31 εκατ. ταξιδιώτες. Η επιπλέον αυτή κίνηση διοχετεύθηκε με εξαιρετικά ασύμμετρο τρόπο: μόλις 5 από τις 13 περιφέρειες συγκέντρωσαν το 87,9% των συνολικών διανυκτερεύσεων και το 89,9% των εσόδων της χώρας. Το Νότιο Αιγαίο διατήρησε την πρώτη θέση με 53,12 εκατ. διανυκτερεύσεις και 6,62 δισ. ευρώ εισπράξεις, ενώ ακολούθησαν η Αττική (48,98 εκατ.), η Κρήτη (48,62 εκατ.), η Κεντρική Μακεδονία (28,35 εκατ.) και τα Ιόνια Νησιά (25,86 εκατ.). Επιπλέον, οι 5,61 εκατ. επιβάτες κρουαζιέρας δημιούργησαν έντονη στιγμιαία συμφόρηση σε λιμάνια-ορόσημα,

όπως η Σαντορίνη, η Μύκονος, η Ρόδος και η Κέρκυρα. Στον αντίποδα αυτής της νησιωτικής υπερσυγκέντρωσης, η υπόλοιπη Ελλάδα κινείται σε πολύ πιο ήρεμους ρυθμούς. Ενώ η Αττική και η Κεντρική Μακεδονία εμφανίζουν υψηλή χωρική πυκνότητα λόγω αστικού ιστού, αλλά χαμηλή τουριστική ένταση λόγω πληθυσμού, οι υπόλοιπες οκτώ περιφέρειες (Πελοπόννησος, Ηπειρος, Θεσσαλία, Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, Δυτική Ελλάδα, Στερεά Ελλάδα, Βόρειο Αιγαίο και Δυτική Μακεδονία) μοιράζονται αθροιστικά μόλις το 12,1% των διανυκτερεύσεων.

Η σύγκριση των ευρωπαϊκών

δείκτων με τις εθνικές καταγραφές αναδεικνύει μια ξεκάθαρη ευκαιρία αλλά και μια μεγάλη ευθύνη. Η διεθνής ακτινοβολία της χώρας παραμένει ακλόνητη, όμως για να προστατευθούν η φυσική ομορφιά και η ποιότητα ζωής στα νησιά μας, είναι απαραίτητη η ενίσχυση των βασικών υποδομών – ύδρευσης, ενέργειας και διαχείρισης απορριμμάτων.

Ταυτόχρονα, το μεγάλο στοιχείο για το μέλλον του ελληνικού τουρισμού είναι η σταδιακή διάχυση των ταξιδιωτικών ροών προς την πανέμορφη και φιλόξενη ενδοχώρα, εξασφαλίζοντας ισόρροπη ανάπτυξη και διαφυλάσσοντας τη μοναδική ταυτότητα των τόπων μας.

Ευρωπαϊκό πλαίσιο για παρεμβάσεις δήμων και περιφερειών στο Airbnb

της ανταποκρίτριας μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗ

Νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο, που θα επιτρέπει σε πόλεις και περιφέρειες να παρεμβαίνουν πιο αποφασιστικά στην αγορά των βραχυχρόνιων μισθώσεων, προετοιμάζει η Κομισιόν, επιχειρώντας να αντιμετωπίσει μία από τις πιυκές της στεγαστικής κρίσης, που πλήττει κυρίως δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η συγκεκριμένη πρωτοβουλία στο πλαίσιο της πράξης για την προσιτή στέγη (Affordable Housing Act), αναμένεται να υιοθετηθεί από το Κολέγιο των Επιτρόπων την επόμενη εβδομάδα.

Η πρωτοβουλία έχει ήδη προαναγγελθεί, ωστόσο το νέο στοιχείο είναι ότι θα επικεντρώνεται σε μεγάλο βαθμό στις βραχυχρόνιες μισθώσεις τύπου Airbnb και στη δυνατότητα των τοπικών αρχών να λαμβάνουν μέτρα σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από έντονη στεγαστική «πίεση».

Πάντως, η Κομισιόν δεν προσανατολίζεται σε ενιαίο ευρωπαϊκό πλαίσιο στον αριθμό των ημερών που μπορεί να ενοικιάζεται ένα ακίνητο, ούτε σε γενικευμένη απαγόρευση σε βραχυχρόνιες μισθώσεις. Αντίθετα, στόχος είναι να δημιουργηθεί σαφέστερο ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο, ώστε περιφέρειες και δήμοι να μπορούν να επιβάλλουν αναλογικούς και τοπικά προσαρμοσμένους περιορισμούς, όταν αποδεικνύεται ότι η προσφορά προσιτής κατοικίας βρίσκεται υπό πίεση.

Το ζήτημα της «αναλογικότητας»

Σύμφωνα με δημοσίευμα των Financial Times, πόλεις όπως η Φλωρεντία (φωτογραφία), το Παρίσι, το Αμστερνταμ και το Βερολίνο έχουν επιχειρήσει να περιορίσουν τις βραχυχρόνιες μισθώσεις, όμως τα μέτρα συχνά οδηγούνται στα δικαστήρια από ιδιοκτήτες και σχετικές επιχειρήσεις, που επικαλούνται την ευρωπαϊκή ελευθερία παροχής υπηρεσιών.

έχει καταστεί ιδιαίτερα κρίσιμη. Σύμφωνα με δημοσίευμα των Financial Times, πόλεις όπως η Φλωρεντία, το Παρίσι, το Αμστερνταμ και το Βερολίνο έχουν ήδη επιχειρήσει να περιορίσουν τις βραχυχρόνιες μισθώσεις –μέσω αδειοδοτήσεων, ορίων στις διανυκτερεύσεις ή απαγορεύσεις νέων καταχωρίσεων–, όμως τα μέτρα συχνά οδηγούνται στα δικαστήρια από ιδιοκτήτες και σχετικές επιχειρήσεις, που επικαλούνται την ευρωπαϊκή ελευθερία παροχής υπηρεσιών.

Κατά τη διαβούλευση που προηγήθηκε, κράτη-μέλη και τοπικές

αρχές ζήτησαν από τις Βρυξέλλες μεγαλύτερη νομική σαφήνεια. Η Κομισιόν έχει παραδεχθεί ότι δεν μπορεί να υπάρξει ενιαίος ορισμός για τις λεγόμενες περιοχές υπό στεγαστική πίεση, καθώς οι συνθήκες διαφέρουν σημαντικά από πόλη σε πόλη, ενώ δήμοι και περιφέρειες έχουν ζητήσει «εργαλειοθήκη» μέτρων συμβατών με το δικαίο της Ε.Ε.

Στην Ελλάδα, πάντως, από την 1η Ιανουαρίου 2025 έχει «παράγει» η εγγραφή νέων ακινήτων στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής στο 1ο, 2ο και 3ο Δημοτι-

κατά τη διαβούλευση που προηγήθηκε, κράτη-μέλη και τοπικές αρχές ζήτησαν από τις Βρυξέλλες μεγαλύτερη νομική σαφήνεια. Η Κομισιόν έχει παραδεχθεί ότι δεν μπορεί να υπάρξει ενιαίος ορισμός για τις λεγόμενες περιοχές υπό στεγαστική πίεση, καθώς οι συνθήκες διαφέρουν σημαντικά από πόλη σε πόλη, ενώ δήμοι και περιφέρειες έχουν ζητήσει «εργαλειοθήκη» μέτρων συμβατών με το δικαίο της Ε.Ε.

Η «έκρηξη» των βραχυχρόνιων μισθώσεων στην Ε.Ε. εξηγεί την αυξανόμενη πίεση για ευρωπαϊκά παρεμβάση. Σύμφωνα με στοιχεία της Κομισιόν, η δραστηριότητα στις βρα-

Οι περιορισμοί και η ανάγκη για υποδομές

Η κυβέρνηση έχει λάβει συγκεκριμένα μέτρα για τη διαχείριση των προορισμών που επιβαρύνονται περισσότερο από τον τουρισμό, επιβάλλοντας τελευταία περιορισμούς στη νέα δόμηση ξενοδοχείων και καταλυμάτων μέσω του νέου χωροταξικού σχεδίου για τον τουρισμό, αυξάνοντας τα απαιτούμενα στρέμματα για αρτιότητα των οικοπέδων και θέτοντας περιορισμούς στον μέγιστο αριθμό δωματίων των ξενοδοχείων. Επίσης, έχει δρομολογήσει τα ειδικά πολεοδομικά σχέδια για νησιά όπως η Μύκονος, η Σαντορίνη και η Μήλος, που προβλέπουν αυστηρότερους περιορισμούς. Επιπλέον, έχουν τεθεί τέλη στους επιβάτες της κρουαζιέρας ενώ γενικότερα δήμοι και περιφέρειες ενθαρρύνονται να προχωρήσουν σε μελέτες φέρουσας ικανότητας. Ωστόσο, η πίεση στα νησιά απαιτεί επίσης και την εκτέλεση σημαντικών έργων υποδομών, όχι μόνο για τα οδικά δίκτυα, αλλά και για την ύδρευση, την ηλεκτροδότηση, τη διαχείριση λυμάτων και γενικότερα τη διαχείριση των προορισμών. Αν η Περιφέρεια του Νοτίου Αιγαίου κατέχει τα σκήπτρα της τουριστικής πίεσης στην Ευρώπη, η εστίαση στους κορυφαίους διεθνείς πόλους έλξης, όπως η Σαντορίνη και η Μύκονος, αποκαλύπτει μια εικόνα ασύλληπτης χωρικής και πληθυσμιακής συγκέντρωσης. Στη Σαντορίνη των περίπου 15.000 μόνιμων κατοίκων και των μόλις 76 τετραγωνικών χιλιομέτρων, οι διανυκτερεύσεις υπολογίζονται σε περίπου 235 ανά κάτοικο και ξεπερνούν τις 48.000 ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο, μέγεθος σχεδόν διπλάσιο από τον περιφερειακό μέσο όρο και 35 φορές υψηλότερο από το ευρωπαϊκό επίπεδο αναφοράς. Σε ανάλογα δυσθεώρητα ύψη κινείται και η Μύκονος, όπου καταγράφονται πάνω από 215 διανυκτερεύσεις ανά μόνιμο κάτοικο και περίπου 27.000 διανυκτερεύσεις ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο. Η τουριστική πυκνότητα κλινών στα δύο νησιά, με 863 και 611 κλίνες ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο αντίστοιχα, συνιστά την υψηλότερη πανελλαδικά, δοκιμάζοντας καθημερινά τα όρια των τοπικών δικτύων. Το φαινόμενο αυτό εντείνεται περαιτέρω από το ρεύμα της κρουαζιέρας, καθώς πάνω από 2,5 εκατ. ημερήσιοι ταξιδιώτες αποβιβάζονται ετησίως στα δύο νησιά, δημιουργώντας έντονη στιγμήα συμφόρηση στα γραφικά σοκάκια χωρίς να αποτυπώνονται στις επίσημες διανυκτερεύσεις, υπονομιμίζοντας την επιτακτική ανάγκη για ουσιαστική διαχείριση της φέρουσας ικανότητας και προστασία της αυθεντικότητάς τους.

χυχρόνιες μισθώσεις αυξήθηκε κατά σχεδόν 93% μεταξύ 2018 και 2024. Η τάση συνεχίστηκε και το 2025, καθώς, σύμφωνα με τη Eurostat, οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα οι οποίες κλείστηκαν μέσω Airbnb, Booking και Expedia έφθασαν σε 951,6 εκατ., αυξημένες κατά 11,4% μέσα σε έναν χρόνο. Η Ελλάδα κατέγραψε περίπου 52 εκατ. διανυκτερεύσεις μέσω των συγκεκριμένων πλατφορμών το 2025, την πέμπτη υψηλότερη επίδοση στην Ε.Ε. μετά τη Γαλλία, την Ισπανία, την Ιταλία και τη Γερμανία. Ωστόσο, τα ίδια στοιχεία εξηγούν γιατί οι Βρυξέλλες αποφεύγουν μια οριζόντια λύση. Οι βραχυχρόνιες μισθώσεις αντιστοιχούν σε περίπου 1,2% του συνολικού στεγαστικού αποθέματος της Ε.Ε., όμως η εικόνα αλλάζει δραματικά σε ορισμένους τουριστικούς προορισμούς και ιστορικά κέντρα, όπου μπορεί να φθάνουν ακόμη και το 20% των κατοίκων. Μόλις το 3,7% του πληθυσμού της Ε.Ε. ζει σε δήμους όπου το ποσοστό των βραχυχρόνιων μισθώσεων ξεπερνά το 5%.

Παράλληλα, ο τουρισμός παραμένει στρατηγικός για την ευρωπαϊκή οικονομία, καθώς το 2024 η Ε.Ε. υποδέχθηκε 758 εκατ. επισκέπτες, με τον κλάδο να αντιπροσωπεύει περίπου το 10% του ΕΠΙ και το 10% της απασχόλησης.

Αυτή ακριβώς την ισορροπία θα επιδιώξει να εξασφαλίσει η νέα πράξη για την προσιτή στέγη: να διατηρήσει, δηλαδή, τα οικονομικά οφέλη των βραχυχρόνιων μισθώσεων και του τουρισμού, αλλά να δώσει στις τοπικές αρχές ισχυρότερα «εργαλεία» όταν η τουριστική χρήση αρχίζει να εκτοπίζει τη μόνιμη κατοικία.

Ομολόγο 500 εκατ. από την Πειραιώς

Την έκδοση ομολόγου υψηλής εξοφλτικής προτεραιότητας ύψους 500 εκατ. ευρώ με ετήσιο σταθερό κουπόνι 4% ολοκλήρωσε η Τράπεζα Πειραιώς. Η έκδοση προσείληκε το ενδιαφέρον σημαντικού αριθμού θεσμικών επενδυτών και το σύνολο των εντολών υπερέβη τα 2,5 δισ. ευρώ, υπερκαλύπτοντας πάνω από 5 φορές τον επιδιωκόμενο στόχο των 500 εκατ.

Το ομολόγο είναι διάρκειας 6

ετών, με την απαίτηση MREL. Το νέο ομολόγο της Πειραιώς συγκέντρωσε ισχυρό επενδυτικό ενδιαφέρον με συμμετοχή περισσότερων από 130 θεσμικών επενδυτών, με το 55% να κατανέμεται σε διαχειριστές κεφαλαίων, το 25% σε τράπεζες, το 16% σε ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικά ταμεία και το 4% σε λοιπούς επενδυτές. Το 85% της έκδοσης διατέθηκε σε διεθνείς θεσμικούς επενδυτές, με τη ζήτηση να προέρχεται κυρίως από τη Γαλλία (24%), τις χώρες της περιοχής DACH – Γερμανία, Αυστρία, Ελβετία (17%) και τις χώρες Benelux – Βέλγιο, Ολλανδία, Λουξεμβούργο (13%).

Η συναλλαγή σηματοδοτεί την πρώτη έκδοση της τράπεζας μετά την πλήρη ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας από όλους τους οικους αξιολόγησής, καθώς και την πρώτη ομολογιακή έκδοση της Πειραιώς για το 2026. Ο τίτλος τιμολογήθηκε με πιστωτικό περιθώριο στις 90 μονάδες βάσης πάνω από το αντίστοιχο επιτόκιο βάσης, σημαντικά χαμηλότερα σε σχέση με τον αρχικό στόχο των 115-120 μονάδων. Πρόκειται για το χαμηλότερο πιστωτικό περιθώριο που έχει επιτύχει ποτέ η Πειραιώς σε έκδοση υψηλής εξοφλτικής προτεραιότητας, καθώς και το χαμηλότερο περιθώριο που έχει καταγραφεί ποτέ στην ελληνική αγορά, για παρόμοια έκδοση αντίστοιχης διάρκειας. Το τελικό κουπόνι καθορίστηκε στο 4%, με την τιμή διάθεσής να διαμορφώνεται στο 99,902%.

Το ομολόγο είναι διάρκειας 6 ετών, με δικαίωμα ανάκλησης στα 5 έτη και θα διαπραγματεύεται στο χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου – Euro MTF Market, ενώ αναμένεται να λάβει αξιολόγηση στην επενδυτική βαθμίδα «Baa2» από τον οίκο Moody's Ratings.

Οι BNP PARIBAS, Goldman Sachs Bank Europe SE, J.P. Morgan, Natixis (B&D), Santander, και UBS Investment Bank ενήργησαν ως από κοινού ανάδοχοι του βιβλίου προσφορών. Οι Ambrosia Capital και Τράπεζα Πειραιώς ενήργησαν ως από κοινού κύριοι συντονιστές της έκδοσης. Οι A&O Shearman και δικηγορική εταιρεία Μπεννίτσας ενήργησαν ως νομικοί σύμβουλοι της Πειραιώς.

Τα έσοδα της έκδοσης θα διατεθούν για εταιρικούς και χρηματοδοτικούς σκοπούς, καθώς και για τη διασφάλιση της συμμόρ-

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Σημαντική βελτίωση στις ταχύτητες των σταθερών συνδέσεων καταγράφουν τα στοιχεία της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων για το 2025. Κατά τη διάρκεια του 2025 πραγματοποιήθηκαν 8.412 μετρήσεις από 1.101 σταθερές συνδέσεις εγγεγραμμένων χρηστών στην πλατφόρμα της EETT. Η μέση ταχύτητα download σε όλη τη χώρα έφτασε πέρυσι στα 163,82 Mbps, από 110,94 Mbps το 2024, καταγράφοντας αύξηση 47,66%. Η διάμεση ταχύτητα αυξήθηκε στα 91,74 Mbps, από 70,42 Mbps ένα χρόνο νωρίτερα.

Ακόμη μεγαλύτερη ήταν η μεταβολή στο upload. Η μέση

Οι υψηλότερες ταχύτητες εμφανίζονται σε Γαλλία, Νέα Ιωνία και Λυκόβρυση - Πεύκη. Χαμηλότερες επιδόσεις καταγράφονται σε δυτική και ανατολική Αττική.

ταχύτητα ανόδου υπερτριπλασιάστηκε μέσα σε ένα χρόνο, από 25,18 Mbps το 2024 σε 80,38 Mbps το 2025, σημειώνοντας αύξηση 219,21%. Η διάμεση ταχύτητα, ωστόσο, αυξήθηκε πολύ πιο συγκρατημένα, από 9,62 Mbps σε 13,88 Mbps.

Η μεγάλη διαφορά ανάμεσα στις δύο τιμές είναι ενδεικτική. Η μέση ταχύτητα υπολογίζεται από όλες τις μετρήσεις και μπορεί να επηρεαστεί σημαντικά

Στα δίκτυα κινητής η Αττική διατηρεί την πρωτιά, με μέση ταχύτητα άνω των 180 Mbps. Εντός της περιφέρειας ξεχωρίζουν το Μαρούσι και τα Σπάτα - Αρτέμιδα, ενώ υψηλές επιδόσεις καταγράφονται γενικότερα στα βόρεια, κεντρικά και ανατολικά προάστια.

από τις πολύ υψηλές ταχύτητες. Η διάμεση δείχνει τη μέτρηση που βρίσκεται στη μέση: οι μισές μετρήσεις είναι χαμηλότερες και οι άλλες μισές υψηλότερες. Έτσι, ενώ η μέση ταχύτητα upload έφτασε στα 80,38 Mbps, η διάμεση ήταν 13,88 Mbps. Με απλά λόγια, οι πολύ γρήγορες συνδέσεις ανεβάζουν σημαντικά τον μέσο όρο, επομένως τα 80,38 Mbps δεν σημαίνουν ότι αυτή είναι η ταχύτητα που βλέ-

πει ο τυπικός χρήστης.

Η EETT αποδίδει την ιδιαίτερα μεγάλη αύξηση των ταχυτήτων ανόδου στις σημαντικές αναβαθμίσεις των προγραμμάτων οπτικής ίνας από τους τρεις μεγάλους παρόχους στο τέλος του 2024. Στο πρόγραμμα των 300 Mbps, για παράδειγμα, η ονομαστική ταχύτητα upload αυξήθηκε από 30 σε 150 Mbps, ενώ στο πρόγραμμα των 500 Mbps από 50 σε 250 Mbps. Στη

σύνδεση του 1 Gbps, η ταχύτητα ανόδου αυξήθηκε από 100 σε 500 Mbps.

Η Αττική καταγράφει τις υψηλότερες ταχύτητες Ιντερνέτ στη χώρα, τόσο σταθερές όσο και κινητής τηλεφωνίας, χωρίς όμως η εικόνα να είναι ομοιόμορφη σε όλες τις περιοχές. Οι διαφορές είναι αισθητές ακόμη και μεταξύ γειτονικών δήμων, καθώς η ανάπτυξη των σύγχρονων τηλεπικοινωνιακών υποδομών δεν

έχει προχωρήσει με τον ίδιο ρυθμό σε ολόκληρο το λεκανοπέδιο.

Στο σταθερό Ιντερνέτ η Αττική βρίσκεται στην κορυφή της περιφερειακής κατάταξης, με τις καλύτερες επιδόσεις να εντοπίζονται κυρίως στο κεντρικό και στο βόρειο τμήμα της Αθήνας. Οι Δήμοι Γαλατσίου, Νέας Ιωνίας και Λυκόβρυσης - Πεύκης εμφανίζουν τις υψηλότερες ταχύτητες, ενώ χαμηλότερες επιδόσεις καταγράφονται σε τμήματα της δυτικής και της ανατολικής Αττικής. Μετά την Αττική ακολουθεί η Κεντρική Μακεδονία, ενώ στην ενδιάμεση κατηγορία, με ταχύτητες 90-120 Mbps, βρίσκονται η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, η Δυτική Μακεδονία και η Θεσσαλία. Κάτω από τα 90 Mbps κινούνται η Ηπειρος, τα Ιόνια Νησιά, η Δυτική Ελλάδα, η Στερεά Ελλάδα, η Πελοπόννησος, το Βόρειο και το Νότιο Αιγαίο και η Κρήτη.

Στα δίκτυα κινητής η Αττική διατηρεί την πρωτιά, με μέση ταχύτητα άνω των 180 Mbps. Εντός της περιφέρειας ξεχωρίζουν το Μαρούσι και τα Σπάτα - Αρτέμιδα, ενώ υψηλές επιδόσεις καταγράφονται γενικότερα στα βόρεια, κεντρικά και ανατολικά προάστια.

Στην υπόλοιπη χώρα ακολουθούν το Νότιο και το Βόρειο Αιγαίο και η Δυτική Μακεδονία, με ταχύτητες περίπου 160-170 Mbps. Στην περιοχή των 150-160 Mbps κινούνται η Κεντρική Μακεδονία, η Δυτική Ελλάδα και η Κρήτη, ενώ στα 140-150 Mbps βρίσκονται η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, η Ηπειρος, η Θεσσαλία, τα Ιόνια Νησιά και η Πελοπόννησος. Τη χαμηλότερη επίδοση καταγράφει η Στερεά Ελλάδα, με ταχύτητα κάτω από 140 Mbps.

Θέατρο Ριάλτο

4 - 6

4 ΠΑΡ 19:00 - 22:00,
5 ΣΑΒ & 6 ΚΥΡ 18:00 - 22:00
LUX_KILL - Σουζάνα Φιαλάς
Συνεργαζόμενος Καλλιτέχνης 2026 (12+)

Το *LUX_KILL* είναι μια μπρουταλιστική χορογραφική παρέμβαση εγκατεστημένη στον υποσκηνιακό χώρο του Θεάτρου Ριάλτο. Η εγκατάσταση επιβάλλει μια απότομη αρχιτεκτονική μετάβαση, αποσιώνοντας τους επισκέπτες από τη βελούδινη ασφάλεια της παραδοσιακής θέασης και βυθίζοντάς τους σε έναν ψυχρό, υπόγειο διάδρομο. Αποδομώντας ένα Αλγοριθμικό Σώμα μέσα από τρεις αποσυναρμολογημένες οθόνες, το περιβάλλον είναι εγγενώς αντιδραστικό. Καθώς οι επισκέπτες διασχίζουν τον χώρο, η φυσική τους παρουσία υπερφορτώνει το σύστημα, πυροδοτώντας οπτικές παραμορφώσεις σε πραγματικό χρόνο και καταρρεύσεις του (frame-rate) στις εκτεθειμένες οθόνες. Ο θεατής δεν αντιμετωπίζεται ως παθητικός παρατηρητής, αλλά ως ένας φυσικός, παρεμβατικός παράγοντας (glitch) που διαφεύγει ενεργά την ψηφιακή χορογραφία. Σύλληψη & Καλλιτεχνική Διεύθυνση: Σουζάνα Φιαλάς, Creative Technologist & Developer: Dominica Zofia Matos Nogueira da Gama. **Είσοδος Ελεύθερη**

7 - 9

ΔΕΥ, ΤΡΙ, ΤΕΤ 19:00
EXPLICIT - Lars von Trier (18+)

Το νέο πρότζεκτ του Θεάτρου Ριάλτο, με τίτλο EXPLICIT, αποτελεί μια προσπάθεια επαναπροσέγγισης και αναστοχασμού ταινιών που μας έχουν προβληματίσει, εξοργίσει, ιντριγκάρι, σκακάρει, εμπνεύσει και καθηλώσει. Αυτή η πρώτη έκδοση επικεντρώνεται στον σκηνοθέτη Lars Von Trier. Στο τριήμερο αυτό, θα προβληθούν ορισμένες από τις σημαντικότερες ταινίες του σκηνοθέτη, ενώ θα πλαισιώνονται από συζήτηση με επαγγελματίες του κινηματογράφου σε θέματα γύρω από τη συναίνεση, τη βία και την καλλιτεχνική ελευθερία. Σε συνεργασία με την Κινηματογραφική Λέσχη Λεμεσού. Θα προβληθούν οι ταινίες: *Breaking the Waves*, *Dancer in the Dark*, *Nymphomaniac*, *The House that Jack Built* και *Antichrist*. Με ελληνικούς και αγγλικούς υπότιτλους. **€8 (ανά ταινία)**

12 -13

ΣΑΒ 20:00 & ΚΥΡ 19:00 (165')
Το Βουί - Λουίζα Παπαλοΐζου
À Vendre Theatre Group & Humart (15+)

Το πολυβραβευμένο μυθιστόρημα της Λουίζας Παπαλοΐζου μεταφέρεται στη θεατρική σκηνή, σε διασκευή και σκηνοθεσία της Μαρίας Κυριάκου, ζωντανεύοντας τον κόσμο του Ξενί, της Κόρης και του Σουηδού, μέσα σε ένα ποιητικό σκηνικό όπου διασταυρώνονται η μνήμη, η απώλεια και η αναζήτηση της ταυτότητας. Με μια σύγχρονη δραματοουργία, η παράσταση μεταφέρει στη σκηνή τη γλώσσα, την ατμόσφαιρα και τη συγκινησιακή δύναμη του βιβλίου. Συγγραφέας: Λουίζα Παπαλοΐζου. Σκηνοθεσία & Διασκευή: Μαρία Κυριάκου. **€20 / 16**

18 - 20

ΠΑΡ, ΣΑΒ, ΚΥΡ 19:00
4ο Showcase Χορογραφίας
Κύπρου (16+)

Το Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού του Υφυπουργείου Πολιτισμού διοργανώνει, σε συνεργασία με το Θέατρο Ριάλτο, το 4ο Showcase Χορογραφίας Κύπρου (SXX). Ο θεσμός παρουσιάζει επιλεγμένα χορογραφικά έργα των δύο τελευταίων ετών και προσφέρει μια ευκαιρία στους χορογράφους που δημιουργούν στην Κύπρο να παρουσιάσουν τα έργα τους στο ευρύ κοινό, σε καλλιτεχνικούς διευθυντές, προγραμματιστές και διοργανωτές φεστιβάλ σύγχρονου χορού του εξωτερικού, οι οποίοι προσκαλούνται για τον σκοπό αυτό. Η Επιτροπή Επιλογής Έργων, έπειτα από μελέτη των αιτήσεων που υποβλήθηκαν, επέλεξε τα έργα των ακόλουθων χορογράφων: Πάνου Μαλακτού, Πέτρου Κονναρή & Ροδιάς Βόμβολου, Χάρη Κούσιου, Εύης Δημητρίου, Μιλένας Ούγκρεν Κούλας, Μελίνας Σοφοκλέους, Αντριάς Μιχαηλίδου και Έλενας Αντωνίου. Το Showcase Χορογραφίας Κύπρου εμπλουτίζουν παράλληλες εκδηλώσεις υπό τον τίτλο Meanwhile που διοργανώνονται από τη Στέγη Χορού Λεμεσού, τη Στέγη Χορού Λευκωσίας και τη Νέα Κίνηση. **€8 (ανά ημέρα)**

23

ΤΕΤ 20:30 (90')
Από τους Καρούς του Γιώργου Φιλίππου Πιερίδη|Βιβλιοτρόπιο
Επί Σκηνης

Ένα αφιέρωμα στον σημαντικό Κύπριο λογοτέχνη Γιώργο Φιλίππου Πιερίδη. Για τον συγγραφέα και το έργο του, θα μιλήσουν η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Κύπρου Αφροδίτη Αθανασοπούλου και ο συγγραφέας Αντώνης Γεωργίου. Στο πλαίσιο του αφιερώματος θα παρουσιαστούν αναγνώσεις διηγημάτων από το συλλογικό έργο «Η τετραλογία των Καιρών» από τους ηθοποιούς Νεκτάριο Θεοδώρου, Μανώλη Μιχαηλίδη και Παναγιώτα Παπαγεωργίου. Τη σκηνοθεσία των αναγνώσεων έχει αναλάβει η Μαρίνα Βρόντη, τη μουσική ο Αντρέας Θεοχάρους και τον σχεδιασμό φωτισμού ο Βασίλης Πτεινιάρης. **€5**

25

ΠΑΡ 20:30 (80')
Σταύρος Λάντσιας Piano Trio+
Special Guest Μπάμπης Τυρόπουλος

Λυρικές συνθέσεις του Σταύρου Λάντσια και απρόσμενες διασκευές των Led Zeppelin, The Doors, L. V. Beethoven και Ennio Morricone. Ο εξάμετρος πιανίστας και συνθέτης Σταύρος Λάντσιας συνεχίζει να εξερευνά με το σχήμα του «Σταύρος Λάντσιας Piano Trio+», τα μουσικά χροχρώματα του παραδοσιακού σχήματος της jazz “Piano Trio”, δημιουργώντας έναν συναρπαστικό διάλογο ανάμεσα στη σύγχρονη τζαζ, την κλασική μουσική και τη διεθνή μουσική δημιουργία. Μαζί του οι Μιχάλης Καλκάνης, Μιχάλης Καπηλίδης και Special Guest ο Μπάμπης Τυρόπουλος. **€18 / 15**

Σεπτέμβριος 2026

27

ΚΥΡ 20:30 (100')
Η Αρραβυνιαστική του Αχιλλέα Άλκη Ζέη | ΓΙΑΣΕΜΙ ΚΗΛΗΔΟΝΗ

Μετά τη μεγάλη επιτυχία της για 3 χρονιές στο θέατρο Μεταξουργείο, και την περιοδεία της σε Ελλάδα και εξωτερικό, η θεατρική διασκευή του μυθιστορήματος της Άλκης Ζέη, έρχεται στο Θέατρο Ριάλτο. Η ΓΙΑΣΕΜΙ ΚΗΛΗΔΟΝΗ, υποψήφια με την ερμηνεία της για το βραβείο Κάρολος Κουν, ερμηνεύει έναν συγκλονιστικό μονόλογο για την ιστορία μιας γενιάς που στις ταραγμένες δεκαετίες του νεοελληνικού βίου (1940-1970) επέλεξε, με βαρύ τίμημα, να αλλάξει τον κόσμο. Πρόσωπα κοινά, αθέλητοι πρωταγωνιστές ή ανίδεοι κομπάρσοι του δράματος: Αντίσταση, εμφύλιος, διώξεις. Μεγάλα οράματα και διαφεύσεις, διάλυση ψευδαισθήσεων. Η Ελλάδα, ο κόσμος. Ερμηνεία: ΓΙΑΣΕΜΙ ΚΗΛΗΔΟΝΗ. Σκηνοθεσία: Φώτης Μακρής. Διασκευή: Στέλλα Κρούσκα, Κλεοπάτρα Τολόγκου, Φώτης Μακρής. Παραγωγή: Μεταξουργείο ΑΜΚΕ. Διοργάνωση: Buenos Ntias Production and Management. **€20 / 15**

77777745
rialto.com.cy

Θεσμικός Χορηγός Επικοινωνίας
Official Communications Partner

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το πριν και το μετά. Το παλαιό εργοστάσιο της βιομηχανίας παραγωγής ζυμαρικών Κορονα, μόλις 170 μέτρα από το λιμάνι του Πειραιά, σταμάτησε να λειτουργεί το 2006. Μετατρέπεται σε συγκρότημα 158 κατοικιών υψηλών προδιαγραφών με τον χαρακτήρα των εξυπηρετούμενων διαμερισμάτων. Η KORONA ΑΕΒΕ ξεκίνησε το 1910 ως ατομική επιχείρηση και, μετά τον πόλεμο, εξελίχθηκε σε μία από τις πιο σημαντικές και δραστήριες βιομηχανικές μονάδες παραγωγής ζυμαρικών της εποχής της.

Κτίρια με παρελθόν αποκτούν μέλλον

Εγκαταλελειμμένες βιομηχανίες μετατρέπονται σε κατοικίες, συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Στη «μάχη» για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης «πέφτουν» τα «κουφάρια» των βιομηχανιών που αποτέλεσαν την «ατμομηχανή» της ελληνικής οικονομίας τον περασμένο αιώνα και μέχρι τη σταδιακή παρακμή τους ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του 1970. Ακίνητα που έχουν μείνει να στέκουν (κάποια μετά βίας) ως μια μακρινή ανάμνηση, με τους περισσότερους που τα προσπερνούν καθημερινά να μη γνωρίζουν καν την παλιά τους χρήση. Πρόκειται για έναν κτιριακό «πλούτο» που είναι κρίσιμο να βρεθεί τρόπος να αξιοποιηθεί σήμερα, καθώς οι διαθέσιμοι μεγάλοι χώροι στο λεκανοπέδιο της Αττικής είναι περιορισμένοι. Παράλληλα όμως είναι αυτό ακριβώς το μέγεθος που είναι σημαντικό, καθώς προσφέρει οικονομίες κλίμακας σε μια ενδεχόμενη ανακατασκευή και ανάπτυξη.

Αυτή την περίοδο, η παλιά βιο-

Η παλιά βιομηχανική ζώνη του Φαλήρου και του Πειραιά, αλλά και ο Άγιος Διονύσιος, έχουν λειτουργήσει ως «πόλοι έλξης» επενδυτών, που έχουν εντοπίσει σημαντικές ευκαιρίες.

μηχανική ζώνη του Φαλήρου και του Πειραιά, αλλά και ο Άγιος Διονύσιος, έχουν λειτουργήσει ως «πόλοι έλξης» επενδυτών, που έχουν εντοπίσει τη σημαντική ευκαιρία την οποία προσφέρει η περιοχή. Μεγάλα, εγκαταλελειμμένα ακίνητα στην είσοδο του μεγαλύτερου λιμανιού της χώρας, με εξαιρετικές προσβάσεις (π.χ. σταθμοί ΗΣΑΠ, τραμ και μετρό), αλλά και τη δυνατότητα να απευθυνθούν σε ένα ευρύ κοινό, από νέα ζευγάρια και φοιτητές, μέχρι ψηφιακούς νομάδες, οικογένειες και ξένους επισκέπτες, ακόμα και στελέχη επιχειρήσεων.

Ένα από τα έργα που ήδη «τρέχουν» αυτή την περίοδο, καθώς οι εργασίες ανάπτυξης βρίσκονται

σε πλήρη εξέλιξη, αφορά την αλλαγή χρήσης και μετατροπή του πρώην εργοστασίου της Κορονα σε ένα σύγχρονο συγκρότημα κατοικιών. Η επένδυση της MIBS Group, στην οδό Αιτωλικού 11, μόλις 170 μέτρα από το λιμάνι του Πειραιά, προβλέπει τη δημιουργία 158 κατοικιών υψηλών προδιαγραφών με τον χαρακτήρα των εξυπηρετούμενων διαμερισμάτων (serviced apartments).

Όπως αναφέρει η διοίκηση της MIBS, «με τη μετατροπή αυτή του πρώην εργοστασίου της Κορονα ακολουθείται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση επαναφοράς ενός ιστορικού κτιρίου στην πόλη, που διατηρεί την ιδιαίτερη ταυτότητα, την ιστορικότητα και το βιο-

μηχανικό αποτύπωμα του υφιστάμενου κτιρίου, δίνοντάς του παράλληλα μια νέα, σύγχρονη ζωή. Με τη δημιουργία ενός νέου οικιστικού προορισμού, το έργο διατηρώντας το όνομα «Αιτωλικού 11» ως φόρο τιμής, φιλοδοξεί να επαναφέρει ένα επί χρόνια ανενεργό σημείο στην καθημερινότητα της πόλης και να συμβάλει στην αναζωογόνηση της ευρύτερης γειτονιάς».

Η KORONA ΑΕΒΕ ξεκίνησε το 1910 ως ατομική επιχείρηση και, μετά τον πόλεμο, εξελίχθηκε σε μία από τις πιο σημαντικές και δραστήριες βιομηχανικές μονάδες παραγωγής ζυμαρικών της εποχής της. Η λειτουργία του εργοστασίου διακόπηκε τον Ιούλιο

του 2006, με το κτίριο να παραμένει από τότε ανενεργό και να φέρει τα εμφανή ίχνη της φθοράς και της εγκατάλειψης.

Πολλάπλές ήταν και οι προσπάθειες αξιοποίησης του κενού κτιρίου της καπινοβιομηχανίας Κεράνης στην είσοδο του Πειραιά. Τελικά, το ακίνητο αποκτήθηκε από τον канаδικό όμιλο Mercan, ο οποίος μέσω της Mercan Greece έχει εκκινήσει ήδη τις εργασίες για τη μετατροπή του κτιρίου των 30.000 τ.μ. σε ένα σύγχρονο οικιστικό συγκρότημα, που θα φιλοξενεί 408 πλήρως επιπλωμένες και ενεργειακά αποδοτικές κατοικίες, επιφάνειας 42 έως 95 τ.μ. Το συγκρότημα θα προσφέρει και σύγχρονες παροχές, όπως εστιατόριο, γυμνα-

στήριο, χώρους ψυχαγωγίας και αναψυχής, μια 24ωρη υπηρεσία ασφαλείας, έξυπνο σύστημα ελέγχου της πρόσβασης και κοινόχρηστη αυλή, όπως επίσης ένα μικρό σουπερ μάρκετ και κομμωτήριο. Το ιστορικό εξωτερικό περιβάλλον του παλιού κτιρίου θα διατηρηθεί, ενώ οι εσωτερικοί χώροι θα αναδιαμορφωθούν πλήρως.

Αντίστοιχα, στην παλιά βιομηχανική ζώνη του Φαλήρου, η εταιρεία DKG Development έχει αποκτήσει το ακίνητο της παλιάς βιομηχανίας AZEL από την Πειραιώς Real Estate. Πρόκειται για ένα ιστορικό συγκρότημα που αποτελείται από τέσσερα επιμέρους κτίρια, συνολικής επιφάνειας 12.606 τ.μ. Βρίσκεται σε οικόπεδο

τεύομένων βιομηχανικών κτιρίων.

Η Ρετσίνα είναι ένα τοπίο της περιοχής, καθώς αποτελεί την παλιότερη σωζόμενη βιομηχανία του Πειραιά. Το εργοστάσιο κλωστοϋφαντουργίας των αδελφών Ρετσίνα (Θεόδωρος, Αλέξανδρος και Δημήτριος) είχε ιδρυθεί το 1872 και εξελίχθηκε σε μια από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες της χώρας μέχρι και λίγο πριν από το ξέσπασμα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Μετά τον πόλεμο ξεκίνησαν οι οικονομικά προβλήματα μέχρι την οριστική διακοπή κάθε παραγωγικής δραστηριότητας το 1981. Βρίσκεται δίπλα στο νέο Δικαστικό Μέγαρο Πειραιά, που θα παραδοθεί σε λίγους μήνες από την Dimand στο υπ. Δικαιοσύνης.

Λιγότερη γραφειοκρατία για την αλλαγή χρήσης κτιρίων

Καθοριστικό ρόλο στην προσπάθεια για επανένταξη όσο το δυνατόν περισσότερων κενών επαγγελματικών κτιρίων (γραφεία, βιομηχανίες κ.λπ.) στον αστικό ιστό, μέσω της μετατροπής τους σε κατοικίες, αναμένεται να διαδραματίσει και η πρόσφατη ρύθμιση που περιλαμβάνεται στον νόμο 5322 του υπ. Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, που ψηφίστηκε τον Ιούλιο.

Συγκεκριμένα, μία από τις παρεμβάσεις προβλέπει τη θέσπιση ταχυτέρων διαδικασιών αλλαγής χρήσης γης σε υφιστάμενα κτίρια. Έτσι, σε περιοχές όπου μέ-

χρι σήμερα επιτρεπόταν μόνο βιομηχανική/βιοτεχνική δραστηριότητα, θα είναι εφικτή η αμεσότερη αλλαγή χρήσης σε κατοικία, περιορίζοντας κατακόρυφα τον χρόνο που απαιτείται για την εξασφάλιση των απαιτούμενων αδειών, καθώς για να γίνει κάτι τέτοιο σήμερα, χρειάζεται να ακολουθηθεί η οδός της πολεοδομίας, που απαιτεί κατ' ελάχιστον δύο χρόνια, χωρίς μάλιστα να μπορεί να εγγυηθεί κανείς ότι θα υπάρξει θετική έκβαση.

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο άρθρο 56, διευκολύνεται η αλλαγή χρήσης υφιστάμε-

νων κτιρίων σε κατοικίες, ακόμα και σε περιπτώσεις όπου μέχρι σήμερα υπάρχουν σοβαροί πολεοδομικοί περιορισμοί.

Ειδικότερα, για νόμιμα υφιστάμενα κτίρια που βρίσκονται εντός εγκεκριμένου σχεδίου ή οικισμού, η αλλαγή χρήσης προς κατοικία μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου, να γίνει κατ' εξαίρεση ακόμα και ανεξάρτητα από τις ισχύουσες χρήσεις γης.

Αυτό σημαίνει ότι ένα κτίριο σε περιοχή όπου κανονικά η συγκεκριμένη χρήση δεν επιτρέπεται, μπορεί να αποκτήσει χρήση κατοικίας.

Ωστόσο, αυτό προϋποθέτει τη θετική γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής, πριν από την έκδοση της οικοδομικής άδειας για την ανάπτυξη της νέας χρήσης. Παράλληλα, είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι η αλλαγή χρήσης, π.χ. από βιομηχανία σε κατοικία, μπορεί να συμβεί μόνο για το υφιστάμενο νόμιμο «κέλυφος». Δηλαδή απαγορεύεται η αύξηση της δομημένης επιφάνειας, μέσω της αλλαγής χρήσης, του όγκου, ή της κάλυψης, ενώ η αλλαγή χρήσης μπορεί να γίνει μόνο μία φορά.

Ιδιαίτερα σημαντικό κρίνεται και το ότι η αλλαγή χρήσης επιτρέπεται ακόμα και σε κτίρια με παλιές παρεκκλίσεις, κάτι πολύ συνηθισμένο σε ακίνητα των περασμένων δεκαετιών. Ειδικότερα, η διάταξη αναφέρει ότι η δυνατότητα αλλαγής χρήσης μπορεί να εφαρμοστεί και σε κτίρια για τα οποία έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία τακτοποίησης με βάση τους σχετικούς νόμους (4178/2013, ή 4495/2017). Προϋπόθεση είναι η τακτοποίηση να έχει γίνει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του 2025.

Σε ό,τι αφορά ακίνητα που

βρίσκονται εκτός σχεδίου, εφόσον πρόκειται για νόμιμα υφιστάμενα ακίνητα, πλέον επιτρέπεται κι εδώ η αλλαγή χρήσης σε κατοικία, ανεξάρτητα από τις ισχύουσες χρήσεις γης και τους γενικούς ή ειδικούς όρους δόμησης.

Επίσης, σε αυτές τις περιπτώσεις, προτού εγκριθεί η αλλαγή χρήσης, οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές θα πρέπει να καταβάλουν ειδικό ανταποδοτικό τέλος, που ισούται με το 5% της αντικειμενικής αξίας της γης (όχι του κτιρίου) που αντιστοιχεί στο ακίνητο. Το ποσό αυτό καταβάλλεται

εφάπαξ στο «Πράσινο Ταμείο» και δεν συμψηφίζεται με άλλα τέλη ή εισφορές.

Παράλληλα, το άρθρο ορίζει ότι τα ακίνητα που μετατρέπονται σε κατοικίες με τις ειδικές αυτές διατάξεις, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για βραχυχρόνια μίσθωση για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών από την ολοκλήρωση της αλλαγής χρήσης. Αλλιώς, στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα πραγματικό απόθεμα κατοικιών είτε για πώληση είτε για μακροχρόνια εκμίσθωση, και όχι νέα καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης.

CYVIEW 199 LATSIA

- ✓ **Modern Residential Development**
 - ✓ **Energy Efficient (Class A)**
 - ✓ **Well Design Living Spaces**
 - ✓ **Elegant Architecture**
 - ✓ **Available 2 Bedrooms**
- From €210.000 + VAT**

Αγίου Γεωργίου 47,
3ος όροφος, 2224 Λατσία
22486955
www.cyview-developers.com
info@cyview-developers.com

Μείωση τεκμαρτού για συνεπείς φορολογουμένους

Ποια θα είναι τα κριτήρια για να ενταχθεί ένας επαγγελματίας σε ευνοϊκότερη κλίμακα

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Νέα παρέμβαση στον τρόπο με τον οποίο υπολογίζεται το ελάχιστο τεκμαρτό εισόδημα των ελευθέρων επαγγελματιών εξετάζεται στο οικονομικό επιτελείο, με το ενδιαφέρον να στρέφεται πλέον όχι στην κατάργηση του συστήματος, αλλά σε μια διαφοροτική διαμόρφωση των επιβαρύνσεων.

Ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Κ. Χατζηδάκης ξεκαθάρισε ότι «δεν τίθεται θέμα καταργησης του τεκμαρτού εισοδήματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες», αφήνοντας όμως ανοικτό το ενδεχόμενο αλλαγών στον τρόπο εφαρμογής του, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η φορολογική συνέπεια και τα νέα ψηφιακά δεδομένα.

Ενα από τα σενάρια που εξετάζονται είναι ένα σύστημα στο οποίο τα έτη δραστηριότητας εξακολουθούν να αποτελούν τη βάση των υπολογισμών του τεκμαίρου εισοδήματος, αλλά η φορολογική συνέπεια του επαγγελματία επιτρέπει την κλίμακα που εφαρμόζεται. Στο υφιστάμενο σύστημα, η παλαιότητα της επιχειρηματικής δραστηριότητας αποτελεί βασική παράμετρο για τον προσδιορισμό του ελάχιστου εισοδήματος. Η λογική είναι ότι ένας επαγγελματίας με περισσότερα χρόνια παρουσίας στην αγορά θεωρείται ότι έχει μεγαλύτερη παραγωγική δυνατότητα.

Στο υπό εξέτασιν μοντέλο διατηρείται αυτή η αρχή, ωστόσο αλλάζει η «καμπύλη» με την οποία αυξάνεται το τεκμαρτό εισόδημα όσο περνούν τα χρόνια.

Ετσι, για παράδειγμα, θα μπορούσε να προβλεφθεί διαφορετική εξέλιξη του τεκμαρτού για έναν επαγγελματία που έχει σταθερά συνετή φορολογική συμπεριφορά σε σχέση με κάποιον που εμφανίζει επαναλαμβανόμενες παραβάσεις ή σημαντικές αποκλίσεις στα ηλεκτρονικά δεδομένα

του. Επί της ουσίας, η φορολογική διοίκηση θα χρησιμοποιεί αντικειμενικά κριτήρια για να διαπιστώνει εάν ένας επαγγελματίας δικαιούται να ενταχθεί σε ευνοϊκότερη κλίμακα.

Στα κριτήρια περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η εμπρόθεσμη υποβολή των φορολογικών δηλώσεων, η συνέπεια στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη δραστηριότητα, η ορθή διαβίβαση των στοιχείων στο myDATA και η απουσία σοβαρών φορολογικών παραβάσεων.

Ιδιαίτερη σημασία έχουν και οι ηλεκτρονικές διασταυρώσεις. Η συμφωνία των στοιχείων από POS, ηλεκτρονικά βιβλία, τιμολόγια και δηλώσεις θα λειτουργήσει ως ένδειξη ότι η φορολογική εικόνα της επιχείρησης είναι συνεπής. Έτσι, ένας επαγγελμα-

«Δεν τίθεται θέμα κατάργησης του τεκμαρτού εισοδήματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες», τονίζει ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Κ. Χατζηδάκης.

τίας που βρίσκεται, για παράδειγμα, στη δέκατη ή στη δωδέκατη χρονιά δραστηριότητάς του θα έχει ένα συγκεκριμένο βασικό τεκμήριο πόσο που θα προκύπτει από τα χρόνια λειτουργίας. Εφόσον, όμως, διαθέτει καθαρό και συνεπές φορολογικό ιστορικό για συγκεκριμένο αριθμό ετών, θα μπορούσε να αντιμετωπίζεται με πιο τέτοια προσέγγιση. Αντίστοιχα, ένας επαγγελματίας με σημαντικές φορολογικές παραβάσεις ή απαναλαμβανόμενες αποκλίσεις στη ηλεκτρονική δι-

Στα κριτήρια που βάσει του σχεδιασμού της ΑΑΔΕ θα μειώνουν το τεκμαρτό εισόδημα περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η εμπροθέσμη υποβολή των φορολογικών δηλώσεων, η συνέπεια στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη δραστηριότητα, η ορθή διαβίβαση των στοιχείων στο myDATA και η απουσία σοβαρών φορολογικών παραβάσεων.

ασταυρώσεις θα παρέμενε στην κανονική κλίμακα. Ένα τέτοιο μοντέλο επιτρέπει στην κυβέρνηση να διατηρήσει τον βασικό πυρήνα του τεκμαρτού συστήματος, ενώ παράλληλα θα μπορούσε να

Τα στοιχεία της φορολογικής διοίκησης δείχνουν ότι στην παρούσα φάση δεν έχουμε φθάσει στο επιθυμητό σημείο για την κατάργηση του τεκμαρτού εισοδήματος.

Οι φορολογικές δηλώσεις των ελευθέρων επαγγελματιών εξακολουθούν να καταγράφουν εισοδήματα αισθητά χαμηλότερα

Παρόληντα, θα δημιουργούσε ένα επιπλέον κίνητρο για τη χρήση των ψηφιακών εργαλείων και για τη συνέπεια στις φορολογικές υποχρεώσεις.

όρο κυμαίνονται μεταξύ 300 και 500 ευρώ, γεγονός που οδηγεί σε αντιστοίχως χαμηλές φορολογικές επιβαρύνσεις. Η εικόνα αυτή, που επαναλαμβάνεται σταθερά τα τελευταία χρόνια, αποτέλεσε έναν από τους λόγους για τους οποίους υιοθετήθηκε το σύστημα των τεκμαρτών εισοδημάτων, με στόχο τη διευρύνση της φορολογικής βάσης και τη σύνδεση των δηλώσεων με τα αντικειμενικά κριτήρια. Τα στοιχεία από τις περυσινές φορολογικές δηλώσεις (εισοδήματα 2024) επιβεβαιώνουν ότι οι ελεύθεροι επαγγελματίες δήλωσαν για ακόμη μία χρονιά χαμηλά εισοδήματα, με αποτέλεσμα ένα ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό του κλάδου—που προσγγίζει το 50%—να φορολογηθεί με βάση τα τεκμήρια. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το μέσο ετήσιο δηλωθέν εισόδημα των επαγγελματιών ανήλθε μόλις στις 3.665 ευρώ, δηλαδή περίπου 305 ευρώ τον μήνα.

Ως συνέπεια ενεργοποιήθηκε η εφαρμογή των τεκμηρίων κριτηρίων για 387.532 επαγγελματίες, σε σύνολο 714.465, με το φορολογητέο εισόδημά τους να διαμορφώνεται κατά μέσον όρο στις 13.107 ευρώ, επίπεδο σχεδόν τετραπλάσιο από το δηλωθέν. Για λόγους σύγκρισης, το μέσο δηλωθέν εισόδημα των μισθωτών ανήλθε στις 17.668 ευρώ, των συνταξιούχων στις 13.845 ευρώ και των αγροτών στις 15.138 ευρώ.

Η φορολογική διοίκηση επιχειρεί να κλείσει όλα τα παράθυρα που οδηγούν στη δίκαιωση των δαπανών και κατ' επέκταση στη μείωση του φορολογητέου εισοδήματος. Ένα ακόμη βήμα θα γίνει τον Ιανουάριο του 2027, οπότε τίθεται οριστικά τέλος στις πλασματικές δαπάνες, αλλάζοντας τον τρόπο έκδοσης των απλών αποδείξεων που λαμβάνουν επιχειρήσεις και επαγγελματίες από τα πρατήρια βενζίνης.

Περιορίζεται η προκαταβολή
φόρου σε βάθος 4ετίας

Του **ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ**

Ενα «πολυετής συμβόλαιο» σταδίου ακριβώς μείωσης των φορολογικών βαρών σε ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενους με ταυτόχρονα μέτρα ενίσχυσης της απασχόλησής τους, ώστε να χρησιμοποιηθούν κινήσεις εκσυγχρονισμού και επενδύσεων, αναμένεται να προτείνει η κυβέρνηση, στις σχετικές εξηγίες να γίνει γνωστό το Σάββατο από τον πρωθυπουργό στη ΔΕΘ. Η «απουσία» των επαγγελματιών από το πακέτο του 2026 κρίνεται ότι πρέπει να διορθωθεί, κάτι που αναμένεται να διαφωτιστεί με τη διάθεση σημαντικού «μερίδιου» από το πακέτο του 2027. Εκτός από τις «διωρβώσεις» στο τεκμαρτό εισόδημα, φαίνεται ότι έχει «λειδάσει» η μείωση των συντελεστών υπολογισμού του προκαταβολής φόρου τουλάχιστον για τα φυσικά πρόσωπα. Η μείωση αυτή μπορεί να «εξυπλωθεί» σε βάθος χρόνου, γεγονός που –απαιτηθεί– θα διασφαλίσει ότι οι 700.000 αυτοαπασχολούμενοι θα πληρώσουν λιγότερο φόρο για όλη την περίοδο από το 2027 μέχρι και το 2031.

Η μείωση της προκαταβολής φόρου δεν λειτουργεί από μόνιμη βάση, αλλά σε συνδυασμό και με τη νέα φορολογική κλίμακα. Μάλιστα, τον 2026 από, αλλά για τους 700.000 επαγγελματίες δεν έχει φέρει ακόμη στην τσέπη τους. Ειδικά για τους επαγγελματίες με παιδιά αλλά και υψηλά κέρδη, τα οφέλη θα είναι σημαντικά, ακόμη και αν είναι περιορισμένη η μείωση του συνολικού προκαταβολής.

Στα φυσικά πρόσωπα, η προκαταβολή φόρου υπολογίζεται αυτή τη στιγμή με συντελεστή 55%. Δηλαδή στα 1.000 ευρώ φόρου που υπολογισθέντα 550 ευρώ για την επόμενη χρονιά και αφαιρείται φυσικά η προκαταβολή της προηγούμενης χρήσης. Έτσι, όποιος εμφανίζει αιτίαση φορολογητέων κερδών από την χρήση σε σχέση, επιβαρύνεται περισσότερο, λόγω και της υψηλής του φόρου που αναλογεί, αλλά και λόγω της διαφοράς της προκαταβολής (το 55% στα 15.000 ευρώ κέρδη και το 50% στα 20.000 ευρώ κέρδη) που τους είναι περισσότερα από το 55% στα 13.000 ευρώ κέρδους).

στης μειώνεται; Τα ακόλουθα παραδείγματα αποτυπώνουν τα οφέλη αν το 55% γίνει 50%, μέτρο που από μόνο του έχει δημοσιονομικό κόστος της τάξεως των 70-80 εκατ. ευρώ (συνολικά η προκαταβολή των φυσικών προσώπων αποδίδει περί τα 600 εκατ. ευρώ ετησίως, ποσό που έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια και λόγω της ενεργοποίησης του τεκμαρτού εισοδήματος).

Σε κέρδη 30.000 ευρώ, ελεύθεροι επαγγελματίες χωρίς παιδιά (και άνω των 30 ετών) πληρώνουν το 2026 5.900 ευρώ. Ούτως ή άλλως, για το 2027 ο συγκεκριμένος επαγγελματίας είναι προγραμματισμένο να πληρώσει 400 ευρώ λιγότερο λόγω της νέας φορολογικής κλίμακας. Με την πιθανή μείωση και του συντελεστή υπολογισμού της προκαταβολής από το 55% στο 50%, ο φόρος θα πέσει στα 5.005 ευρώ, δηλαδή 895 ευρώ χαμηλότερα. Σε κέρδη 25.000 ευρώ επιπλέον, με δύο παιδιά η νέα φορολογική κλίμακα βγάζει όφελος 900 ευρώ, καθώς ο φόρος που αναλογεί μειώνεται από τα 4.500 ευρώ στα 3.600 ευρώ. Με τη μείωση του συντελεστή προκαταβολής από το 55% στο 50%, το ποσό που θα δείξει το εκκαθαριστικό πέφτει ακόμη περισσότερο, στα 2.925 ευρώ, με το όφελος να διευρύνεται στα 1.575 ευρώ.

Ο στόχος είναι ο συντελεστής προκαταβολής να μειώνεται σταδιακά με το πέρασμα του χρόνου. Είναι πιθανόν η κυβέρνηση να εκμεταλλευτεί τον δημοσιονομικό χώρο ολόκληρης της τετραετίας ώστε να ανακοινώσει χρονοδιάγραμμα μειώσεων. Κάτι τέτοιο θα σήμαινε ότι κάθε χρόνο θα προέκυπτε και μικρότερος φόρος.

Στην πράξη, τα οφέλη για αυτο-αποσκοπούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες μέσα από τη μείωση του φόρου εισοδήματος και της προκαταβολής μπορούν να γίνουν, με το εκκαθαριστικό του 2027. Καθώς αυτό θα αποσταλεί—κατά πάσα πιθανότητα—μετά τις εκλογές, πληροφορίες αναφέρει ότι έχουν σχεδιαστεί και παρεμβάσεις με χρόνο υλοποίησης όχι μεταγενέστερο του Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου 2027, ώστε να είναι δεδομένο ότι τα οφέλη θα καταγραφούν στην πράξη πριν από την κόλπη.

Η **EUROBANK** ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΑΠΟΛΥΤΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ:

1-3 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΛΕΜΕΣΟΥ:

5-7 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΤΗΣ *Ζωής μου*

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: *Ανέστης Αζάς*

ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ΜΕΛΩΔΙΚΑ ΟΙ:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΙΑΚΩΒΟΥ
ΚΑΙ ΧΡΥΣΑ ΛΕΡΟΓΙΑΝΝΗ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟ ΤΟ **ticketmaster**.cy | **ACS** | 7777 7040

ΜΕΓΑΛΟΙ
ΧΟΡΗΓΟΙ:

cablenet

Electroline

ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΧΟΡΗΓΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ:

CAP ST GEORGES
HOTEL & RESORT

ΧΟΡΗΓΟΣ
ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΩΝ:

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ:

ΧΟΡΗΓΟΙ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μικρές απώλειες στο Χρηματιστήριο εν μέσω αρνητικού διεθνούς κλίματος

Πτώση 0,75% για τον Γενικό Δείκτη, ενώ ο τζίρος ανήλθε στα 258,77 εκατ. ευρώ

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Πτωτικά κινήθηκε το ελληνικό Χρηματιστήριο ακολουθώντας τα βήματα των διεθνών αγορών, έπειτα από τη νέα άνοδο των τιμών του πετρελαίου, την περαιτέρω ενίσχυση των πληθωριστικών αντισυκιών και την επιδείνωση του sell-off στα διεθνή ομόλογα που προκαλεί η αναζωπύρωση της έντασης στη Μέση Ανατολή. Αυτά συνοδεύτηκαν και από τα προκαταρκτικά στοιχεία της Eurostat, τα οποία έδειξαν άλμα του πληθωρισμού στην Ευρωζώνη τον Αύγουστο, σε υψηλό σχεδόν τριών ετών, και στο 3,3%, κάτι που «σφραγίζει» ουσιαστικά τη νέα αύξηση επιτοκίων από την ΕΚΤ στη συνεδρίαση της επομένων εβδομάδας.

Η διόρθωση στο Χ.Α. ωστόσο ήταν σχετικά μικρή και «ελεγχόμενη», με τον Γενικό Δείκτη να καταγράφει να «μαζεύει» τις ισχυρές ενδοσυνεδριακές απώλειες που έφτασαν έως και στο 1,5%, χάρη στις στηρίξεις που δόθηκαν από τις τοποθετήσεις των επενδυτών σε επιλεγμένους τίτλους στα χαμηλά ημέρας. Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 2.657,6 μονάδες καταγράφοντας πτώση 0,75%,

ενώ ο τζίρος ανήλθε στα 258,77 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με πτώση επίσης 0,78% στις 6.794,11 μονάδες, η μεσαία κεφαλαιοποίηση έκλεισε στις 3.110,6 μονάδες με απώλειες 0,65%, ενώ τραπεζικός δείκτης σημείωσε πτώση 0,57% κλείνοντας στις 3.114,42 μονάδες.

Στο σύνολο των blue chips, με απώλειες άνω του 3% έκλεισαν οι Βιοχάλκο και Titan, ακολουθήσαν με πτώση άνω του 2% οι CrediaBank, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, Lamda Development και Cenergy, ενώ το

Περιορίστηκαν οι μεγάλες ενδοσυνεδριακές απώλειες που έφταναν έως και στο 1,5%.

1% ξεπέρασε η πτώση στις Τράπεζες Πειραιώς, Κύπρου, Optima Bank, Aegean, ΔΕΗ, Metlen, ΕΥΔΑΠ, Jumbo και ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ. Ανοδικά έκλεισαν τέσσερις τίτλοι, με τη Motor Oil να ξεχωρίζει με άνοδο 3,16%, ενώ με κέρδη 0,51% ακολούθησε ο ΟΤΕ, στο 0,41% διαμορφώθηκε η άνοδος

Νέα ψήφο εμπιστοσύνης δέχτηκαν οι ελληνικές τράπεζες, με τη UBS να επισημαίνει ότι βρίσκονται σε έναν ισχυρό εταιρικό πιστωτικό κύκλο, καθοδηγούμενο από έναν διαρθρωτικό κύκλο επενδύσεων.

για τη Eurobank και κατά 0,06% υψηλότερα έκλεισε η HELLENIC ENERGY.

Εν τω μεταξύ, νέα ψήφο εμπιστοσύνης δέχτηκαν οι ελληνικές τράπεζες, με τη UBS να επισημαίνει ότι βρίσκονται σε έναν ισχυρό εταιρικό πιστωτικό κύκλο, καθοδηγούμενο από έναν διαρθρωτικό

κύκλο επενδύσεων. Αν και παραμένει θετική και για τις τέσσερις συστημικές, επιλέγει να τοποθετήσει την Τράπεζα Πειραιώς στις κορυφαίες επιλογές της από την Ευρώπη λόγω του μεγάλου περιθωρίου ανόδου που βλέπει για τη μετοχή της. Εως τώρα, τη θέση αυτή κατείχε η Eurobank.

Η UBS σημείωσε πως οι ελληνικές συστημικές τράπεζες ανέφρασαν αύξηση εταιρικών δανείων 14,5% σε ετήσια βάση και 3,6% σε τριμηνιαία βάση στο β' τρίμηνο. Ο εταιρικός πιστωτικός κύκλος έχει ευνοηθεί από τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και τα κεφάλαια του Ταμείου Ανάκαμψης, ενώ οι διοικήσεις των τραπεζών παραμένουν αισιόδοξες για τη συνεχιζόμενη ισχυρή εταιρική πιστωτική ανάπτυξη, με επιχειρηματικά σχέδια να προβλέπουν ανάπτυξη 8%-10% ετησίως για το 2025-2028, όπως προσέθεσε. Η ανάπτυξη φαίνεται να είναι ευρεία, με κινητήριο δύναμη τα μεγάλα έργα υποδομών, τις εταιρικές επενδύσεις σε κλάδους όπως ο τουρισμός, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η ναυτιλία, ενώ και οι μικρομεσαίες έχουν έρθει στο προσκήνιο.

Όπως χαρακτηριστικά τόνισε η UBS, «μας αρέσουν πολύ οι ελληνικές τράπεζες», ωστόσο ξεχωρίζει την Πειραιώς καθώς, ως η μεγαλύτερη τράπεζα στην Ελλάδα σε καταθέσεις και εταιρικά δάνεια, αποτελεί ένα «καθαρό στοιχείο» του story της μακροοικονομικής ανάπτυξης της Ελλάδας και του εταιρικού επενδυτικού κύκλου.

Πτωτικά κινήθηκαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Σε τροχιά υποχώρησης βρέθηκαν τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια χθες Δευτέρα (31/8), καθώς η αναζωπύρωση της έντασης στη Μέση Ανατολή και η συνεπακόλουθη άνοδος των τιμών του πετρελαίου επιβάρυναν το επενδυτικό κλίμα. Η κλιμάκωση της σύγκρουσης μεταξύ ΗΠΑ και Ιράν, ύστερα από εκατέρωθεν στρατιωτικά πλήγματα κατά τη διάρκεια της νύκτας, προκάλεσε νευρικότητα στις αγορές. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 υποχώρησε κατά 0,61%, στις 651 μονάδες. Στη Φρανκφούρτη, ο δείκτης DAX 30 σημείωσε τη μεγαλύτερη πτώση, υποχωρώντας κατά 1,09%, στις 26.281 μονάδες, ενώ στο Παρίσι ο CAC 40 κατέγραψε απώλειες 0,79%, στις 8.334 μονάδες. Το Χρηματιστήριο του Λονδίνου παρέμεινε κλειστό λόγω αργίας.

Το επενδυτικό ενδιαφέρον στράφηκε επίσης στα στοιχεία για τον γερμανικό πληθωρισμό, ο οποίος ενισχύθηκε ελαφρώς στο 2,9% τον Αύγουστο από 2,8% τον Ιούλιο. Παρότι η μέτρηση ήταν χαμηλότερη από τις εκτιμήσεις των αναλυτών για 3,1%, η άνοδος αυτή τροφοδοτεί τις προσδοκίες για νέα αύξηση των επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στη συνεδρίαση του επόμενου μήνα. Στο εταιρικό πεδίο, εν τω μεταξύ, η Mercedes-Benz Group ανακοίνωσε την έναρξη προγράμματος επαναγοράς ιδίων μετοχών ύψους έως 1 δισ. ευρώ. Το πρόγραμμα, το οποίο εγκρίθηκε από το εποπτικό συμβούλιο και θα διαρκέσει από την 1η Σεπτεμβρίου έως τις 6 Απριλίου, αφορά στην ενίσχυση της επιστροφής κεφαλαίου

στους μετόχους, σε μια περίοδο που η γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία αντιμετωπίζει πτώση στις πωλήσεις της στην αγορά της Κίνας.

Στην αγορά εμπορευμάτων, οι γεωπολιτικές εξελίξεις ώθησαν τις τιμές της ενέργειας ανοδικά, με το αργό Brent να ενισχύεται κατά 2,6% ξεπερνώντας τα 90 δολάρια και το αμερικανικό WTI να σημειώνει άνοδο 2,3%, στα 85,34 δολάρια. «Η νέα κλιμάκω-

Η άνοδος της τιμής του πετρελαίου μετά τη νέα ένταση στη Μέση Ανατολή προκάλεσε νευρικότητα στα χρηματιστήρια.

ση στη Μέση Ανατολή επανέφερε τον πληθωριστικό κίνδυνο μέσω της ενέργειας στο προσκήνιο των αγορών», σημειώνει ο Κрис Γουέστον, επικεφαλής έρευνας της Pepperstone Group. «Με την τιμή του πετρελαίου να καταγράφει αισθητή άνοδο και τα στοιχεία πληθωρισμού στη Γερμανία να υπενθυμίζουν την επιμονή των πληθωριστικών πιέσεων, οι επενδυτές καλούνται να διαχειριστούν ένα περιβάλλον αυξημένης μεταβλητότητας. Η αγορά εισέρχεται σε έναν καθοριστικό Σεπτέμβριο, όπου οι αποφάσεις των κεντρικών τραπεζών για τα επιτόκια θα εξαρτηθούν άμεσα από τα εισερχόμενα οικονομικά δεδομένα», σημείωσε.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη			
(Σε δολάρια)			
Εταιρείες	Κλείσιμο	Μετ.%	
29/8			
3M COMPANY	172,61	-0,9923	
ALCOA CORP	49,91	-0,8148	
ALTRIA GROUP	68,53	-0,1748	
AMAZON COM	260,88	-2,0831	
AMER EXPRESS C	330,9	-0,6903	
AMER INTL GROU	76,57	-0,468	
AMGEN	431,16	-0,2914	
APPLE INC	313,465	-1,9503	
BANK OF AMERIC	62,095	-0,361	
BAXTER INTL IN	26,045	-0,3253	
BOEING CO	206,95	-1,3678	
BRISTOL MYERS	66,57	-0,015	
CATERPILLAR IN	792,75	-0,9372	
THE CIGNA GP O	276,835	-0,7333	
CHEVRON	203,98	-1,0502	
CISCO SYSTEMS	110,4	0,4275	
CITIGROUP	131,8251	-0,8088	
CERNVECIERAS	11,68	-3,2312	
COCA-COLA CO	89,135	-0,5855	
COLGATE PALMOL	90,4	-0,3857	
DANABOS CORP	150	-0,4513	
DIANA SHIPPING	2,715	-2,3381	
DOW INC	30,355	0,6466	
DUPONT DE NMOU	134,58	-1,3198	
GLBL X EM MR E	36,9701	-0,403	
ENTERGY CP	106,27	0,4917	
EKXONMOBL HD O	158,885	1,3879	
FEDEX CORP	326,345	-1,3706	
FORD MOTOR CO	13,9501	0,505	
INTL BUS MACHI	234,41	-0,5009	
GENERAL DYNAMI	371,69	-2,0115	
GE AEROSPACE O	334,19	-2,4491	
GOLDM SACHS GR	1026,45	-0,7292	
HALLIBURTON CO	36,71	1,4649	
THE HTFD INS O	137,93	-0,4475	
HP INC	30,365	-0,5079	
HOME DEPOT INC	327,7875	-0,7276	
INTEL CORP	89,89	0,4694	
JOHNSON JOHNSO	266,33	-0,638	
JPMORGAN CHASE	355,94	-0,4698	
LAZARD INC ORD	42,805	-1,9134	
MCDONALD'S COR	265,14	0,0528	
MERCK & CO	147,965	-0,2595	
MICROSOFT CP	510,6301	-0,5647	
3M COMPANY	172,59	-1,0038	
MORGAN STANLEY	213,445	-0,6169	
NIKE INC CL B	39,225	-0,947	
NORFOLK SOUTHE	344,88	-1,0898	
PFIZER INC	28,345	1,377	
PROCTER & GAMB	145,015	0,859	
ROCKWELL AUTOM	424,16	-1,555	
SLB LMD ORD	58,47	1,9885	
SOUTHERN	88,04	-0,238	
STEALTH GAS	9,51	0,2107	
UNISYS CORP	2,66	-1,1152	

London/Λονδίνο			
(Σε νέγκες)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
ANGLO AMERICAN	4269	0,613	
A.B.FOOD	2052	-0,581	
ADMIRAL GRP	4024	-1,276	
AMTORGASTA	4039	0	
AVIVA	730,4	1,163	
ASTRAZENCA	11970	-1,189	
BABCOCK INTL	1056,5	-2,357	
BAE SYS	2044	-2,294	
BARCLAYS	496,65	0,822	
BRAMERTOB	4129	-0,554	
BERKELEY GRHL	3570	0,791	
BRLAND	426,2	-0,327	
BUNZL	2792	0,359	
BP	514,5	-0,175	
BURBERRY GRP	1077,5677	1,119	
BT GROUP	205,3	-0,436	
COCACOLA HBC A	4570	0,131	
CENTRICA	155,4	0,517	
COMPASS GROUP	30,65	0,525	
CAPITA GROUP	279,6712	0,179	
DCC ENERGY	6370	-0,313	
DIAGEO	1709	0,441	
EXPERIAN	3044	-0,033	
EBSVET	674	-0,089	
SWISSCOM N	3170	0	
GLENCORE	599,2	0,05	
GSK	1853,5	0,081	
HIKMA	1616	-0,737	
HAMMERSON	377,4	0,479	
HSBC HLDGS.UK	1528,4	1,622	
INTL CONSOL AI	438,2	0,298	
INTERCON. HOTE	162,65	-0,153	
3I GRP	2831,7616	-0,212	
IMPRANDS	2521,706	0,159	
INTERTEK GROUP	5845	0	
BAY MOT WERKE	71	-0,491	
JOHNSON MATTHE	2276	2,246	
KINGFISHER	315,5	-0,88	
LAND SECS.	686,5	0	
LEGAL&GEN.	292,387	0,755	
LLOYDS GRP	109,95	0,595	
MARKS & SP.	2830801	0,869	
MONDI	870,2	-0,934	
NATIONAL GRID	1170	0,862	
NEXT	15575	0,257	
PRUDENTIAL	1018	0,444	
PERSIMMON	1178,5	-0,296	
PEARSON	1233,5	0,325	
RELX	2672	0,15	

Zurich/Zupixn

Zurich/Zupixn			
(Σε ελβ. φρ.)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
ABB LTD N	79	-1,137	
RICHMONT N	192,15	-1,23	
GEBERIT NL	570,2	-1,32	
NOVARTIS N	123,26	-0,39	
SOS N	92,76	-0,73	
SWATCH GROUP I	187,4	0,16	
ADECCO N	24,06	-1,07	
JULIUS BAER N	75,22	-1,1	
GIVAUDAN N	3282	-1,2	
NESTLE SA	78,82	0,25	
SWISSCOM N	626,5	-0,4	
SWISS RE N	140,55	-0,43	
UBS GROUP N	44,28	-0,56	
ZURICH INSURAN	592,6	-0,2	

Frankfurt/Φρανκφούρτη

Frankfurt/Φρανκφούρτη			
(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
ADIDAS N	151,4	-2,8	
ALLIANZ SE	450,8	-2,2	
BASF SE	52,98	0,46	
BAY MOT WERKE	61,98	-0,66	
BEIERSDORF	79,12	-1,3	
BAYER N AG	49,04	0,37	
ASTELLAS PHARM	2371,5	0,04	
BRIDGESTONE CO	4145	0,78	
CANON INC	4675	-0,23	
CASIO COMPUTER	2512,5	4,49	
CITIZEN WATCH	2826	3,14	
CREDIT SAISON	4671	-1,5	
DAIWA SEC GROU	1843,5	-1,05	
SUBARU	2668	1,1	
FUJIFILM HOLDI	3390	2,14	
FUJITSU	3869	-0,9	
HITACHI	5438	-2,02	
HONDA MOTOR	1710	0,44	

Amsterdam/Αμστερνταμ			
(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
AALBERTS	43,84	0,64	
AEGON	7,944	-1,02	
ABN AMRO BANK	41,71	0,07	
AKZO NOBEL	61,7	-0,36	
ARCELOMITTAL	64,1	-0,77	
ASML HOLDING	1451,8	-2,85	
HEINEKEN	72,7	0,61	
ING GROEP	30,485	0,08	
KPN KON	4,132	0,73	
NN GROUP	77,8	-0,28	
IMCO	100,1	0,97	
RANDSTAD	40,43	0,72	
RELX	31,24	-0,41	
VOPAK	47,98	0,42	
WOLTERS KLUWER	70,84	0,88	

Milano/Μιλάνο

Milano/Μιλάνο			
(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
ENI	23,31	22,79	
#N/A Invalid field.	6,789	0,13	
MEDIOBANCA	27,71	27,71	
RCS MEDIA GROUP	0,93	0,93	
SNAM	5,80	5,79	
TELECOM ITALIA	7,84	7,80	
TENARIS	23,93	23,24	
TERNA	9,74	9,79	
UNICREDIT	84,14	-0,67	

Tokyo/Tόκιο

Tokyo/Tόκιο			
(Σε γιέν)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
AJINOMOTO	5402	-0,53	
ASAHI GROUP HL	1676	0,33	
ASTELLAS PHARM	2371,5	0,04	
BRIDGESTONE CO	4145	0,78	
CANON INC	4675	-0,23	
CASIO COMPUTER	2512,5	4,49	
CITIZEN WATCH	2826	3,14	
CREDIT SAISON	4671	-1,5	
DAIWA SEC GROU	1843,5	-1,05	
SUBARU	2668	1,1	
FUJIFILM HOLDI	3390	2,14	
FUJITSU	3869	-0,9	
HITACHI	5438	-2,02	
HONDA MOTOR	1710	0,44	

Paris/Παρίσι

Paris/Παρίσι			
(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	
ACCOR	46,52	-0,45	
AIR LIQUIDE	169,54	-0,15	
ALSTOM	16,36	-0,21	
AXA	43,10	-1,17	
BNP PARIBAS	102,78	0,21	
BOUYGUES	44,22	0,32	
CARREFOUR	107,25	-2,01	
CARREFOUR	15,68	0,29	
CASINO GUICHAR	0,19	1,53	
CREDIT AGRICOL	18,52	0,41	

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ		ΤΙΜΕΣ SPOT	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1596	ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1.6102
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	185,22	ΓΟΥΑΝ ΚΙΝΑΣ	7,7922
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	24,122	ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	9,0888
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4751	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ	20536,52
ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,85648	ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ	3,4647
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	364,35	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ	110,3610
ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ	4,3280	ΓΟΥΟΝ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ	1586,37
ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	5,2592	ΠΕΣΟ ΜΕΞΙΚΟ	19,7228
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	11,1100	ΡΙΝΓΚΙΤ ΜΑΛΑΣΙΑΣ	4,6685
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9376	ΔΟΛΑΡΙΟ Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,9599
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΤΑΝΔΙΑΣ	140,80	ΠΕΣΟ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ	72,355
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,8320	ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,4758
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	55,9648	ΜΠΑΧΤ ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ	38,458
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6191	ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ	18,6885
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	5,9972		

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	2.657,05	2.677,26	-20,21	-0,75%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	6.794,11	6.847,75	-53,64	-0,78%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ EN.A. GROWTH ΧΑ	16.781,92	16.932,56	-150,64	-0,89%
FTSE/Χ.Α.ΥΦΗΝΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	5.569,64	5.590,60	-20,96	-0,37%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΑ	2.435,02	2.440,45	-5,43	-0,22%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	3.110,60	3.131,05	-20,45	-0,65%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.593,72	1.605,14	-11,42	-0,71%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΩΔΩΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ Χ.Α.	586,00	590,35	-4,35	-0,74%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	3.168,07	3.191,98	-23,91	-0,75%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	12.463,40	12.561,80	-98,40	-0,78%
FTSE/Χ.Α. MID CAP ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.566,01	4.596,03	-30,02	-0,65%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	3.527,88	3.562,58	-34,70	-0,97%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	5.368,21	5.409,04	-40,83	-0,75%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	3.114,42	3.132,13	-17,71	-0,57%
FTSE/ΑΤΗΧ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	7.497,00	7.504,53	-7,53	-0,10%
FTSE/ΑΤΗΧ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	14.549,67	14.633,57	-83,90	-0,57%
FTSE/ΑΤΗΧ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.349,30	5.415,59	-66,29	-1,22%
FTSE/ΑΤΗΧ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	4.982,60	5.045,38	-62,78	-1,24%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	10.482,56	10.517,40	-34,84	-0,33%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	12.768,25	13.045,55	-277,30	-2,13%
FTSE/ΑΤΗΧ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	11.008,87	11.195,00	-186,13	-1,66%
FTSE/ΑΤΗΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	9.383,55	9.427,97	-44,42	-0,47%

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στόθμιας (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	126.038.661,95
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	28.943.788,37
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	20.194.194,13
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	19.016.284,50
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	14.504.397,88
ΠΟΛΥΜΕΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	7.886.433,78
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	5.845.309,90
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	5.819.167,78
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	4.440.690,42
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	4.414.875,90
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	3.894.172,72
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	2.970.104,35
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	1.524.532,46
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.515.098,05
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	1.342.251,92
ΥΔΡΕΥΣΗ	1.195.880,36
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	1.029.889,40
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.018.958,71
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	864.305,41
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	830.232,64
ΤΡΟΦΙΜΑ	476.020,34
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	447.636,79
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	285.240,16
Ε.Ε.Α.Π. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	282.293,44
ΤΡΑΣΙΔΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	268.186,99
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒ. ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	215.744,66
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	178.767,63

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΕΥΑΘ (ΚΟ)	4,835	5,11%	EURONEXT ATHENS (ΚΟ)	8,050	-3,94%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	62,050	3,16%	VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	16,600	-3,49%
ΜΕΥΑCO (ΚΟ)	8,140	2,52%	ΑΒΑΞ (ΚΟ)	3,310	-3,36%
ΕΛΒΕ (ΚΟ)	7,150	2,14%	TITAN S.A. (ΚΑ)	52,900	-3,02%
QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	1,284	1,90%	ΣΙΔΑΜΑ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗ ΑΕ (ΚΟ)	2,690	-2,89%
KPI - KPI (ΚΟ)	32,250	1,74%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	45,420	-2,62%
AVE A.E. (ΚΟ)	0,466	1,08%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	6,220	-2,35%
ΡΕΒΟΙΛ (ΚΟ)	1,830	0,83%	CREDIABANK (ΚΟ)	0,999	-2,25%
ΟΤΕ (ΚΟ)	19,900	0,51%	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	9,800	-2,20%
ALTER EGO MEDIA A.E. (ΚΟ)	6,460	0,47%	CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	22,540	-2,00%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ		
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)	42.010.510,00	Υ/ΚΝΟΤ INVEST (ΚΟ)	0,44%
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ)	29.615.659,04	ALTER EGO MEDIA Α.Ε. (ΚΟ)	0,40%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	24.468.750,98	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)	0,34%
ΔΕΗ (ΚΟ)	24.123.247,32	ΑΒΑΞ (ΚΟ)	0,32%
ΑΛΦΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	22.495.307,40	ΑΚΤΟΡ ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΚΟ)	0,30%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	19.016.284,50	ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,29%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	10.204.550,78	ΑΛΦΗΑ TRUST ΑΝΑΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	0,29%
ΑΛΛΥΩΝ ΑΓ (ΚΟ)	10.102.887,96	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	0,28%
ΑΚΤΟΡ ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΚΟ)	7.937.228,76	ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΟ)	0,26%
METLEN PLC (ΚΟ)	7.886.433,78	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	0,25%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25		
	Κλείσιμο	Μετ.%
ΕΤΕ	16,835	-0,27%
ΕΥΡΩΒ	4,605	0,41%
ΠΕΙΡ	10,145	-1,31%
ΕΕΕ	53,6	-0,19%
ΑΛΦΑ	4,546	-0,61%
ΔΕΗ	23,6	-1,58%
MTLN	48,6	-1,94%
ΜΟΗ	62,05	3,16%
BOCHGR	10,56	-1,31%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	45,42	-2,62%
ΟΤΕ	19,9	0,51%
ΜΠΕΛΑ	25,54	-1,77%
ΑΛΩΝ	13,38	-0,89%
ΟΡΤΙΜΑ	11,97	-1,48%
ΤΙΤC	52,9	-3,02%
CENER	22,54	-2,00%
ΕΛΠΕ	15,52	0,06%
CREDIA	0,999	-2,25%
AKTR	10,18	-0,97%
ΔΑΑ	10,43	-0,48%
ΒΙΟ	16,6	-3,49%
ΛΑΜΔΑ	6,22	-2,35%
ΑΡΑΓΓ	12,03	-1,39%
ΕΛΧΑ	3,675	-1,21%
ΕΥΔΑΠ	12,5	-1,88%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ			
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	263	813	10.541
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	2	3	3.871
FTSE/Χ.Α. Large Cap	261	810	6.670
MSCI GREECE REBASED	0	0	0
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.974	40.653	2.122.868
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	48	322	12.444
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	4	17	4.739
ΑΚΤΟΡ Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	30	2.525	213.861
Αλλωγν AG (ΚΟ)	60	280	14.068
ΑΛΦΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	215	4.325	71.356
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	0	0	397
AUTONELLAS (ΚΟ)	12	12	44
ΑΒΑΞ Α.Ε. (ΚΟ)	22	72	1.978
BALLY'S INTRALOT (ΚΟ)	20	21.130	1.357.113
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	2	21	857
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	5	31	424
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	52	203	5.759
CrediaBank (ΚΟ)	91	1.453	199.009
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	10	72	2.547
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	124	738	24.941
EUROBANK (ΚΟ)	99	2.007	28.409
EURONEXT ATHENS (ΚΟ)	3	10	249
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	13	90	14.325
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4	10	3.870
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	40	101	4.208
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	46	265	3.815
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	30	118	16.274
JUMBO (ΚΟ)	38	173	4.060
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	62	276	39.537
METLEN PLC (ΚΟ)	136	689	15.366
MIG (ΚΟ)	2	2	163
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	66	122	654
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	101	390	14.897
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	6	17	502
ΟΤΕ (ΚΟ)	3	4	604
ΟΔΠ (ΚΟ)	0	0	42
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	433	4.267	40.267
ΔΕΗ (ΚΟ)	101	603	19.370
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	150
TITAN (ΚΑ)	35	81	2.067
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	61	227	4.502
Δικαιώματα σε Δείκτες	28	627	4.418
FTSE/Χ.Α. Large Cap	28	627	4.418
Δικαιώματα σε Μετοχές	1	1	2.455
Αλλωγν AG (ΚΟ)	0	0	147
ΑΛΦΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	1.217
EUROBANK (ΚΟ)	0	0	105
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	384
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	2
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	0	0	555
ΔΕΗ (ΚΟ)	1	1	45
Συνολική Δραστηριότητα	2.266	42.094	2.140.282

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 1 Σεπτεμβρίου 2026

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣΙΜ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΥΡΩΚΥ ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ με ΔΨ Κ)							4.3900	4.7000		
ΤΡΚΗ Bank of Cyprus Holdings Plc									10.5800	10.7000
ΔΗΕΠ Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	10.5900	10.7200	10.6334	-3.1400	"35.711"		10.5800	10.7000	10.6200	-0.84
ΛΕΠΕ 7Q Investments Public Limited (Σ)	1.4150	1.4400	1.4251	-0.9910	"35.394"		1.4150	1.4250	1.4250	-0.70
	0.1190	0.1190	0.1190	-0.0970	72		0.1190	0.1440	0.1190	-0.83

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ LOUIS PLC	0.1180	0.1220	0.1201	-0.8570	"23.391"		0.1240	0.1290	0.1180	-9.23

Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ LOGICOM PUBLIC LTD	2.9000	2.9200	2.9102	-2.3770	"7.823"		2.9000	2.9200	2.9000	-0.68

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2.3800	2.3800	2.3800	4.0000	206		2.3400	2.3800	2.3800	1.71
ΚΟΣΑ ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ							0.3100	0.3460		
ΜΙΝΕ ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.0400	0.0405	0.0400	-0.0980	"23.001"		0.0395	0.0405	0.0405	-1.22
ΑΙΕΠ ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ)							0.0670	0.0800		
ΑΚΕΠ "ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (ΕΜ, Σ)"							0.0110	0.0000		
ΓΙΕΠ "UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"							0.0000	0.0000		
ΕΛΛΗ ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	0.3500	0.3500	0.3500	0.2000	46		0.3340	0.3500	0.3500	0.57
ΙΝΕΠ INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ)							0.0300	0.0345		
ΙΣΕΠ "ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)"							0.0310	0.0000		
ΚΕΑΕ CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)							0.0000	0.0190		
ΡΕΕΠ "REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"							0.0000	0.0000		
ΣΛΕΠ CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	0.0045	0.0045	0.0045	0.0000	"2.000"		0.0045	0.0050	0.0045	0.00
ΦΑΣΤ UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0.0000	0.0000		
ΧΑΕΠ "HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"							0.0115	0.0000		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΑΓΡΟ "ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""'Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ "							1.8600	0.0000		
ΚΟΝΣ CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)							0.2100	0.2200		
ΛΕΠΤ LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0.2000	0.2000	0.2000	0.2310	"5.000"		0.2000	0.2100	0.2000	0.00
ΛΟΞΕ LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD							0.0000	1.5700		
ΤΟΚΙ TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD							0.0000	0.3580		

Βιομη

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η λανθασμένη πολιτική της Ε.Ε. έναντι της Κίνας

Του ΧΑΝΤΕΟΝ ΛΟΚΕΤ / REUTERS

Οι μεγαλύτερες οικονομίες της Ευρώπης φαίνεται να συμπιέζουν επιτέλους όσον αφορά την αντιμετώπιση της Κίνας, δυστυχώς, όμως, προς τη λάθος κατεύθυνση. Ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν και ο Γερμανός καγκελάριος Φρίντριχ Μέρτς σχεδιάζουν να δημοσιοποιήσουν τον επόμενο μήνα κοινό οδικό χάρτη για τη μείωση του εμπορικού πλεονάσματος του μεγαλύτερου εμπορικού τους εταίρου, το οποίο, σύμφωνα με τα κινεζικά τελενεία, ανήλθε στο κολοσσιαίο ποσό των 687 δισ. δολαρίων κατά το διάστημα Ιανουαρίου - Ιουλίου. Η ευρωπαϊκή στρατηγική εστιάζει στην ανατίμηση του γουάν ως μέσο για την ενίσχυση της κινεζικής κατανάλωσης και των εισαγωγών. Ωστόσο, η προσέγγιση αυτή αντιστρέφει την οικονομική πραγματικότητα: η εγκώρια ζήτηση είναι αυτή που πρέπει πρώτα να ανακαμψεί για

Η ευρωπαϊκή στρατηγική εστιάζει στην ανατίμηση του γουάν ως μέσο για την ενίσχυση της κινεζικής κατανάλωσης και των εισαγωγών.

να συμπαρασύρει προς τα πάνω τις εισαγωγές και τη συναλλαγματική ισοτιμία. Αυτό προϋποθέτει να πειστεί το Πεκίνο να δεσμευτεί πλήρως στη –μέχρι στιγμής αποσπασματική– προσπάθειά του για την αναζωογόνηση των δαπανών των νοικοκυριών. Ο Μέρτς δεν έχει απαιτηντα δάδιο όταν ισχυρίζεται ότι το γουάν είναι υποτιμημένο κατά περίπου 25%. Εντούτοις, το κοσολογικό πλεονέκτημα της Κίνας ξεπερνάει κατά πολύ τη συναλλαγματική της ισοτιμία. Παράλληλα, το Πεκίνο φοβάται μια επανάληψη της συμφωνίας Plaza του 1985, όταν ισχυρές οικονομίες συμφώνησαν στην τεχνητή ανατίμηση των νομισμάτων τους έναντι του δολαρίου, καθώς ανώτερα στελέχη του Κομμουνιστικού Κόμματος θεωρούν ότι η εξέλιξη αυτή υπήρξε καθοριστική για τη μακροχρόνια οικονομική στασιμότητα της Ιαπωνίας τη δεκαετία

του 1990. Εάν οι Ευρωπαίοι διαπραγματευτές επιδιώκουν μια πιο αποτελεσματική μοχλευτική πίεση, οφείλουν να εστιάσουν σε ένα εξααιρετικά ευαίσθητο σημείο της κινεζικής ηγεσίας: την ανεργία. Το Κομμουνιστικό Κόμμα απειχθάνεται την αύξηση της εκτεταμένων ανεργίας, σε βαθμό που το επίσημο ποσοστό σπάνια αποκλίνει από το 5%. Η εικόνα αυτή χρησιμοποιείται για να δικαιολογήσει την άρνηση του προέδρου Σι Τζινπίνγκ να διευρύνει το κράτος πρόνοιας, όμως λιγότερο ελεγχόμενα στατιστικά δεδομένα δείχνουν σαφή επιδείνωση. Πέρυσι, οι δικαιούχοι επιδομάτων ανεργίας αυξήθηκαν στα 5,6 εκατ. –αριθμός που αποτελεί ρεκόρ για τον 21ο αιώνα–, ενώ ερευνητές προβλέπουν ότι οι εργαζόμενοι σε καθεστώς ευέλκτις ή περιστασιακής απασχόλησης θα φτάσουν φέτος τα 320 εκατ., διλάσιοι σε σύγκριση με τα προ πανδημίας επίπεδα. Η ρίζα του προβλήματος εντοπίζεται στην εκστρατεία απομείζευσης που ξεκίνησε ο Σι το 2020 για τον περιορισμό του υπερβολικού δανεισμού των κατασκευαστικών εταιρειών. Η πολιτική αυτή αδρανυοποίησε την αγορά ακινήτων ως κύριο μοχλό ανάπτυξης και προκάλεσε αρνητική επίπωση στον πλούτο των νοικοκυριών. Τα νοικοκυριά αντέδρασαν αυξάνοντας τη ροπή προς την αποταμίευση, γεγονός που συμπίεσε δραστικά την εγκώρια ζήτηση, οδήγησε σε αποπληθωριστικές πιέσεις, ανάγκασε την κεντρική τράπεζα σε μειώσεις επιτοκίων και μοιραία εξασθένισε το γουάν. Για την Ευρώπη, η αποκατάσταση της εμπορικής ισορροπίας και η δομική ενίσχυση του γουάν απαιτούν από την Κίνα μια δραστική δημοσιονομική και ρυθμιστική παρέμβαση, όπως η θέσπιση κατώτατου ορίου για τη σταθεροποίηση των τιμών των ακινήτων. Μία τέτοια υποχώρηση μπορεί να προκαλεί πολιτική δυσάρεσκεια στον Σι, παραμένει όμως προτιμότερη από την ανεξέλεγκτη άνοδο της ανεργίας και τα τιμωρητικά εμπορικά αντίμετρα της Ε.Ε. Εάν οι Ευρωπαίοι διαπραγματευτές θέλουν να ενισχύσουν την επιχειρηματολογία τους, μπορούν να αξιοποιήσουν την ίδια τη δογματική διακήρυξη του Κόμματος περί «μοιβαία επωφέλους συνεργασίας».

Με απώλειες έκλεισε το ΧΑΚ την Τρίτη

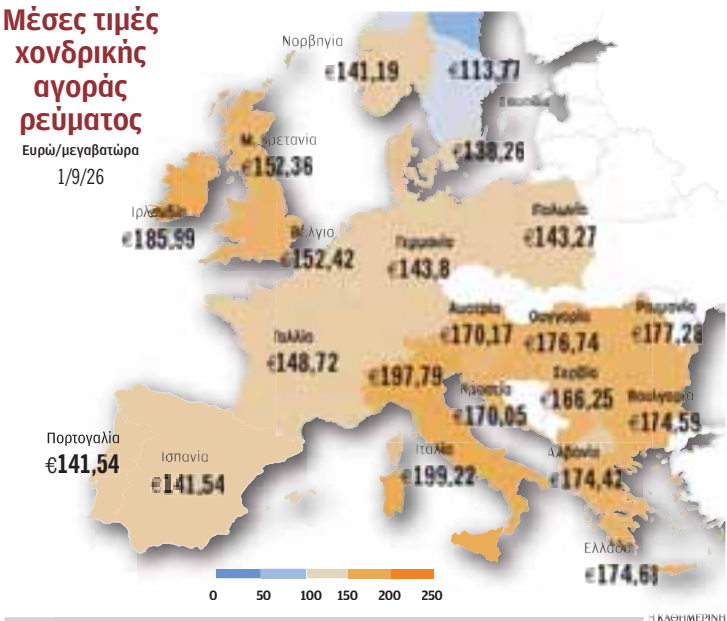
Απώλειες κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 316,13 μονάδες καταγράφοντας πτώση 0,60%. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 185,76 μονάδες με ζημιές 0,61%%. Η αξία των συναλλαγών ανήλθε στις 540.744,13 ευρώ. Από τους επιμέρους δείκτες, πτώση 0,72% κατέγραψε ο Δείκτης της Κύριας Αγοράς, ο οποίος διαμορφώθηκε στις 247,40 μονάδες. Με πτώση 0,68% έκλεισε ο Δείκτης των Επενδυτικών Εταιρειών, στις 2.786,92 μονάδες. Μείωση 0,41% κατέγραψε η Εναλλακτική Αγορά, η οποία έκλεισε στις 2.150,14 μονάδες. Χωρίς μεταβολή έκλεισε ο Δείκτης των Ξενοδοχείων που παρέμεινε στις 2.035,72 μονάδες. Τη μεγαλύτερη εμπορευσιμότητα κατέγραψε

η μετοχή της Τράπεζας Κύπρου, με όγκο συναλλαγών 379.728,96 ευρώ (τιμή κλεισίματος 10,62 ευρώ – πτώση 0,84%), Ακολούθησαν η Διμύτρα Επενδυτική, με όγκο 50.439,63 ευρώ (τιμή κλεισίματος 1,425 ευρώ – πτώση 0,70%), και η Τσιμεντοποιία Βασιλικού, με όγκο 33.225,00 ευρώ (τιμή κλεισίματος 6 ευρώ – χωρίς μεταβολή). Στην πρώτη πεντάδα βρέθηκαν επίσης η Petrolina Holdings, με όγκο 26.181,90 ευρώ (τιμή κλεισίματος 1,23 ευρώ – χωρίς μεταβολή), και η Logiscom, με όγκο 22.766,18 ευρώ (τιμή κλεισίματος 2,90 ευρώ – πτώση 0,68%). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσης, τρεις κινήθηκαν ανοδικά, επτά πτωτικά και έξι παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις 178.

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Με μόκη χαρακτηρισμό μοιάζει η προσπάθεια της κυβέρνησης να συγκρατήσει τις τιμές της ενέργειας, καθώς οι συνεχιζόμενες γεωπολιτικές αναταράξεις συντηρούν την αβεβαιότητα στις διεθνείς αγορές και ασκούν νέες πιέσεις στο κόστος για νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Στο μέτωπο των καυσίμων, η εκτίναξη του Brent πάνω από τα 95 δολάρια το βαρέλι περιορίζει τις προδοκίες για αποκλιμάκωση των τιμών στην αντλία, ενώ από τον Σεπτέμβριο στην ήδη δύσκολη εξίσωση προστίθεται και το ηλεκτρικό ρεύμα. Η μέση τιμή στη χονδρεμπορική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας αυξήθηκε τον Αύγουστο κατά 21,3% σε σχέση με τον Ιούλιο, την ώρα που η ανοδική πορεία του φυσικού αερίου στο TTF δημιουργεί πρόσθετη αβεβαιότητα για τους επόμενους μήνες. Η εικόνα αυτή εντείνει την πίεση για νέα μέτρα προστασίας των καταναλωτών και επαναφέρει στο προσκήνιο το ενδεχόμενο επιδοτήσεων στους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος. Αξιολογώντας τη νέα κατάσταση που διαμορφώνεται στην παγκόσμια αγορά ενέργειας μετά και την επανέναρξη των εχθροπραξιών μεταξύ ΗΠΑ και Ιράν, η κυβέρνηση ανακοίνωσε την παράταση και για τον Σεπτέμβριο της επιδότησης των 10 λεπτών ανά λίτρο στο πετρέλαιο κίνησης. Το κόστος της παράτασης εκτιμάται σε 30 εκατ. ευρώ, ανεβάζοντας στα 211 εκατ. ευρώ τον συνολικό λογαριασμό της κρατι-

κής παρέμβασης για τη συγκράτηση των αυξήσεων στο ντιζέλ από τον Απρίλιο, όταν τέθηκε σε εφαρμογή το μέτρο. Στην προσπάθεια συγκράτησης των τιμών συμμετέχουν, για δεύτερο συνεχόμενο μήνα, και τα δύο διυλιστήρια της χώρας. Η HELLENIC ENERGY ανακοίνωσε την παράταση για τον Σεπτέμβριο της έκτακτης έκπτωσης που εφαρμόζεται από τις 14 Ιουλίου στις τιμές της βενζίνης στον πετρελαιο κίνησης. Ειδικότερα, θα συνεχίσει να παρέχει προς όλες τις εταιρείες εμπορίας έκπτωσης 7,95 λεπτών προ ΦΠΑ ανά λίτρο στην αμόλυβδη βενζίνη 95 οκτανίων και 4,05 λεπτών προ ΦΠΑ ανά λίτρο στο πετρέλαιο κίνησης. Ανάλογη κίνηση αναμένεται και από τη Motor Oil, με τη λήξη της αντίστοιχης έκτακτης επιδότησης, σήμερα. Η συνολική συνεισφορά των δύο εταιρειών διύλισης στην προσπάθεια συγκράτησης των τιμών υπολογίζεται σε περίπου 80 εκατ. ευρώ έως το τέλος Σεπτεμβρίου. Μαζί με τις κρατικές παρεμβάσεις, ο συνολικός λογαριασμός για τη συγκράτηση των τιμών των καυσίμων φθάνει πλέον στα 440 εκατ. ευρώ. Παρά τις παρεμβάσεις, οι τιμές της βενζίνης και του πετρελαίου κίνησης παραμένουν σταθερά το τελευταίο διάστημα πάνω από τα 2 ευρώ ανά λίτρο, χωρίς να διαφαίνονται προς το παρόν σαφή σημάδια αποκλιμάκωσης. Η νέα άνοδος της διεθνούς τιμής του Brent πάνω από τα 95 δολάρια το βαρέλι ενισχύει τις πιέσεις και περιορίζει τα περιθώρια υποχώρησης των τιμών στην εγκώρια αγορά.

Το πρόβλημα, ωστόσο, δεν περιορίζεται πλέον στα καύσιμα. Από τον Σεπτέμβριο η προσοχή της κυβέρνησης και αγοράς στρέφεται και στους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος. Το κατά πόσον θα καταστεί αναγκαία η επαναφορά κρατικών επιδοτήσεων στο ηλεκτρικό ρεύμα θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την εμπορική πολιτική που θα ακολουθήσουν οι προμηθευτές και, συγκεκριμένα, από το εάν και σε ποιο βαθμό θα απορροφήσουν τις αυξήσεις στα πράσινα τιμολόγια. Ο Αύγουστος έκλεισε με μέση τιμή στη χονδρεμπορική αγορά στα 133,4 ευρώ ανά μεγαβατώρα, αυξημένη κατά 21,3% έναντι των 109,95 ευρώ του Ιουλίου. Είχε προηγηθεί αύξηση 18,3% τον Ιούλιο σε σχέση με τον Ιούνιο, την οποία οι προμηθευτές απορ-

ρόφησαν σε μεγάλο βαθμό. Έτσι, η μέση τιμή των πράσινων τιμολογίων αυξήθηκε τον Αύγουστο στα 18,8 λεπτά ανά κιλοβατώρα, από περίπου 17,4 λεπτά τον Ιούλιο. Πρόκειται για αύξηση κοντά στο 8%, αισθητά χαμηλότερη από την άνοδο κατά 18,3% που είχε προηγηθεί στη χονδρεμπορική αγορά. Τα περιθώρια, όμως, για απορρόφηση νέων αυξήσεων για δεύτερο συνεχόμενο μήνα εμφανίζονται πλέον περιορισμένα. Τον τόνο στην αγορά αναμένεται να δώσει η ΔΕΗ, ως ο μεγαλύτερος προμηθευτής και με μερίδιο κοντά στο 70% στα πράσινα τιμολόγια. Η εταιρεία είχε διατηρήσει αμετάβλητα τα τιμολόγια της τον Αύγουστο, απορροφώντας πλήρως την αύξηση στη χονδρεμπορική αγορά. Παραγοντες της αγοράς εκτιμούν ότι ενδεχεται να ακολουθήσει ανάλογη πολιτική και τον Σεπτέμβριο, ενώπιε και της ΔΕΘ. Εφόσον η εκτίμηση αυτή επιβεβαιωθεί και αντίστοιχη πολιτική ακολουθήσουν και άλλοι μεγάλοι πάροχοι, η κυβέρνηση θα αποκτήσει μεγαλύτερη περιθώρια χειρισμών. Σε ένα τέτοιο σενάριο μπορεί είτε να αποφευχθεί η ανάγκη επαναφοράς των επιδοτήσεων είτε να περιοριστούν σημαντικά τα ποσά που θα απαιτηθούν για τη συγκράτηση των τελικών τιμών κοντά στα 15 λεπτά ανά κιλοβατώρα, επίπεδο που στο παρελθόν είχε τεθεί ως στόχος. Η μεγαλύτερη πηγή αβεβαιότητας για τους επόμενους μήνες παραμένει, ωστόσο, η πορεία του φυσικού αερίου. Η τιμή στο ολλανδικό TTF κινείται σταθερά το τελευταίο διάστημα περίξ των 66 ευρώ ανά μεγαβατώρα, ενώ χθες ξεπέρασε τα 70 ευρώ ανά μεγαβατώρα, με τους αναλυτές να μην αποκλείουν άνοδο ακόμη και προς τα 100 ευρώ ανά μεγαβατώρα κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Τις απουσίες ενισχύουν τα χαμηλά αποθέματα φυσικού αερίου στην Ευρώπη. Τα επίπεδα αποθήκευσης στην Ε.Ε. βρίσκονται σε χαμηλό 13 ετών ενώπιε της περιόδου θέρμανσης, με την πληρότητα να διαμορφώνεται περίπου στο 63%, έναντι μέσου όρου περίπου 80% την τελευταία πενταετία. Με τις τιμές των καυσίμων ήδη υπό πίεση και το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας να ακολουθεί ανοδική τροχιά, η κυβέρνηση καλείται να κρατήσει μια δύσκολη ισορροπία ανάμεσα στην προστασία των καταναλωτών και στο δημοσιονομικό κόστος των παρεμβάσεων.

Εκτινάχθηκαν τα κόστη δανεισμού στην Ευρώπη

Κύμα ρευστοποίησησεων κρατικών ομολόγων, «φωτεινή» εξαίρεση τα ελληνικά

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Σε νέα πολυετή υψηλά εκτοξεύθηκαν τα κόστη δανεισμού στην Ευρώπη, με το sell-off στα κρατικά ομόλογα να εντείνεται μετά τη νέα άνοδο των τιμών του πετρελαίου που αυξάνει τις απησυχίες για τον πληθωρισμό και τα δημοσιονομικά των κρατών, κρατώντας την πόρτα ορθάνοιχτη στις αυξήσεις επιτοκίων. Εξαίρεση αποτέλεσε η Ελλάδα, με τα ελληνικά κρατικά ομόλογα να εμφανίζονται ανθεκτικά για μία ακόμη φορά στο κύμα ρευστοποιήσεων που πραγματοποιήσαν οι επενδυτές. Ειδικότερα, τα κόστη δανεισμού σε Γερμανία και Γαλλία εκτινάχθηκαν σε υψηλά 15 και 18 ετών, αντίστοιχα, ενώ ισχυρή ανοδική πίεση καταγράφηκε και στα πιο μακροπρόθεσμα, 30ετή ομόλογα. Η απόδοση του 10ετούς γερμανικού ομολόγου σκαρφάλωσε στο 3,314%, το υψηλότερο επίπεδο από τον Μάιο του 2011 και η απόδοση του 30ετούς άγγιξε το 3,8% για πρώτη φορά από τον Ιούνιο του 2011. Στο 4,158% και στο υψηλότερο επίπεδο από τον Νοέμβριο του 2008 «ανέβηκε» η απόδοση του 10ετούς γαλλικού τίτλου, ενώ σε υψηλά 18 ετών κινήθηκε και η απόδοση του 30ετούς γαλλικού ομολόγου, στο 4,923%. Οι αγορές παρακολουθούν στενά τις ανάγκες δανεισμού, και άρα

την προσφορά ομολόγων, και των δύο χωρών, καθώς η Γερμανία αυξάνει τις δαπάνες για υποδομές και άμυνα, ενώ η Γαλλία οδεύει σε μια ακόμη δύσκολη μάχη για τον προϋπολογισμό εν μέσω νέου πολιτικού αδιεξόδου. Αν και η Ιταλία έχει απομακρυνθεί από τις πολιτικές απησυχίες, με την κυβέρνηση Μελόνι να γιορτάζει αυτή την εβδομάδα το ρεκόρ της μακροβιότερης κυβέρνησης της χώρας από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, είδε το κόστος δανεισμού της να αυξάνεται επίσης σημαντικά τη Δευτέρα, ακολουθώντας τη γενικότερη τάση, με την απόδοση του 10ετούς ιταλικού ομολόγου να κινείται στο 4,15% και σε υψηλά σχεδόν 13 ετών. Εντονα ανοδικά κινήθηκαν οι αποδόσεις σε Πορτογαλία και Ισπανία, με το πορτογαλικό 10ετές να διαπραγματεύεται στο 3,66% και το ισπανικό 10ετές στο 3,76%, σε υψηλά εννέα και τριών ετών, αντίστοιχα. Το Βέλγιο, το οποίο είναι αντιμέτωπο με δημοσιονομικές απησυχίες, είδε τις αποδόσεις του 10ετούς κρατικού του τίτλου να αυξάνονται στο 3,87% και σε υψηλά 15 ετών. Σημαντικό ρόλο στο sell-off των ομολόγων έπαιξαν τα σχόλια του επικεφαλής της Fed, Κέβιν Γουόρς, ότι τα επιτόκια μπορεί να χρειαστεί να αυξηθούν εάν ο πληθωρισμός παραμείνει πάνω από τον

Τα κόστη δανεισμού σε Γερμανία και Γαλλία εκτινάχθηκαν σε υψηλά 15 και 18 ετών, αντίστοιχες, ενώ ισχυρή ανοδική πίεση καταγράφηκε και στα πιο μακροπρόθεσμα, 30ετή ομόλογα.

στόχο, τροφοδοτώντας «στοιχήματα» για μία κίνηση και στις ΗΠΑ τον Σεπτέμβριο, τη στιγμή που οι αγορές βλέπουν άλλες δύο αυξήσεις επιτοκίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έως το τέλος του έτους, με την πρώτη να έρχεται την επόμενη εβδομάδα. «Φωτεινή εξαίρεση» στο sell-off αποτέλεσαν τα ελληνικά ομόλογα, με την απόδοση του 10ετούς να κινείται σταθεροποιητικά στο 3,93%, κοντά στα επίπεδα του περασμένου Μαρτίου και αρκετά χαμηλότερα από αυτήν της Ιταλίας και της Γαλλίας. Το spread έναντι της Γερμανίας είναι στις 64 μονάδες βάσης και στα επίπεδα που βρισκόταν πριν το ξέσπασμα του

πολέμου στη Μέση Ανατολή. Παράγοντες της αγοράς επισημαίνουν πως η ανθεκτικότητα που εμφανίζουν οι ελληνικοί τίτλοι δεν είναι τυχαία και οφείλεται σε συγκεκριμένους, πολύ σημαντικούς παράγοντες. Πρώτον, στην πολύ καλή διαχείριση του ελληνικού χρέους, με την αύξηση των προώρων αποπληρωμών κατά 4,7 δισ. ευρώ φέτος (και στα 12,84 δισ. ευρώ συνολικά από 8,79 δισ. ευρώ που είχαν αρχικά υπολογιστεί) να αποτελεί «τη μεγαλύτερη είδηση του καλοκαιριού» για τη χώρα. Δεύτερον, στο ευνοϊκό προφίλ του χρέους – με τη μέση διάρκεια να φτάνει στα 18 έτη έναντι 7,6

ετών της τις υπόλοιπες χώρες της περιφέρειας της Ευρωζώνης. Τρίτον, στα υψηλά ταμειακά διαθέσιμα (30 δισ. ευρώ στα τέλη Αυγούστου) που παρέχουν ευελιξία, ανθεκτικότητα στην οσάθθεια της αγοράς και μετριάζουν τους κινδύνους αναχρηματοδότησης μεσοπρόθεσμα. Τέταρτον, στα ενισχυμένα θεμελιώδη μεγέθη της οικονομίας και στις ισχυρές δημοσιονομικές επιδόσεις με καταγραφή πρωτογενών πλεονασμάτων και αδιάκοπη μείωση του δείκτη χρέους προς ΑΕΠ, ο οποίος αναμένεται να βρεθεί κάτω από αυτόν της Ιταλίας ήδη από φέτος. Και τέλος, στο μεγάλο «ατού» της Ελλάδας που είναι οι σχεδόν μηδενικές περαιτέρω δαναειακές ανάγκες για φέτος, τη στιγμή που τον Σεπτέμβριο μόνο, άλλες χώρες της Ευρωζώνης (Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Ιρλανδία, Βέλγιο κ.ά.) θα χρειαστεί να αντλήσουν από τις αγορές 120 δισ. ευρώ. Ο Οργανισμός Διαχειρίσεις Δημοσίου Χρέους φρόντισε να «καλυφθεί» το μέτωπο του δανεισμού από πολύ νωρίς στο έτος. Η Ελλάδα έχει ήδη αντλήσει από τις αγορές το 95% των αναγκών της για φέτος με αποτελεσμα να μην υπάρχει ανάγκη άλλης κοινοπρακτικής έκδοσης (πλιν 1-2 δημοπρασιών για 200-300 εκατ. ευρώ). Έτσι, η οποία αναταραχή στις αγορές δεν επιρεάζει τη χώρα μας «πρακτικά».

Deloitte.

Deloitte Alumni
Colleagues for life

Scan to join
our community

